

Chcesz wesprzeć nas na platformie Patronite? To proste kliknij 24tp.pl/wspieraj lub zeskanuj ten kod QR

TYGODNIK Podhalanski

TEL. ALARMOWY
601 100 300

ROK XXXVI NR 44/1850
CENA: 6,90 zł (w tym 8% VAT)
USA \$ 3.00 30 PAŹDZIERNIKA 2025 r.

Nr indeksu 379417
ISSN 1231-5818

UKAZUJE SIĘ NA PODHALU, ORAWIE, SPISZU, W PIENINACH, W CHICAGO I TORONTO

Aleja zdrajców

Mało kto o niej wie, mało kto o niej słyszał, a przechodzimy nią na największym cmentarzu w Zakopanem.

Rafał Gratkowski

L

istopad. Tradycyjnie odwiedamy groby bliskich, palimy znicze, składamy wiązanki kwiatów. Jeśli wejdziemy na Nowy Cmentarz przy ulicy No-

wotarskiej w Zakopanem, wielu z nas kroczy aleją zdrajców. O tej cmentarnej alei mało kto wie, bo też coraz mniej ludzi pamięta historie sprzed lat. Na szczęście są ludzie, którzy wiedzę przechowują i dzielą się nią z innymi. Jak Maciej Pinkwart, pisarz, publicysta, historyk i badacz dziejów Podhala. Od wielu lat związany z Zakopanem. Autor ponad 70 książek, w tym powieści, felietonów, tomów poetyckich oraz znakomitych

Cmentarz przy ulicy Nowotarskiej w Zakopanem.

przewodników po Zakopanem i Tatrach. Przez blisko 40 lat był kustoszem Muzeum Karola Szymanowskiego w willi Atma. Jego dorobek naukowy i literacki w znacznym stopniu współtworzy obraz kultury naszego wyjątkowego regionu. Pytamy go zatem o aleję zdrajców.

- Tak naprawdę, to ona pierwotnie nazwana była aleją zasłużonych - wyjaśnia Maciej Pinkwart. - Otóż mamy w Zakopanem swą nekropolię, Stary Cmentarz na Pęksowym Brzyzku. W okresie słusznie minionym, za czasów PRL-u, różni miejscowi notable próbowali na różne sposoby znaleźć się w zacnym gronie zmarłych tam pochowanych. Dlatego też ówczesny ksiądz pro-

boszcz Curzydło utworzył na Nowym Cmentarzu aleję zasłużonych. Żeby mu się ci partyjni działacze, pracownicy komunistycznej administracji nie pchali na Pęksów Brzyzek.

Obydwa cmentarze, tak Stary na Pęksowym Brzyzku, jak i Nowy Cmentarz przy ulicy Nowotarskiej podlegają Parafii Świętej Rodziny. Ksiądz Władysław Curzydło kierował parafią od 1965 do 1989 roku. W tej stworzonej za jego czasów alei zasłużonych chowani byli lokalni krzewiciele socjalizmu, zasłużeni na różne sposoby dla Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej członkowie i aktywiści.

dokończenie str. 9

Baner na jednym z bloków na osiedlu Na Skarpie w Nowym Targu wisi już ponad rok.

Huk zamiast spokoju

Mieszkańcy Nowego Targu wciąż bez ekranów.

Jurek Jurecki

30 sierpnia 2024 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad otworzyła nową, dwujezdniową drogę krajową na odcinku z Rdzawki do Nowego Targu. Była radość z szybszego dojazdu

do w Tatry i z nowoczesnej infrastruktury. Szybko jednak do euforii dołączył niepokój - zwłaszcza wśród mieszkańców osiedli położonych tuż przy nowej trasie. Rok temu na balkonie bloku osiedla Na Skarpie pojawił się transparent.

dokończenie str. 8

Patelnie śmierci

Kręte „patelnie” w Chabówce od lat pochłaniają życie motocyklistów. To zakręty, które nie wybaczą błędów.

Krzyż przy zakopiance w rejonie „patelni” to jeden z najsmutniejszych, symbolicznych cmentarzy na Podhalu, bo dotyczy ludzi bardzo młodych. Ku przestrodze pobieraliśmy tylko niektóre informacje o wypadkach, które publi-

kowaliśmy na naszym portalu od 2010 roku. Pierwszy głośny wypadek odnotowano **8 sierpnia 2011 roku**. 23-letni motocyklista uderzył w barierę na zakrętach i zginął na miejscu, mimo prób reanimacji. Był to tego dnia już drugi śmiertelny wypadek motocyklisty w regionie.

dokończenie str. 9

Jeden z kilku już krzyży motocyklistów na „patelniach”.

TATRY

W ciszy Ciemnych Smreczyn

Śladami Jana Kasprowicza w Tatrach. str. 17

AUTA ELEKTRYCZNE

Góral na prądzie

Z prądem na Podhalu może być nie tylko herbata. str. 11

ZAKOPANE, NOWY TARG

Kwesty na cmentarzach

1 listopada na cmentarzach będziemy mogli pomóc w odnawianiu nagrobków. str. 2

ZAKOPANE

Szpulki '88

Wyszły ze szkoły, której już nie ma, rozjechały się po Polsce, tkają, tworzą tkaniny artystyczne, dzielą się tym, co im w duszy gra. str. 10

ZAKOPANE

PKL na giełdzie?

Burmistrz Zakopanego przeciwny sprzedaży akcji Polskich Kolei Linowych. str. 5

70 LAT TPN

To nom jesce w dusy gro

Ponad sześć tysięcy górali straciło swe ziemie, by mógł powstać Tatrzański Park Narodowy. str. 6

Renault
care
service

PRZYGOTUJ SIĘ NA ZIMĘ
z serwisem Renault
SPRAWDŹ NASZĄ OFERTĘ

anndora
GRUPA AUTOREMO

Nowy Targ, ul. Szaflarska 170
tel. 18 264 14 80, anndora.pl

Kwesta na zakopiańskich cmentarzach

1 listopada w Zakopanem, jak co roku, na Starym i Nowym Cmentarzu odbędzie się kolejna XXXIII Kwesta Zaduszkowa na Rzecz Odnowy Zabytkowych Nagrobków.

Honorowy dyżur będą pełnić w godz. 8-19 władze miasta, rajcy miejscy i powiatowi, urzędnicy oraz przedstawiciele zakopiańskich instytucji i stowarzyszeń kulturalnych.

W tym roku oprócz przedstawicieli TPN, TOPR-u i przewodników tatrzańskich, dołączą do nas znane postaci, jak Andrzej Gut Mostowy, Andrzej Bargiel.

Organizatorem jest Towarzystwo Opieki nad Zabytkami/Oddział Podhalański. Dzięki nam za Państwa przychylności i hojności. Za fundusze z zeszłorocznej zbiórki w roku bieżącym udało się prowadzić systematyczną pielęgnację 75 opuszczonych grobów na Pęksowym Brzyzku. Były to mogiły zarówno osób znanych i zasłużonych, takich jak: Maria Witkiewiczowa, Klara Jelska i Maria Chylińska, Tadeusz Zwoliński, Wanda Tippennhauer, Mariusz Zaruski, Józef i Zofia Fedorowicz, Marian i Zofia Hawranek, rodzina Chramców, Władysław Folkierski, Władysław Florkiewicz, Franciszek Neuzil, Bronisław Piłsudski, Andrzej Pęksa czy Władysław Hasior, ale też tych nieznanymi, jak: Marta z Baranowskich Marczevska, Janina Świdówna, Józef Biesiadecki, Wyszomirski, Gustaw Paszkowski, Maria Ba-

Odnowiony grób rodziny Chramców.

chleda Grubarz, Edward Gaziński, Anna Hahn, Klementyna Piasecka, Zofia Melbechowska, Katarzyna Czubernatowa, Marya Karśnicka, Stanisław Kosobudzki, Michał Kapp, Ignacy Grabowski, ks. Wacław Kryoni, Franciszek Soucek, Gustaw Fingier z rodziną; Władysław Bronowski, Jan Ślimak, Zdzisław Jarnuszkiewicz, Edward Fedorowicz, Marya Wszelaczyńska, Kazio Wespanski, Madeyski, Marya Helena Kawecka i Józef Kuligowski oraz 15 grobów bezimiennych z drewnianymi, metalowymi lub kamiennymi krzyżami.

Oczyszczono też cokół i tablicę przy **Pomniku Demonstracji Patriotycznych w Warszawie i Wilnie z 1861 r.** (kamieniny pomnik z 1891 r. z symbolicznymi alegoriami żałoby w cen-

trum cmentarza) oraz dokonano profesjonalnej konserwacji drewnianego krzyża na grobie **Juliusza Zborowskiego** - I dyrektora Muzeum Tatrzańskiego.

Dodatkowo uczniowie stolarstwa pod kierunkiem Tomasza Wojtasa z Zespołu Szkół Budowlanych wykonali rekonstrukcję drewnianego nagrobka konstrukcji zrębowej z krzyżem **Mieczysława Szoslanda** - nauczyciela i I Dyrektora w Liceum Handlowym „Szarotka”, potem Szkoły Hotelarskiej.

Oprócz pielęgnacji mogił, regulacji ich obramowań oraz sadzenia nowych sadzonek, przy wielu z nich wykonano prace renowatorskie. Odnawiono metalowe krzyże i ogrodzenia, umyto i zakonserwowano drewniane krzyże i tabliczki, niektóre nagrobki oczyszczono

z mchu i umyto, uczyniono inskrypcje. Regularnie też omiatano i sprzątno nie tylko wybrane mogiły, ale i sąsiednie, tak aby cmentarz był zadbane.

Wszystkie te prace pochłonęły **26 700 zł**, czyli ok. 4 tys. mniej niż zebrane w zeszłym roku fundusze.

Prace pielęgnacyjne i renowacyjne wykonywali: firma Marcisz i Krystian Gronkowski, a konserwację krzyża Zborowskiego dyplomowana konserwator - Ida Skowrońska-Mazurek.

Podczas organizacji i nadzorowania tych prac oraz dodatkowo kilka razy w sezonie członkowie Towarzystwa Opieki nad Zabytkami społecznie zajmowali się ogólnymi porządkami na cmentarzu: zbieraniem starych wiązań i zniczy, sprzątaniem liści i gałęzi, omiataniem nagrobków, a także regularnie dbali o groby naszych zasłużonych dla Zakopanego i kultury polskiej: Tytusa Chałubińskiego, Stanisława Witkiewicza, Władysława Orkana, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Kornela Makuszyńskiego, Stanisława Kamockiego, Mariusza Zaruskiego i innych.

Mamy nadzieję, że opieka nad tymi grobami jest zauważalna, a Pęksowy Brzyzek z roku na rok staje się bardziej zadbane i piękniejszy. W przyszłym roku planujemy odnowić nagrobek Kasprowicza i grobowiec Szczeniowskich.

Tekst i fot.:
Agata Nowakowska-Wolak

Dzień Wszystkich Świętych

Utrudnienia w ruchu

Urząd Miasta Zakopane informuje o czasowej zmianie organizacji ruchu w związku z Dniem Wszystkich Świętych od 31 października od godz. 14 do 2 listopada do godziny 22.

1 listopada planuje się całkowite, tj. dwustronne zamknięcie części ul. Nowotarskiej na odcinku od Ronda Solidarności do skrzyżowania z ul. Sienkiewicza w godzinach 7-22. (Uwaga! W razie wzmożonego ruchu samochodowego w obrębie cmentarza w dniach: 31.10 w godz. od 14 do 22 oraz 2.11 w godz. od 7 do 22 policja może podjąć decyzję o zamknięciu odcinka ul. Nowotarskiej).

Objazd będzie poprowadzony drogami gminnymi: ul. Sienkiewicza, Kościuszki, Aleje 3-go Maja. Trasa objazdu zostanie czytelnie oznakowana zgodnie z projektem czasowej organiza-

cji ruchu. Oprócz niezbędnego oznakowania, wjazd na zamknięty odcinek ul. Nowotarskiej będzie nadzorowany przez policję i straż miejską. Przywrócenie stałej organizacji ruchu nastąpi 2.11 po godzinie 22.

Zmiany w komunikacji miejskiej linii nr 14 i 24:

W dniach 1.11 (sobota) i 2.11 (niedziela) z obsługi linii zostaną wyłączone przystanki: Aleje 3-go Maja Dolne (dwustronnie) oraz przystanek Równia Krupowa (dla kierunku trasy Rejon Dworca - Olcza - Harenda - Rejon Dworca - B. Czecha - Kuźnice - Olcza - Guty - Rejon Dworca - linia nr 24).

opr. p

Nowotarska kwesta

Zarząd Podhalańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Nowym Targu wraz z burmistrzem zapraszają do udziału w XXVI Kweście Nowotarskiej, która tradycyjnie odbędzie się na nowotarskim „starym” cmentarzu 1 listopada.

Organizatorzy zapraszają osoby chętne do kwestowania, do kontaktu z sekretariatem Urzędu Miasta Nowy Targ, osobiście w godzinach urzędowania (I piętro, pokój nr 101) lub pod numerem tel.: 18 26 11 242.

Dla osób, które nie mogą być tego dnia na nowotarskim cmentarzu, a chciałyby wspo-

móc odnowę zabytkowych nagrobków, podajemy nr konta Towarzystwa, na który można wpłacać datki: Karpattia BS 86 8791 0009 0000 0011 3696 0001, w tytule przelewu prosimy wpisać „Kwesta Nowotarska”.

Poniżej tablica ze zdjęciami nagrobków odnowionych dzięki ubiegłorocznej kweście.

pp

Odnowiony krzyż Juliusza Zborowskiego znów na Pęksowym Brzyzku

Po kilku miesiącach prac konserwatorskich na zakopiańskim Starym Cmentarzu na Pęksowym Brzyzku ponownie stanął odnowiony krzyż nagrobny dyrektora Juliusza Zborowskiego - wybitnego etnografa, muzealnika i twórcy Muzeum Tatrzańskiego.

Renowacja była wspólnym dziełem Towarzystwa Muzeum Tatrzańskiego i Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Oddział Zakopane.

Po kilkumiesięcznych pracach konserwatorskich krzyż nagrobny Juliusza Zborowskiego wrócił na swoje miejsce na cmentarzu na Pęksowym Brzyzku. Pomysł odnowienia zabytku wyszedł wiosną bieżącego roku od Zarządu Towarzystwa Muzeum Tatrzańskiego (TMT).

Prace zostały zrealizowane we współpracy z Towarzystwem Opieki nad Zabytkami Oddział Zakopane (TOnZ), które sfinansowało przedsięwzięcie ze środków uzyskanych podczas dorocznej kwesty w dniu Wszystkich Świętych.

Konserwację przeprowadziła Ida Skowrońska-Mazurek - specjalistka w dziedzinie renowacji zabytków. Jak podkreśla Grzegorz Russek, sekretarz TMT, cieszy fakt, że dzięki wspólnym staraniom udało

Fot.: Kinga Nędza-Sikoniowska

się przywrócić dawny wygląd krzyża w roku, w którym przypada 65. rocznica śmierci Juliusza Zborowskiego.

- To symboliczny gest pamięci wobec człowieka, który całe życie poświęcił ochronie dziedzictwa Podhala i Tatr - dodaje Russek.

Inicjatywa wpisuje się w tradycję troski o groby zasłużonych mieszkańców Zakopanego, zwłaszcza w przededniu Wszystkich Świętych, kiedy Pęksowy Brzyzek staje się miejscem zadumy nad historią i ludźmi, którzy ją współtworzyli.

pp

18 20 145 18

KAPUSTA

świeżo szatkowana w ciągłej sprzedaży

POLSKA TRADYCJA

OWOCE / WARZYWA / NABIAŁ / MROŻONKI / NAPOJE / ART. SPOŻYWCZE / ZBOŻA CAŁE I GNIECIONE

Tragedia w Termach 60 milionów zł deficytu

W Termach Gorący Potok w Szaflarach zmarł 72-letni mężczyzna.

Do tragedii doszło w godzinach popołudniowych w czwartek 23 października. - Brat odszedł zdecydowanie za wcześnie. Zdarzenie miało miejsce w strefie kąpieli borowinowych. W Termach był razem z najbliższą rodziną. Poszedł sam do tej strefy, gdy nie wracał, rodzina zaczęła go szukać. Nie chorował na serce - zaznacza brat zmarłego. Jak dodaje, rodzina jest w wielkim szoku po tej tragedii.

Na miejsce przyjechali strażacy, zespół ratownictwa medycznego i policja. Nieste-

ty mężczyzny nie udało się uratować.

Okoliczności śmierci wyjaśnia Prokuratura Rejonowa w Nowym Targu. - Zlecieliśmy przeprowadzenie sekcji zwłok - zaznacza Jacek Tętnowski, prokurator rejonowy w Nowym Targu. - Nie dała ona na razie jednoznacznej odpowiedzi, co było przyczyną śmierci. Musimy czekać na wyniki badań histopatologicznych. W sprawie przesłuchiwać są świadkowie. Postępowanie będzie też zmierzalo do wyjaśnienia, czy nie doszło do jakiegoś zaniedbania ze strony personelu - dodaje prokurator.

Termy Gorący Potok raczej nie wydadzą w tej sprawie oficjalnego oświadczenia. Jak stwierdziła przedstawicielka Term, do tragedii doszło w strefie saun, nie ma w tym wypadku żadnej winy pracowników Term, którzy zachowali się we właściwy sposób i nie ma żadnej winy po stronie Term, a mężczyzna prawdopodobnie doznał zawału. Jeśli ktoś ma nadciśnienie, problemy z sercem, na własną odpowiedzialność korzysta z saun, gdzie panują wysokie temperatury. Najlepiej przed korzystaniem z takich obiektów skonsultować się ze swoim lekarzem.

pp

W 2026 roku deficyt budżetowy Zakopanego może sięgnąć nawet 60 milionów złotych - poinformował skarbnik miasta Łukasz Dłubacz podczas obrad Komisji Ekonomiki Rady Miasta Zakopane.

Radni tej komisji, w ramach wstępnej dyskusji, omawiali założenia przyszłorocznego budżetu oraz możliwe podwyżki lokalnych podatków.

Jak zaznaczył skarbnik, prognozowany deficyt ma na razie charakter szacunkowy, jednak wynosi około 60 mln zł. - Będziemy pracować nad jego zmniejszeniem, jednak wiadomo, że konieczne będzie dalsze zadłużenie miasta. Każdy dodatkowy milion złotych po stronie dochodów własnych to mniejszy kredyt. Każdy wzrost po-

datków sprawia, że deficyt staje się mniejszy - podkreślił Łukasz Dłubacz.

Skarbnik zwrócił uwagę, że nadmierne zadłużenie może w dłuższej perspektywie - nawet na 10-20 lat - stanowić poważne obciążenie dla budżetu Zakopanego. Jego zdaniem miasto powinno skupić się przede wszystkim na zwiększaniu dochodów, a nie wyłącznie na ograniczaniu wydatków, aby możliwy był dalszy rozwój Zakopanego i utrzymanie jego atrakcyjności dla mieszkańców oraz turystów. Dłubacz ocenił, że środki po stronie wydatkowej są obec-

nie wykorzystywane racjonalnie i efektywnie.

Podczas posiedzenia skarbnik przypomniał również, że w ostatnich latach lokalne podatki nie były aktualizowane, co powoduje, że obecnie są one niższe niż w innych porównywalnych miejscowościach turystycznych. - Podwyżka nie może być niższa niż 10 procent, a optymalnie powinna wynieść 15 procent - stwierdził Dłubacz.

Szczegółowe założenia do budżetu na 2026 rok mają zostać przedstawione radnym podczas specjalnego posiedzenia komisji 4 listopada.

pp

Mali Jurgowianie uczcili jubileusz koncertem

To był wieczór pełen wzruszeń i wspomnień. W Jurgowie świętowano 70-lecie dziecięcego zespołu regionalnego „Mali Jurgowianie” - spadkobierców legendarnego „Małego Podhala”. Wśród tańców, śpiewu i łez wzruszenia wspomniano ludzi, którzy przez dziesięciolecia pielęgnowali spiski folklor.

Wsobotę, 25 października, w restauracji przy stacji narciarskiej JurgówSki odbył się uroczysty koncert z okazji 70-lecia dziecięcego zespołu regionalnego z Jurgowa. Dzisiejsi „Mali Jurgowianie” kontynuują tradycję dawnego zespołu „Małe Podhale”, który od lat 50. zdobywał liczne nagrody na festiwalach w całej Europie. Wieczór był pełen emocji - w oczach wielu dawnych członków zespołu pojawiły się łzy wzruszenia.

Koncert jubileuszowy podzielono na dwie części. Uroczystość rozpoczęła Muzyka Spiska z Jurgowa, złożona z miejscowej młodzieży. Następnie wystąpili obecni członkowie dziecięcego zespołu folklorystycznego, prezentując program, w którym najmłodszy pokazał dawne spiskie zabawy, a starsi - tradycyjne tańce regionu. Kulminacją pierwszej części była wspólna polka, w której na parkiecie spotkali się ro-

dzice, dzieci, a nawet dziadkowie z wnukami.

Zespół „Mali Jurgowianie” działa pod obecną nazwą od 2020 roku, lecz jego historia sięga lat 50. XX wieku. Jest kontynuatorem Międzyszkolnego Zespołu Pieśni i Tańca „Małe Podhale”, założonego przez Andrzeja Haniaczka - pochodzącego z Jurgowa nauczyciela i pasjonata folkloru. Zespół łączył tradycję Podhala, Orawy, Spisza i Piecin, tworząc wspólny program artystyczny. Haniaczek prowadził go prawie 60 lat, aż do swojej śmierci w 2019 roku. To właśnie jego wolą było zakończenie działalności „Małego Podhala”.

O historii zespołu opowiadał film dokumentalny „70 lat ze śpiewem i tańcem przez świat”, zaprezentowany podczas jubileuszu. Wspomniano w nim zarówno Andrzeja Haniaczka, jak i Walentego Plucińskiego, naczelnika poczty w Jurgowie, który w 1953 roku założył zespół dla dorosłych, a dwa lata później - dla dzieci. Po kilku latach obie grupy połączyły siły

z innymi zespołami z regionu, tworząc „Małe Podhale”.

W filmie wystąpili dawni członkowie zespołu, wspominając swoje młodzieńcze przygody, podróże po Europie i przyjaźnie, które przetrwały dekady.

Obecnie zespół „Mali Jurgowianie” prowadzą Judyta Ptak i Beata Martinczak, które z ogromnym zaangażowaniem wychowują nowe pokolenie spiskich regionalistów - najmłodszy z nich mają zaledwie sześć lat.

- Chwała wam wielka za to, co robicie - mówił po koncercie Bartłomiej Koszarek, dyrektor Bukowińskiego Centrum Kultury „Dom Ludowy”. - Świat jest coraz dziwniejszy, a dzieci mają wiele pokus. Ale to wy, swoją pasją, odciągacie je od komputerów i telefonów. Dziękuję wam za to z całego serca - dodał, wręczając organizatorkom pamiątkowy dyplom i kosz słodczy dla młodych członków zespołu.

Koncert jubileuszowy odbył się dzięki wsparciu województwa małopolskiego.

opr. pp

Fot.: Krzysztof Kamiński

„Mali Jurgowianie” mają już 70 lat.

Parkingi płatne w weekendy

Najprawdopodobniej od 1 grudnia w Zakopanem będziemy musieli zapłacić za parkowanie na miejskich parkingach w weekendy.

Zakopiańscy radni na ostatniej sesji przegłosowali uchwałę, zgodnie z którą parkingi miejskie w Zakopanem będą płatne w weekendy. Wcześniej na takie rozwiązanie nie pozwalało prawo, które zostało w kwietniu zmienione przez Sejm.

W piątek na konferencji prasowej zapytaliśmy burmistrza Zakopanego, czy znana jest już data wprowadzenia nowych przepisów w życie.

- Mam nadzieję, że jak uchwała się uprawomocni, będziemy mogli ją wprowadzić. Myślę, że powinno to obowiązywać od 1 grudnia. To data orien-

tacyjna. Chcemy, aby te przepisy zgodnie z wolą radnych obowiązywały przed sezonem zimowym - stwierdził burmistrz Łukasz Filipowicz. Przed wprowadzeniem nowych przepisów urząd miasta będzie informować o zmianach i dokładnym terminie wprowadzenia tych zmian.

pp

REKLAMA

ZAPRASZAMY DO NASZYCH SKLEPÓW:
Czarny Dymajec Rynek 15; Jabłonna ul. Krakowska 1; Rabka-Zdrój ul. Chopina 16; Nowy Targ pl. Evry 2; ul. Rowanec 153 ul. Szaflarska 144

Nagroda Starosty Tatrzańskiego dla Mirosławy Lubowicz

Podczas XVI Sesji Rady Powiatu Tatrzańskiego wręczona została Nagroda Starosty Tatrzańskiego za szczególne osiągnięcia dla kultury regionalnej na terenie Po-

wiatu Tatrzańskiego dla Mirosławy Lubowicz, która obchodzi w tym roku podwójny jubileusz: 50-lecie pracy pedagogicznej i artystycznej oraz 20-lecie istnienia założonego przez siebie Tatrzańskiego Chóru „Szumny”.

Mirosława Lubowicz jest absolwentką Akademii Muzycznej w Katowicach w klasie dyrygentury chóralnej i zespołowej. Od 1975 roku pracuje w Państwowej Szkole Muzycznej I-go stopnia im. Mieczysława Karłowicza (obecnie Zespół Państwowych Szkół Artystycznych) w Zakopanem, gdzie wykłada teorię muzyki, prowadzi zespoły wokalne i pełni funkcję pianistki-akompaniarki. Jako ceniony pedagog i wychowawca przyczyniła się do wykształcenia wielu pokoleń muzyków.

Spółeczna działalność jako dyrygenta Tatrzańskiego Chóru „Szumny” stanowi jej prawdziwą pasję. W ciągu 20 lat istnienia Chór pod jej kierownictwem dał blisko 100 koncertów, prezentując różnorodny repertuar i wykonując utwory kompozytorów związanych z regionem Podhala. Nagrała także 5 płyt.

Mirosława Lubowicz przez 10 lat prowadziła również Chór Podhalańskiego Uniwersytetu III Wieku w Zakopanem, przyczyniając się do aktywizacji kulturalnej seniorów. W latach 2005-2023 pełniła funkcję prezesa Towarzystwa Edukacji Artystycznej w Zakopanem.

Ogłaszamy konkurs o przyznanie znaku Marki Tatrzańskiej

Szanowni Państwo, lokalni producenci, usługodawcy, rękodzielnicy oraz inicjatorzy regionalnych przedsięwzięć, uprzejmie informujemy, że rozpoczyna się XVIII edycja konkursu o przyznanie znaku Marki Tatrzańskiej.

Marka Tatrzańska to lokalny znak jakości. Przyznawana jest wyjątkowym usługom, produktom, ale też szczególnie dla regionu tatrzańskiego ludzior, którzy sprawiają, że połączenie tradycji z nowoczesnością staje się możliwe.

Przedsięwzięcie w znaczący sposób pozwala na pełną identyfikację artykułów spożywczych, wyrobów, produktów rękodzielniczych, usług gastronomicznych, handlowych, noclegowych i innych na terenie Powiatu Tatrzańskiego.

Zgłoszenia należy przysłać na adres:

Tatrzańska Agencja Rozwoju, Promocji i Kultury
ul. Chramcówki 15, 34-500 Zakopane
tel. 18 20 613 20

Szczegóły na stronie: www.tatry.pl/
Nasze wydarzenia/Marka Tatrzańska

Zgłoszenia można przesłać także na adres e-mail: promocja@tatry.pl (w pliku edytowalnym).

XVIII EDYCJA
MARKI TATRZAŃSKIEJ

go oraz osób, stowarzyszeń i fundacji szczególnie angażujących się w promowanie tradycji podhalańskiej. Przyznanie znaku Marki Tatrzańskiej jest wyznacznikiem prestiżu i autentyczności. Przyczynia się do rozwoju i poprawy wizerunku naszego regionu.

Wnioski o przyznanie znaku Marki Tatrzańskiej można składać do **31 grudnia 2025 roku**. Zachęcamy do zgłaszania kandydatów, którzy pozytywnie wyróżnili się reprezentując i promując Państwa Gminę.

„Dzieci są naszym największym skarbem. Są naszą przyszłością” (Nelson Mandela)

O pieczy zastępczej rozmawiamy z Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem Renatą Zielińską

- Czym właściwie jest piecza zastępcza?

- Piecza zastępcza jest to całokształt czasowej pomocy dziecku świadczonej w sytuacji, gdy rodzice biologiczni z różnych względów nie mogą sprawować nad nim opieki. O umieszczeniu w niej dziecka decyduje sąd rodzinny. Pieczę zastępczą tworzą rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej, organizator i koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej. W praktyce niestety bardzo mało dzieci powraca do swoich rodzin ze względu na ich zbyt duże dysfunkcje czy brak zainteresowania odzyskaniem władzy rodzicielskiej.

- Czy aktualnie potrzebne są nowe rodziny zastępcze i kto może taką rodziną zostać?

- Rodzin zastępczych z pewnością jest za mało i problem ten dotyczy całej Polski. Sąd podejmuje decyzje o kolejnych dzieciach, które powinny trafić do pieczy zastępczej i za każdym razem mamy trudności ze znalezieniem dla nich miejsca. Chcielibyśmy zapewnić im prawdziwy dom, troskę, bezpieczeństwo i miłość, tak bardzo im potrzebne po trudnych doświadczeniach i zaniedbaniach. Placówka jest tylko pewną namiastką i w związku z tym ostatecznością. Nie zawsze jednak mamy wybór. Cały czas szukamy osób, które mają w sobie taką otwartość i potrzebę

zaopiekowania się dziećmi, ale również mają świadomość trudności, z którymi będą się mierzyć. Rodzice zastępczy robią coś wyjątkowego, często zmieniają losy swoich podopiecznych, dają im nadzieję i lepszą przyszłość. To niezwykle ważne zadanie.

- Jakie warunki muszą spełnić kandydaci na rodziców zastępczych?

- Kandydatów zapraszamy do PCPR w Zakopanem, gdzie udzielimy im wszystkich niezbędnych informacji. W skrócie rodzinę zastępczą może stworzyć małżeństwo lub osoba niepozostająca w związku, jeżeli przebywa na terytorium Polski i spełnia wymogi związane z brakiem ograniczeń władzy rodzicielskiej, wypełnianiem obowiązku alimentacyjnego, pełną zdolnością do czynności prawnych, brakiem przeciwwskazań zdrowotnych oraz jest w stanie zapewnić dziecku odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe oraz zaspokajać potrzeby dotyczące rozwoju emocjonalnego, intelektualnego, fizycznego i społecznego.

- Ile jest rodzin zastępczych w Powiecie Tatrzańskim?

- Obecnie mamy 40 rodzin zastępczych, w których wychowuje się 70 dzieci w różnym wieku. Mamy różne typy rodzin. Najwięcej jest rodzin spokrewnionych, w których dzieci wychowywane są przez dziadków lub rodzeń-

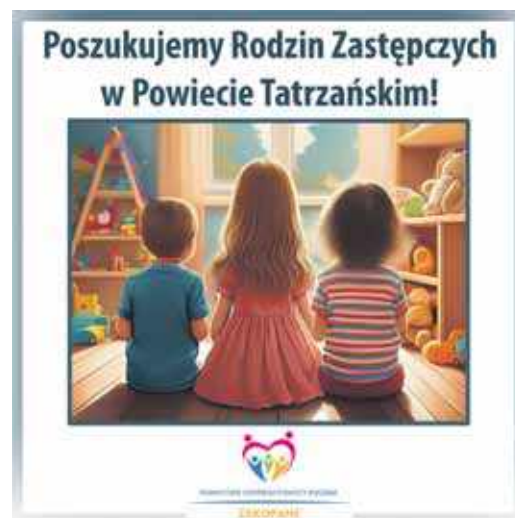
stwo. Mamy również rodziny niezawodowe oraz rodziny zawodowe, które sprawują profesjonalną opiekę i zawierana jest z nimi umowa. Każda rodzina jest inna. W każdej występują inne problemy i także inne sposoby radzenia sobie z nimi. Tu niestety muszę podkreślić, że wiele dzieci trafia do pieczy z zaniedbaniem, różnymi dysfunkcjami i chorobami, co powoduje konieczność zintensyfikowania działań pomocowych i terapeutycznych.

- Na jakie wsparcie mogą liczyć rodziny zastępcze i przebywające w nich dzieci?

- Rodzina zastępcza otrzymuje stałe wsparcie finansowe na pokrycie wy-

datków związanych z pobytem w niej dziecka. Jest także szereg dodatkowych działań, które podejmujemy w zależności od indywidualnych potrzeb, także we współpracy z innymi instytucjami. Prowadzimy grupy wsparcia, warsztaty tematyczne, wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej oferujemy obozy terapeutyczne. W Zakopanem niedawno powstało Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych „Dzieci są darem”, którego prezesem jest jedna z naszych mam zastępczych Anna Karpień-Semberecka. Celem jego działalności jest m.in. integracja rodzin zastępczych, wzajemne wsparcie, wymiana doświadczeń, organizacja spotkań ze specjalistami i zajęć ogólnorozwojowych. W Powiecie Tatrzańskim działa również Klub Małopolskiej Pieczy Rodzinnej „KaMPeR”. We wrześniu współorganizowaliśmy konferencję

poświęconą Alkoholowemu Zespołowi Płodowemu. Od 2021 r. cyklicznie organizujemy „Spotkania Mikołajkowe”. Posiadamy również mieszkania usamodzielnienia, które mają na celu ułatwić start w dorosłe życie młodym osobom z pieczy. Teraz rozpoczynamy działania grupy wsparcia dla takiej właśnie młodzieży. Chcemy minimalizować skutki traumy i trudnych doświadczeń u dzieci, które trafiają do pieczy, poprzez wspieranie ich rozwoju osobistego, budowanie poczucia przynależności i realnego wsparcia. To tylko niektóre działania. Tak naprawdę każda rodzina jest pod opieką naszych pracowników, w tym psychologa, może liczyć także w wielu sytuacjach na doświadczenie i wsparcie współpracującego z nią koordynatora. Oczywiście bycie rodziną zastępczą to trudne wyzwanie, ale nikt nie zostaje z tym sam, a wcześniej zdobywa także potrzebną wiedzę i umiejętności podczas szkolenia.

OSOBY ZAINTERESOWANE KWALIFIKACJĄ NA RODZINĘ ZASTĘPCZĄ PROSIMY O KONTAKT Z POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAKOPANEM:

- osobiście: ul. Modrzejewskiej 5 w Zakopanem (budynek Internatu Zespołu Szkół Hotelarsko-Turystycznych, II piętro)
- telefonicznie lub mailowo: tel. 18 20 00 462 wew. 27, e-mail organizator@pcpr.tatry.pl

Konie, busy i zwierzęta futerkowe

Minister Hennig-Kloska apeluje o uszanowanie porozumienia w sprawie transportu konnego do Morskiego Oka.

Ekolodzy chcą całkowitego zakazu transportu konnego na trasie do Morskiego Oka. Paulina Hennig-Kloska, minister ochrony środowiska, przypomina o osiągniętym kompromisie. Apeluje też spod Tatr do prezydenta RP o podpisanie ustawy z zakazem prowadzenia hodowli zwierząt na futra.

Minister przyjechała pod Tatry, by w Zakopanem wziąć udział w otwarciu wystawy o wywłaszczeniach górali z terenów przejętych dla utworzenia Tatrzańskiego Parku Narodowego. Spotkanie z dziennikarzami zaowocowało serią pytań. Jedno z nich dotyczyło kwestii zakazu prowadzenia hodowli zwierząt na futra.

Przypomnijmy, że w połowie października Sejm uchwalił nowelizację ustawy o ochronie zwierząt, która zakłada zakazanie hodowli zwierząt na futra. Zgodnie z nowelizacją, przedsiębiorcy prowadzący fermy

będą zobowiązani do wygaszenia działalności do końca 2033 roku. Jednak po raz kolejny okazuje się, że kto pierwszy, ten lepszy. Kto zamknie biznes do 2031 roku, będzie mógł uzyskać odszkodowanie.

- Branża futrzarska przeżywa kryzys w całej Europie. Jeżeli jest dobry moment, by podjąć decyzję o zamknięciu działalności, to jest on właśnie dziś. Nie przez przypadek część klubu parlamentarnego PiS ten projekt poparła. Zdając sobie sprawę, w jakim kryzysie jest dziś branża. Ja apeluję do pana prezydenta, żeby podpisał tę ustawę. Ona jest bardzo potrzebna. Ustawa pozostawia decyzję o zamknięciu działalności samym hodowcom. Okres przejścia do nowego prawa jest bardzo długi, przewiduje bardzo solidne odszkodowania dla tych, którzy zechcą produkcji zaprzestać wcześniej. Absolutnie apeluję do prezydenta o podpisanie ustawy, bo ona jest bardzo do-

Minister Paulina Hennig-Kloska odpowiada na pytania dotyczące hodowli zwierząt futerkowych i konnego transportu do Morskiego Oka.

bra - powtórzyła po raz kolejny Paulina Hennig-Kloska.

Kolejne pytania dotyczyły transportu konnego. Organizacje ekologiczne nie są usatysfakcjonowane rozwiązaniami zapewniającymi turystom dojazd do Morskiego Oka z pomocą busów elektrycznych. Przypomnijmy, że na mocy porozumienia zainteresowanych stron, busy elektryczne, kursujące na trasie Zakopane - Morskie Oko - Zakopane, stanowią ważne uzupełnienie transportu konnego. A w miejscach szczególnie trudnych i niebezpiecznych dla czworonogów, zastępują je z powodzeniem. Organizacje prozwierzęce domagają się jednak całkowitej likwidacji transportu konnego, tak by na

placu boju zostały jedynie „elektryki”.

- Jesteśmy w fazie wprowadzania porozumienia w życie. Porozumienie podpisane parę miesięcy temu wejdzie w życie od pierwszego stycznia przyszłego roku. Organizacje prozwierzęce bardzo zachęcam do rozmów, uważam, że to jest bardzo dobre porozumienie. Ściąga transport konny z bardzo trudnych terenów. Dziś elektrobusey cieszą się ogromną popularnością, jak informował mnie dyrektor TPN, bilety na trasie Zakopane - Morskie Oko wyprzedane są na dwa dni przed kursem - zaznaczyła Paulina Hennig-Kloska.

Tekst i fot.:
Rafał Gratkowski

PKL na giełdzie? Burmistrz mówi nie

Niepokój wśród zakopiańskich radnych i mieszkańców budzą doniesienia o możliwym debiucie giełdowym Polskich Kolei Linowych. Burmistrz Łukasz Filipowicz zapewnia, że miasto nie zamierza sprzedawać swoich udziałów i sprzeciwia się prywatyzacji spółki.

Podczas ostatniej sesji zakopiańskiej rady miasta radny Paweł Strączek zwrócił się do burmistrza Łukasza Filipowicza z pytaniami dotyczącymi planowanej sprzedaży akcji Polskich Kolei Linowych (PKL). Jak przypomnieliśmy, miasto Zakopane jest akcjonariuszem spółki, a burmistrz reprezentuje samorząd na zgromadzeniach akcjonariuszy.

- Dotarły do mnie niepokojące sygnały o możliwej sprzedaży akcji PKL. Czy uczestniczył pan w spotkaniu akcjonariuszy? Czy poruszano tam kwestię sprzedaży i czy zabierał pan głos w tej sprawie? Czy sprzedaż akcji leży w interesie lokalnej społeczności? Dlaczego informacja o tym spotkaniu nie znalazła się w sprawozdaniu z działalności? - pytał radny Strączek, podkreślając, że doniesienia te wzbudziły niepokój wśród mieszkańców.

Burmistrz Łukasz Filipowicz potwierdził, że podczas spotkania akcjonariuszy rzeczywiście omawiano temat ewentualnego debiutu giełdowego PKL.

- Jestem przeciwny wprowadzeniu PKL na giełdę. Jako mniejszościowi akcjonariusze przekazaliśmy w tej sprawie nasze stanowisko prezesowi Polskiego Funduszu Rozwoju. Pytania o to, czy burmistrz „sprzeda kolejkę”, są całkowicie bezpodstawne. Wyraziliśmy swoje zdanie i zostaliśmy poinformowani o wstępnych planach spółki. Uważam, że pomysły

wprowadzenia PKL na giełdę może być nietrafiony - pamiętamy przecież, ile kontrowersji wzbudziła poprzednia sprzedaż PKL - zaznaczył Filipowicz.

Z kolei radny Tymoteusz Mróz zaproponował zorganizowanie spotkania z ministrem nadzorującym Polski Fundusz Rozwoju, by omówić kwestie współpracy z PKL. - Cieszę się, że pan burmistrz jest przeciwny sprzedaży akcji. Mam nadzieję, że szybko dojdzie do spotkania z prezesem PKL - przecież siedziba spółki znajduje się w Zakopanem - dodał radny Strączek.

O komentarz do sprawy poprosiliśmy Polski Fundusz Rozwoju. PFR podkreśla, że jako instytucja należąca do Skarbu Państwa regularnie analizuje różne scenariusze rozwoju spółek portfelowych, w tym Polskich Kolei Linowych. W wiadomości zapewniono, że niezależnie od rozważanych wariantów rozwoju, PFR zamierza zachować kontrolę nad PKL, a wszelkie decyzje mają służyć zarówno zwiększeniu wartości spółki, jak i wspieraniu rozwoju regionu - lokalnego rynku pracy i turystyki w Zakopanem. PFR określił PKL jako firmę o szczególnym znaczeniu gospodarczym i społecznym, zarządzającą strategiczną infrastrukturą turystyczną w Tatrach. Celem Funduszu jest utrzymanie stabilności i nowoczesności spółki przy poszanowaniu tradycji i dziedzictwa regionu.

pp

Żubry na kołach

Co łączy Zakopane, Pitoniówkę, Gronków, Łopuszną, Krempachy, Dursztyn?

To trasa 58. Rajdu Żubrów, który w tym roku w sobotę wystartował z Placu Niepodległości. Kawałkami przemknęły przeróżne marki jak Audi, BMW, Fiat, Peugeot, Porsche czy pocziwie 126p. Za kierownicami kilku „Małuchów” uśmiechnięte dziewczyny. W rajdzie jechała mocna grupa naszych małych Fiatów. Łącznie wystartowało 95 załóg. Bazą rajdu był Hotel Bacheda Kasprowy, a ze względu na udział wielu zawodników z Włoch, impreza miała międzynarodowy charakter.

Zawody mają bardzo niecodzienną formułę. Zostały pomyślane jako hołd, składany przez zawodników rajdowych dla weteranów tego sportu. Zarówno byłych zawodników, jak i działaczy automobilowych oraz szczególnie zasłużonych sympatyków sportu samochodowego.

W tym roku na starcie o słodkości, gorącą herbatę, kawę i czekoladę zadbała ekipa Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencją Koło Zakopane. Wolontariusze z Kamieńca zbierali też do puszek datki na wielką inwestycję, jaką jest dom dla

podopiecznych, którzy wchodzą w dorosłość, a nie mają już rodziców, najbliższych. Nie zabrakło też kapeli góralskiej, a w rolę startującego wcielił się Łukasz Filipowicz, burmistrz Zakopanego. - Cieszę się, że rajd startuje z centrum Zakopanego, wszyscy możemy kibicować - powiedział burmistrz, który jest miłośnikiem motoryzacji i starych samochodów. Niewykluczone, że w przyszłym roku sam wystartuje w Rajdzie Żubrów. Do czego namawiał go Rafał Ślęczka, burmistrz Wieliczki, który na podhalańskie trasy ruszył w Mitsubishi Lancer Evo.

Inicjatorem i długoletnim komandorem Rajdu Żubrów był Sobiesław Zasada. Kiedy w 1966 r. zdobył swe pierwsze mistrzostwo Europy - a w tamtych latach ten tytuł był równoznaczny z mistrzostwem świata - postanowił na koniec tak udanego sezonu zorganizować zawody, jakich jeszcze nie było. Do tej pory impreza ta ma niepowtarzalną atmosferę i dalej zapewnia mnóstwo emocji. Wyniki rajdowych zmagania w poszczególnych kategoriach znaleźć można na stronach Automobilklubu Kraków, który zorganizował wraz z partnerami to wydarzenie.

Tekst i fot.:
Rafał Gratkowski

W tym roku Żubry wystartowały z Placu Niepodległości.

BEZPOŚREDNI IMPORTER

DACHÓWKI TILCOR

F.H.U. OKNO-DACH

☎ 602 151 906

☎ 606 815 145

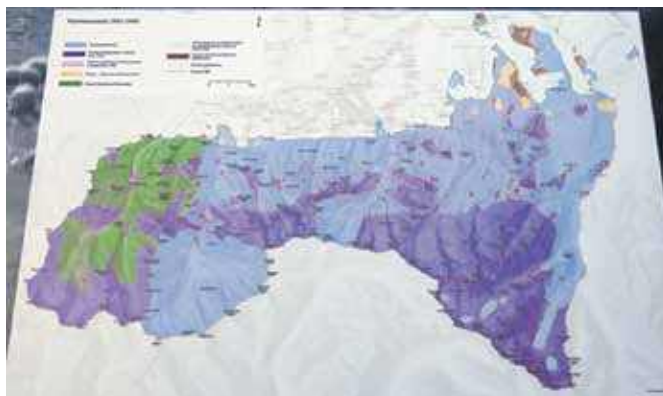
📍 Kolejowa 61

Nowy Targ

www.oknodach.com.pl

O wywłaszczeniach przeprowadzonych przez komunistyczne władze mówi Szymon Ziobrowski, dyrektor TPN.

Autorem map prezentujących tereny wywłaszczone jest Piotr Bąk.

Wywłaszczeni z tatrzańskich hal i pastwisk żyją do dziś, ale coraz ich mniej, niektórzy dotarli na otwarcie historycznej wystawy.

To nom jeszcze w dusy gro

Ponad sześć tysięcy górali straciło swe ziemie, by mógł powstać Tatrzański Park Narodowy. Komuniści za metr kwadratowy tatrzańskiej działki płacili 22 grosze. Tyle kosztowała wtedy bułka wodna w sklepie.

Wminiony czwartek w Kuźnicach otwarto nową wystawę plenerową Tatrzańskiego Parku Narodowego. Ekspozycja „To nom jeszcze w dusy gro. O wywłaszczeniu górali z Tatr” jest zbiorem zdjęć, map, dokumentów i ludzkich opowieści.

Takiej wystawy jeszcze nie było. Władze Tatrzańskiego Parku Narodowego z otwartą przyłbicą mierzą się z „grzechem pierworodnym”, jaki popełniono u zarania tworząc Park. Ten grzech po dziś dzień odciska się piętnem wśród wielu górali, którzy mają żal. Do państwa polskiego i do Parku. Krzywdą, jaką wyrządzone pasterskim rodom, do dziś wybrzmiewa echem, które po Tatrach niesie wiatr.

Wystawa przygotowana została z okazji jubileuszu 70-lecia Tatrzańskiego Parku Narodowego, a otwarcie zaszczyliła swą obecnością Paulina Hennig-Kloska, minister ochrony środowiska. Podkreślała jak wielką wagę ma społeczna aprobata i zgoda na tworzenie parków narodowych, bowiem są one naszym narodowym skarbem i chlubą. Tym większą wagę należy przykładac do osiągnięcia społecznego poparcia przy tworzeniu obszarów chronionych. A poparcie lokalnej społeczności to podstawa.

Wernisażowi w zespole dworsko-parkowym w Kuźnicach towarzyszyła na przemian słoneczna, ciepła, deszczowa, chmurna i zimna pogoda. A to za sprawą wiatru halnego. Wystawa ukazuje tworzenie TPN w realiach PRL - Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Tak z perspektywy historycznej, jak i administracyjnej oraz w relacji mieszkańców Podhala.

Ciągłość gazdowania na halach, która trwała kilkaset lat, przerwał brutalnie proces komunistycznych wywłaszczeń, do których doszło w latach 1960-1980.

- Przymusowe pozbawianie własności było konsekwencją utworzenia w 1955 roku Tatrzańskiego Parku Narodowego. Wywłaszczenia dotyczyły całych nieruchomości, udziałów w prawie własności nieruchomości lub służebności na obszarze 12 081 hektarów i objęły ponad sześć tysięcy osób - przypomniał Szymon

Ziobrowski, dyrektor TPN. Dodał, że idea utworzenia Parku, formułowana jeszcze w okresie międzywojennym, miała szczytne założenia. Za zadanie pomysłodawcy stawiali sobie ochronę przyrody przy poszanowaniu własności. Niestety, tego drugiego zabrakło w czasach komunistycznych. PRL wypaczyła pierwotne intencje, a odbieranie góralom lasów, hal i łąk położyło się cieniem na postrzeganiu Parku przez górali.

Tatry to także ludzie

- Siedem dekad, podziękowania należą się wielu osobom. Dziękuję za tę wystawę. To bardzo ważne, by pamiętać o wszystkich emocjach, które towarzyszyły powstawaniu parku narodowego. O euforii, radości, nadziei. Ale także o braku zgody, zrozumienia, odpowiedniego wysłuchania lokalnej społeczności. Bo te emocje są wciąż żywe. Wymagają tego, by o nich pamiętać. TPN jest wyjątkowy na skalę europejską, światową. Nasze wszystkie parki są skarbem narodowym. Ale muszą powstawać w zgodzie społecznej. Muszą być wartością, nie tylko narodową, ale dla lokalnej społeczności. Tatry to nie tylko przyroda. To także ludzie - zaznaczyła minister Paulina Hennig-Kloska.

Andrzej Skupień, starosta tatrzański, podkreślił, że każdy wie o tym, jakim skarbem są Tatry. Tak ludzie w Krakowie, jak w Warszawie, ale i mieszkający u stóp Giewontu. - Bo gdyby tych Tatr nie było, to po co by tu do nas przyjeżdżali panowie? Dziś coraz mniej tych ludzi, co lata temu wypasali na halach - zaznaczył Andrzej Skupień. - Te dawne lata to był strasznie biedny czas. Ale ci, co jeszcze żyją, wspominają ten okres jako coś wspaniałego. Było im zimno w nogi, nie mieli pieniędzy, ale tworzyli wielką wspólnotę, pomagali jeden drugiemu, odwiedzali się. Dziś tego bardzo brakuje. Dlatego tak bardzo za tamtymi latami może tęsknią.

Geodeta Piotr Bąk, były burmistrz Zakopanego, był starostą tatrzański, przypominał historię przedwojennych starań o utworzenie Parku Przyrody w Tatrach. Dążenia te przerwała wojna w 1939 roku. Podkreślił, że w czasach stalinowskich, gdy tworzone TPN, wielu górali nie odebrało depozytów sądowych, marnych groszy za

Przekonanie, że TPN powstał na góralskiej krzywdzie żyje do dziś wśród wielu mieszkańców Podhala.

metr kwadratowy zawłaszczony przez państwo ziemi. Jedni unieśli się honorem, inni nie chcieli odbierać pieniędzy, bo PRL wykorzystaloby ten fakt jako potwierdzenie, że procedura odbywa się za zgodą dotychczasowych właścicieli ziem. A takiej zgody nie było.

- Dla przykładu, sprawdzałem to wczoraj. Współwłaściciele obszaru Hali Gąsienicowej dostawali w 1964 roku 22 grosze za metr kwadratowy działki. To była wtedy wartość bułki wodnej - przypominał Piotr Bąk.

Starosta tatrzański dodał, że park można było zrobić w zupełnie inny sposób, ale ówczesne władze nie liczyły się z prostym człowiekiem, który w konfrontacji z władzą był z góry skazany na przegraną. Mówiliśmy, jakie to były marne pieniądze. Nie tylko o to chodziło. Ludzie zostali wyrwani ze swego życia, z pasterstwa, musieli wrócić z Tatr do tych swoich wsi. Owszem, byli wciąż u siebie, ale nie mogli być w Tatrach, za którymi tęsknią do dziś - podsumował Andrzej Skupień.

Autorzy wystawy

Inicjatorem projektu był Szymon Ziobrowski, dyrektor TPN, i jego zastępca Filip Zięba. Badania terenowe, rozmowy z byłymi właścicielami hal i łąk prowadziły Katarzyna Gąsienica-Józkowa i Agnieszka Gąsienica-Giewont - etnologa i muzealnica, radna gminy Kościelisko, autorka publikacji poświęconych kulturze Podhala. Od lat zajmuje się badaniem i popularyzacją dziedzictwa regionu. Kierowniczką Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma” w Zakopanem, animatorka

kultury regionalnej, jurorka festiwali i inicjatorka licznych projektów artystycznych i edukacyjnych.

- Szanowni państwo, na początku chciałam podziękować dyrektorowi Szymonowi Ziobrowskiemu za zaufanie i podkreślić, że to już jest drugi duży projekt poświęcony społeczności górali podhalańskich - zaznaczyła Agnieszka Gąsienica-Giewont. - Oznacza to dla mnie i tak to odczytuję i rozumiem, że właśnie dyrekcja Parku jest otwarta na budowanie relacji i więzi ze społecznością lokalną. Wystawa jest częścią szerszego projektu, jakim jest upamiętnienie społeczności górali podhalańskich, którzy w latach 60., 70. i 80. doświadczyli wywłaszczeń ze swoich ziem. Prace nad wystawą rozpoczęły się w styczniu ubiegłego roku i objęły badania terenowe, spotkania z właścicielami hal, polan i współwłaścicielami lasów.

Obu paniom, które prowadziły badania terenowe na potrzeby projektu, udało się dotrzeć do dawnych właścicieli gazdujących w Tatrach. Do osób, które w procesach wywłaszczeń uczestniczyły, obserwowały je. Również do ludzi pracujących wówczas w TPN. - Praca w terenie miała również za zadanie zbadać rezonans tematu wśród młodego pokolenia. Chcieliśmy się dowiedzieć, jak młodzi ludzie odbierają te historie sprzed lat - dodała Katarzyna Gąsienica-Józkowa.

Nad mapami, dokumentami i tekstami pracował też Piotr Bąk, geodeta, przewodnik tatrzański i samorządowiec. W przeszłości burmistrz Zakopanego, a następnie starosta tatrzański. Zasiadał w Państwowej Radzie Ochrony

Przyrody oraz w Radzie Naukowej Tatrzańskiego Parku Narodowego. Od lat zaangażowany w działania na rzecz ochrony przyrody i zachowania dziedzictwa kulturowego Tatr.

- Udało nam się porozmawiać z ponad 40 osobami. Ważny był dla nas głos osób, które w tej chwili prowadzą wypas kulturowy w Tatrach. Chciałabym wyrazić ogromną wdzięczność rozmówcom. Część z państwa jest tutaj z nami dzisiaj. Pozwolę sobie przeczytać nazwiska uczestników projektów, chcemy bardzo wam podziękować - podsumowała Agnieszka Gąsienica-Giewont.

Górale, uczestnicy projektu

Rodni mieszkańcy Skalnego Podhala dzielili się nie tylko wspomnieniami, ale też historycznymi dokumentami, fotografiami z rodzinnych albumów. A byli to: Jan Antoń, Stanisław Bobak, Grzegorz Bryniarski, Andrzej Budz „Kwartecorz”, Józef Budz „Miescorz”, Jan Buńda, Elżbieta Frankowska-Cząstka, Wojciech Gąsienica-Byrcyn, Wojciech Gromada, Ludwina Gut-Antoń, Jan Jasionek, Anna Jasionek, Andrzej Knapczyk, Anna Knapczyk, Krzysztof Lassak, Igor Łukaszczyk, Franciszek Łukaszczyk „Jurzyk”, Stanisław Macha-

jewski, Franciszek Maciata, Maria Majerczyk „Krowiorkula”, Piotr Mazik, Andrzej Mąka, Jan Michałczak, Krystian Mrugała, Aniela Pawlikowska „Fabianka”, Stanisław Rychtarczyk, Janina Sichelska, Stanisław Skupień „Stosel”, Stanisław Skupień „Kubów”, Stanisław Skupień, Andrzej Skupień, Regina Słodyczka-Giewont, Helena Stasik „Rabianka”, Zofia Stasik „Rabianka”, Aniela Stasik „Rabianka”, Maria Staszek, Andrzej Staszek „Furtek”, Stanisław Staszek, Bartłomiej Stopka, Andrzej Styrzcula, Władysława Styrzcula, Jerzy Szczepaniak-Krupowski, Romuald Szczepaniak-Krupowski, Henryk Trebunia-Tutka, Antoni Zięba.

Zdjęcia archiwalne prezentowane na wystawie pochodzą ze zbiorów uczestników projektu, natomiast zdjęcia współczesne pochodzą z filmu „Ostatnia noc na Kopieńcu” Bartka Solika.

Jak zapowiedzieli podczas otwarcia wystawy autorzy projektu, niebawem wydana zostanie książka poświęcona wywłaszczeniom w Tatrach, a jej podstawą będą dokumenty, mapy i wspomnienia. Wspomnienia ludzi, którzy zostali pozbawieni swej ziemi. Terenów, na których wypasali owce od pokoleń.

Tekst i fot.:
Rafał Gratkowski

OGŁOSZENIE PŁATNE

DARMOWA POMOC/KONSULTACJA - PROGRAM CZYSTE POWIETRZE

Zrealizuj termomodernizację z naszą firmą i skorzystaj z możliwości dofinansowania aż do 140 300 zł.

Sprawdź dofinansowanie na wymianę i ocieplenie swojego domu.

Wysokie i bezzwrotne dofinansowanie.

Ociepl swoją przestrzeń i oszczędzaj na ogrzewaniu. Wybierz nasze rozwiązania i zyskaj komfort oraz ekonomiczność.

Pomagamy we wszystkich formalnościach z wnioskiem o dotację. **Wszystkim się zajmujemy** - audyt, prace techniczne, montaż, bezpłatne wsparcie w uzyskaniu dotacji, pomagamy z wnioskiem o dofinansowanie, a potem realizujemy termomodernizację od A do Z, pomagamy w rozliczeniu dofinansowania termomodernizacyjnego.

- Audyt energetyczny
- Wymiana źródła ciepła
- Instalacje c.o. i c.w.i.
- Ocieplenie domu
- Wymiana stolarki okiennej
- Wymiana stolarki drzwiowej
- Wymiana bramy garażowej
- Świadectwo energetyczne

Próg dochodowy dla podwyższonego poziomu:

- 2250 zł w gospodarstwie wieloosobowym

- 3150 zł w gospodarstwie jednoosobowym

Próg dochodowy dla najwyższego poziomu:

- 1300 zł w gospodarstwie wieloosobowym

- 1800 zł w gospodarstwie jednoosobowym

CHCESZ POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE DO TERMOMODERNIZACJI SWOJEGO DOMU? DZWOŃ: 888 276 582

Gala z okazji 70-lecia Tatrzańskiego Parku Narodowego

Zobaczcie zdjęcia z gali, która odbyła się w hotelu Belvedere w Zakopanem z okazji jubileuszu 70-lecia Tatrzańskiego Parku Narodowego.

Fot.: Bartłomiej Jurecki

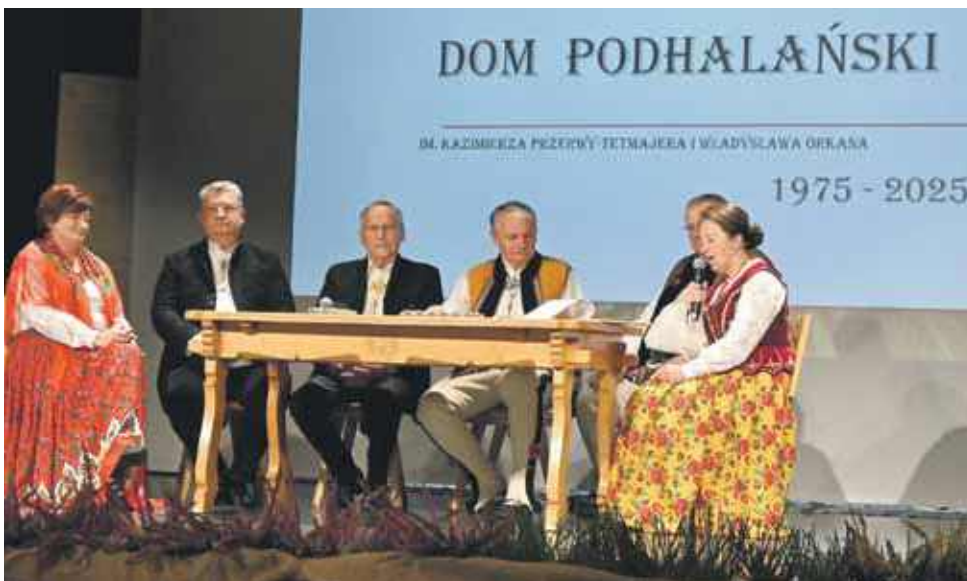

Miejsce spotkań z Wałęsą i Oleksym

Karty historii otwartego 50 lat temu Domu Podhalańskiego w Ludźmierzu to skarbnica wiedzy o tym, co ciekawego działo się w naszym regionie. Co robili tam polski premier i prezydent? Dlaczego pośmiertnie „zatrzymał się” tam Kazimierz Przerwa-Tetmajer?

W sobotni wieczór 25 października w Domu Podhalańskim im. Kazimierza Przerwy-Tetmajera i Władysława Orkana, w którym mieści się - po remoncie i przebudowie - Instytut Dziedzictwa Niematerialnego Ludów Karpackich, odbyło się spotkanie przywołujące historię obiektu. W 2025 r. mija bowiem 50 lat od jego otwarcia.

Barbara Kwak, prezes Związku Podhalań w Ludźmierzu, w bardzo ciekawy sposób przypomniała historię obiektu. To właśnie w nim z góralami spotkali się prezydent Lech Wałęsa (1992 r.) i premier Józef Oleksy (1995 r.). W Domu Podhalańskim ludźmierski oddział ZP zorganizował szereg wystaw artystów i twórców ludowych, w tym zatytułowaną „Matka Boska Ludźmierska - Królowa Podhala wśród nas”. To w nim odbywały się tematyczne seminaria o zasięgu ogólnopolskim, np. pielęgniarek i położonych. W Domu Podhalańskim miało miejsce spotkanie muzyków chrześcijańskich z całego kraju. Dom na przestrzeni wielu lat był wynajmowany, m.in. mieściło się tam gimnazjum. W 1986 r. „zatrzymał się” tam Kazimierz Przerwa-Tetmajer, którego prochy przywieziono z Zakopanego.

Historię Domu Podhalańskiego wspominali działacze Związku Podhalań, m.in. starosta tatrzański Andrzej Skupień i były prezes Związku Podhalań, za którego dwóch kadencji doprowadzono do remontu i przebudowy obiektu.

- Po to się dzisiaj spotykamy, by przypomnieć tym, którzy zapomnieli, opowiedzieć tym, którzy nie wiedzą i pokazywać wiedzę tym, którzy nadejdą. Musimy dbać o ojców i matkę, a także o pamięć o tych, którzy odeszli - zauważyła Barbara Kwak. Przypomniała jeszcze, że inicjatorami i budowniczymi Domu Podhalańskiego byli Olga i Stanisław Krupowicz oraz ludźmierski oddział Związku Podhalań.

Obecny na spotkaniu w Ludźmierzu starosta tatrzański Andrzej Skupień, prezes Związku Podhalań w la-

tach 2014-2020, opowiadał o kulisach powstania na terenie Domu Podhalańskiego Instytutu Dziedzictwa Niematerialnego Ludów Karpackich. - Obiekt wymagał remontu, zastanawialiśmy się nad jego przyszłością, prowadziliśmy rozmowy z Muzeum Tatrzańskim, ale ostatecznie nic z tego nie wyszło. Z pomocą przyszedł nam marszałek Witold Kozłowski - przypomniał Andrzej Skupień.

To właśnie marszałek zdecydował o wyłożeniu grubych milionów na remont i przebudowę Domu Podhalańskiego, na

ten cel pozyskano także dotację z Unii Europejskiej.

Swoimi wspomnieniami podzielił się również Kazimierz Bielak, sekretarz ZP za kadencji Andrzeja Skupnia.

Po zakończonym remoncie i przebudowie w Domu Podhalańskim utworzono Instytut Dziedzictwa Niematerialnego Ludów Karpackich, a jego prowadzenie na 25 lat powierzono Małopolskiemu Centrum Kultury „Sokół”.

- Działamy już dwa lata i gościmy w waszych progach. Instytut ma za sobą sporo

przedsięwzięć, w których biorą udział górale z różnych zakątków Karpat. Przeprowadzamy warsztaty dla zespołów, zajęcia edukacyjne dla szkół, sympozja - zachwalał Piotr Gąsienica.

Gdyby dodać do tego jeszcze wydarzenia, za którymi stoi prof. Anna Mlekoć, to naprawdę Instytut ma się czym chwalić.

To właśnie prof. Anna Mlekoć zaprosiła publiczność sobotniego wydarzenia na obejrzenie spektaklu „Za górą cy za paną” w wykonaniu amatorskiej grupy teatralnej z Ludźmierza i okolic oraz zespołu Podhalanie. To był ostatni punkt obchodów 50-lecia Domu Podhalańskiego w Ludźmierzu.

Barbara Kwak odebrała liczne życzenia z okazji jubileuszu, m.in. od starosty tatrzańskiego Andrzeja Skupnia, Piotra Gąsienicy i Józefy Guziak z mężem. Do Ludźmierza przyjechali podhalańscy poeci, w tym Wanda Szado-Kudasikowa, Krzysztof Kokot, na jubileusz przyszedł kustosz sanktuarium ks. Maciej Ścibor z ks. wikarym i siostry urszulanek.

W Domu Podhalańskim oprócz Instytutu Dziedzictwa Niematerialnego Ludów Karpackich swoją siedzibę ma też Zarząd Główny Związku Podhalań i ludźmierski oddział tej największej organizacji zrzeszającej górali w naszym kraju.

Tekst i fot.:

Jan Głabiński

dokończenie
ze str. 1

Huk zamiast spokoju

Mieszkańcy domagali się ekranów akustycznych, które miały chronić ich domy przed nieustannym hałasem samochodów i tirów. - Mija rok, a obiecanych ekranów wciąż nie ma. Straciliśmy nadzieję - mówią

dzisiaj zgodnie mieszkańcy.

- Im wyższe piętra, tym gorzej. Na drugim piętrze nie możemy się dogadać w mieszkaniu, taki jest ciągły huk - opowiada pani Elżbieta, która od lat mieszka tu z rodziną. - To

kiedyś było spokojne i ciche osiedle. To się skończyło wraz z otwarciem nowej zakopanki.

Do frustracji mieszkańców przyczyniły się także pomiary hałasu, które - jak podkreśla-

ją - były wykonywane w środę tygodnia, kiedy ruch jest mniejszy niż w weekendy. - To się musi wreszcie skończyć. Tu nie da się żyć - powtarzają mieszkańcy Na Skarpie.

Dzisiaj, ponad rok po otwar-

ciu drogi i po pierwszych protestach, odpowiedzi wciąż brak. Ludzie czują się pozostawieni sami sobie, a huk samochodów nie pozwala im ani na odpoczynek, ani na normalne życie.

JJ

ANTYKI I GALERIA
POD ŚWIĘTYM MIKOŁAJEM

3 piętro
SDH
Granit

Ogromna kolekcja antyków

Zapraszamy:
● pon. - piątek
od 10.00-18.00
● w sobotę
od 10.00-16.00

Zakopane
ul. Kościuszki 3
Tel. +18 20 64 406
+48 601 464 133

TAXI 4, 6, 8 OS.

EURO TAXI

196 88
602 822 666
www.taxizakopane.pl

Chochołowskie termy

JADĄC Z EURO TAXI
15% RABATU
NA WSZYSTKO
WEJŚCIE BEZ KOLEJKI

OGŁOSZENIA DROBNE I REKLAMY

do Tygodnika Podhalańskiego w Czarnym Dunajcu przyjmuje codziennie

KANTOR „U BOBKA”
Usługi turystyczne
Czarny Dunajec, Rynek 7

APARATY SŁUCHOWE

- refundacja NFZ
- szeroki asortyment
- dobór komputerowy
- raty nieoprocentowane
- laryngolog
- diagnostyka szumów usznych
- bezpłatne badania słuchu
- wizyty domowe

Nowy Targ, ul. Krzywa 13
Zakopane,
ul. Sienkiewicza 3b
Tel./fax (018) 264 64 39

RADIO TAXI ZAKOPANE
191-92
1820-1111

Forum to inwestycja w wizerunek miasta

Miasto Zakopane podpisało umowę z organizatorami Forum Samorządowego, które odbędzie się w listopadzie pod Giewontem. Województwo małopolskie przeznaczy na organizację wydarzenia 700 tys. zł, a Zakopane dołoży 100 tys. zł.

Organizatorem Forum jest Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, znana m.in. z organizacji Forum Ekonomicznego w Karpaczu. Wydarzenie zaplanowano na 25 i 26 listopada w hotelu Nosalowy Dwór. Do Zakopanego ma przyjechać około 800 uczestników - samorządowców, urzędników państwowych oraz przedstawicieli organizacji biznesowych i kulturalnych.

Podczas Forum omawiane będą m.in. kwestie bezpieczeństwa społeczności lokalnych, przeciwdziałania wykluczeniu transportowemu mieszkańców

mniejszych miejscowości, rozwoju sportu lokalnego oraz przyszłości turystyki biznesowej.

Na czwartkowej sesji zakopiańscy radni wprowadzili poprawkę do budżetu i przekazali na organizację Forum 100 tys. zł. Kolejne 700 tys. zł pochodzi z budżetu województwa małopolskiego.

Zapytany o zasadność wydatkowania publicznych pieniędzy na takie przedsięwzięcie, burmistrz Zakopanego podkreślił, że Forum nie jest finansowane wyłącznie ze środków publicznych. - Uważam, że kwota, którą wynegocjowaliśmy jako miasto, jest bardzo korzystna. Dla porównania - inne samorzą-

dy inwestują w podobne wydarzenia znacznie większe środki, sięgające nawet kilkuset tysięcy złotych - zaznaczył burmistrz.

Dodał również, że dla Zakopanego, jako miasta turystycznego, organizacja takiego wydarzenia ma duże znaczenie. - Forum przyciąga pod Giewont wielu gości i ważne osobistości, a za nimi media i przekaz, który pokazuje nasze miasto na arenie międzynarodowej. To także przestrzeń do rozmów o sprawach istotnych dla samorządów - bezpieczeństwie, obronie cywilnej czy współpracy lokalnej. W obecnych czasach to szczególnie ważne - podkreślił burmistrz.

pp

Uczestnicy uroczystości przed szkołą i nową tablicą historyczną.

Maraton z tablicami

Tablica przed budynkiem i dwie tablice w korytarzu przypominają historię miejsca i patronów, których imię nosiły działające tu placówki.

We wtorek społeczność szkolna Państwowego Liceum Plastycznego im. Antoniego Kenara, która obecnie zajmuje budynek „Maraton”, upamiętniła patronów dwóch innych szkół. Bo przed „Kenarem” w obiekcie mieściła się Szkoła Podstawowa nr 6 im. Karola Szymanowskiego oraz Gimnazjum nr 2 im. ks. Józefa Tischnera.

Tablicę przed szkołą, która upamiętnia placówkę edukacyjną działającą w willi „Maraton”, a także historię tego miejsca, odsłonił Marek Król-Józaga, dyrektor „Kenara”, wraz z Joanną Staszak, naczelnik Wydziału Kultury Urzędu Miasta Zakopane. Natomiast tablice poświęcone Karolowi Szymanowskiemu i płaskorzeźbę pamięci księdza Tischnera odsłonił najmłodszy brat patrona, Kazi-

mierz Tischner, prezes Stowarzyszenia „Drogami Tischnera”. Nad wszystkim czuwał Bogdan Wojnarski, były dyrektor Gimnazjum nr 2, który przypomniał losy „Maratonu” - miejsca bardzo ważnego na historycznej mapie miasta.

Autorką pamiątkowej tablicy poświęconej autorowi „Filozofii po góralsku”, księdzu Tischnerowi, jest Patrycja Molek, absolwentka Szkoły Kenara. Pracowała pod kierunkiem Ewy Ross-Baczyńskiej. Replikę tablicy poświęconej Karolowi Szymanowskiemu wykonał Marek Król-Józaga.

Po odsłonięciu tablic młodzież dała przedstawienie artystyczne. O góralską nutę zadbały dziewczęta oraz kapela złożona z uczniów pod wodzą zaproszonego w gościnę Jana Karpieła Butecki. Filozofię po góralsku wykladał zebrany Stanisław Apostoł, ceniony przewodnik tatrzański i znany recytator.

Tekst i fot.:

Rafał Gratkowski

Tablicę poświęconą swemu bratu, księdzu profesorowi Józefowi Tischnerowi, odsłania jego najmłodszy brat Kazimierz.

Aleja zdrajców

dokończenie ze str. 1

- Czasem to byli normalni, zwykli ludzie. Przykładowo leży w tej alei znany mi dobrze kierowca, który pracował po sąsiedzku, w siedzibie zakopiańskiego komitetu PZPR - przypomina Maciej Pinkwart.

Aleja zasłużonych przez lokalną społeczność szybko została okrzyknięta aleją zdrajców. Dziś wędrujemy nią bezwiednie lub mijamy, idąc w głąb cmentarza. Aleja posadowiona została po prawej stronie od głównej bramy.

Co zatem z prawdziwymi zdrajcami, takimi jak Wacek Krzeptowski, który w czasie okupacji uwierzył, że jest góralskim führerem? Stał się twarzą oraz jednym z liderów Goralenvolku, kolaborował z Niemcami, a po wojnie poniósł tego konsekwencje. Pojmany na Nędzówce w Kościelisku przez oddział Armii Krajowej Kurniawa został powieszony za zdradę ojczyzny.

Okazuje się, że Wacław Krzeptowski ma dwie mogiły. Rzeczywistą w Kościelisku i symboliczną, właśnie na Nowym Cmentarzu w Zakopanem. - Jego symboliczna mogiła na zakopiańskim cmentarzu jest w zupełnie innym miejscu niż tak zwana aleja zdrajców, dawna aleja zasłużonych - mówi Ma-

ciej Pinkwart. - To jest niedaleko mogiły Bartusia Obrochty.

Faktycznie, na Nowym Cmentarzu rodzina Krzeptowskich ma swój rodzinny grobowiec (nr kwatery V, nr pasa grobów 16 i kolejność w danym pasie 6). Widnieje na nim nazwisko Wacława Krzeptowskiego. Inskrypcja ta ma charakter symboliczny.

Przypomnijmy, że Nowy Cmentarz został założony w 1908 roku, natomiast z końcem 1931 roku Stary Cmentarz na Pęksowym Brzyzku wpisano do rejestru zabytków i nadano mu nazwę Cmentarza Zasłużonych.

Na Pęksowym Brzyzku znajduje się około 500 grobów, w tym 250 osób zasłużonych. Większość nagrobków to arcydzieła sztuki artystycznej. Są niepowtarzalnymi dziełami sztuki i przybierają formę kapliczek, górskich krzyży, są zdobione rzeźbionymi motywami podhalańskimi, malowanymi na szkło lub wykonanymi w drewnie, metalu lub kamieniu. Na cmentarzu są rodzinne nagrobki rodów góralskich, Gąsieniców, Walczaków, Pęksów.

Po prawej stronie przy wejściu mijamy symboliczny grób Witkacego i mogiłę jego matki. Nieco dalej pochowany jest Stanisław Marusarz z żoną Ireną, Helena Marusarzówna i Kornel Makuszyński. Naprzeciw leży Władysław Orkan, Kazi-

mierz Przerwa-Tetmajer. Jest grób Tytusa Chałubińskiego, Sabały i Stanisława Witkiewicza. Dalej nagrobki Karola Stryjeńskiego, Antoniego Kenara, Jana Długosza, Antoniego Rząsy, Władysława Hasióra, Zofii Radwańskiej-Paryskiej i Witolda Paryskiego. Przy bramie mamy grobowiec rodziny Chramców, jest mogiła ks. Józefa Stolarczyka, a nieco dalej Beaty Obertyńskiej. Pod murem na końcu cmentarza grób Mieczysława Biernackiego, artysty - kowala i muzyka.

Są też nagrobki symboliczne, jak ten himalaisty Macieja Berbeki czy zmarłego w 1941 w więzieniu w Chersoniu generała Mariusza Zaruskiego. Jest krzyż pamięci etnografa Bronisława Piłsudskiego, a także tablice pamiątkowe poświęcone polskimi kompozytorom, którzy mieszkali i tworzyli w Zakopanem - Karolowi Szymanowskiemu, Mieczysławowi Karłowiczowi.

Nic zatem dziwnego, że aktywiści partyjni PZPR, szefowie lokalnych struktur administracji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, prominentni działacze, podejmowali starania, by po zakończeniu żywota znaleźć sobie miejsce na tak znacznej nekropolii. Dzięki sprytnemu wybiegowi i utworzeniu alei zasłużonych na Nowym Cmentarzu, udało się tego uniknąć.

Rafał Gratkowski

Patelnie śmierci

dokończenie ze str. 1

Dwa lata później, 15 września 2013 roku, na „patelniach” 31-latek jadący w stronę Nowego Targu uderzył w bariery energochłonne i spadł ze skarp. Nieprzytomnego motocyklistę przez długie minuty ratowali służby.

Niecały rok później, 1 kwietnia 2014 roku, znów doszło do groźnego zdarzenia. Kierowca jednoślada wypadł z łuku i uderzył w barierę. Trafił do szpitala, a ruch na zakopiance był poważnie utrudniony.

Rok 2016 zapisał się szczególnie tragicznie. 15 kwietnia Tygodnik Podhalański opublikował wstrząsające nagranie z ostatniej jazdy motocyklisty, który chwilę później zginął na „patelniach”. Niedługo potem, 19 maja, w archiwum redakcji pojawiło się nagranie, na którym motocyklista wjeżdża tuż pod koła autobusu - materiał dziś już trudno dostępny, ale zapamiętany jako przykład śmiertelnej brawury. Kilka tygodni później, 1 lipca 2016 roku, doszło do kolejnego ciężkiego wypadku - motocyklista odniósł bardzo poważne obrażenia.

Kolejne dramaty wracały co kilka lat. 9 września 2018 roku donosiliśmy o wypadku motocyklisty na odcinku dwupasmowym w Chabówce - również na „patelniach”.

22 sierpnia 2021 roku zakopianka w tym miejscu znów została sparaliżowana - 40-letni motocyklista z powiatu krańcickiego stracił panowanie i uderzył w barierę rozdzielającą pasy. Na pomoc wezwano śmigłowiec LPR, a droga była całkowicie zablokowana. Rok później, 9 sierpnia 2022 roku, kolejny motocyklista został ciężko ranny na „patelniach”.

Lato 2023 roku okazało się szczególnie tragiczne. 14 lipca media pisały o 23-latk, który zginął na zakrętach - redakcja zastanawiała się, czy jego śmierci można było zapobiec. 22 lipca ukazał się tekst podsumowujący tę tragedię i przypominający dane: w latach 2018-2022 na „patelniach” odnotowano 11 wypadków, w większości spowodowanych nadmierną prędkością. Zaledwie kilka tygodni później, 12 sierpnia 2023 roku, doszło do kolejnego wypadku - motocyklista został poszkodowany i trafił pod opiekę ratowników.

Rok 2024 przyniósł trzy kolejne zdarzenia. 1 marca kie-

rowca motocykla uderzył w barierę; zanim na miejsce przybyły służby, ratowali go świadkowie. 31 marca znów na „patelniach” doszło do wypadku - poszkodowanego przewieziono do szpitala, a ruch odbywał się wahadłowo. Kolejny wypadek tego roku miał miejsce 18 września - motocyklista stracił panowanie na ostrym łuku i uderzył w barierę.

Ostatnia odnotowana historia to 13 października 2025 roku. Motocyklista, jadąc w stronę Zakopanego, „położył” motocykl na zakręcie i uderzył w skarpę. Choć był przytomny, obrażenia okazały się poważne. Na miejscu działały wszystkie służby, a ruch wprowadzono wahadłowy.

„Patelnie” w Chabówce stały się symbolem śmiertelnego ryzyka. Każde kolejne lato przynosi tu doniesienia o wypadkach, które często kończą się tragicznie. Kierowcy jednoślada, szukając adrenaliny na malowniczych zakrętach, w zderzeniu z fizyką i ograniczeniami drogi przegrywają walkę - a zakopianka na tym odcinku nieustannie potwierdza, że to jedno z najbardziej zdrażliwych miejsc dla motocyklistów w całym regionie.

opracował: JJ

Absolwentki stworzyły grupę „Szpulkki `88” i zapraszają do „Jutrzenki”.

Szpulkki `88

Wyszły ze szkoły, której już nie ma, rozjechały się po Polsce, tkają, tworzą tkaniny artystyczne, dzielą się tym, co im w duszy gra. Spotykają się przynajmniej raz w roku. Tak już blisko 40 lat.

Nasza twórczość zaczęła się ponad 37 lat temu - wspomina Maryla Kolompar. - Uczyłyśmy się przez pięć lat w Technikum Tkactwa Artystycznego. Szkole, której korzenie sięgają 1883 roku. Nasz pierwszy rok nauki przypadł na stulecie szkoły.

Maryla Kolompar dziś mieszka w Krakowie. Sztuka i tworzenie to wciąż jej pasja. Na co dzień pracuje w ceramicznej pracowni plastycznej. Tak łączy swoje artystyczne projekty z zamiłowaniem do rzemiosła. Z wykształcenia jest technologią informatyki, grafiką, specjalistką w aranżacji wnętrz.

W „Szpulkach” chodziła do klasy Marty Gąsienicy-Szostak. - Niestety nie ma jej z nami. Uczyła nas projektowania. Inspirowała, popychała do działań. Jako nastolatki byliśmy silne i odważne. Bo zrezygnować z życia w domu rodzinnym, przyjechać do miasta, którego się nie zna, to trzeba dużo odwagi. Nasza klasa liczyła 30 dziewczyn, a tylko cztery były tutejsze, góralki, zakopianki. A my z całej Polski: Gdańsk, Szczecin, Warszawa, Przemyśl, Oświęcim. Młode, nieukształtowane osoby z potencjałem. Do dziś działamy, ale potrzebowałyśmy przewodników, mentorów. Takich jak pani Marta, jak Jadwiga Kosińska, pani Nawrocka, Krzysztof Jędrzejowski, Mieczysław Jasiński. Ci nauczyciele to byli nasi przewodnicy, nasi mentorzy - zaznacza Maryla Kolompar.

Podkreśla, że właśnie świetni nauczyciele pracujący w słynnych „Szpulkach” potrafili zaszczerpieć w uczennicach i nie liczących uczniów prawdziwie twórcze pasje. Pobudzali chęć realizowania siebie, pokazania swoich możliwości. Przekazywali nie tylko wiedzę praktyczną i teoretyczną, ale uczyli jak sobą kierować, by wypłynąć na szersze wody. By tworzyć i się nie bać.

- Witkacy kiedyś powiedział, że trzeba żyć, żyć szczerze i pokazywać sztukę, która ma być szczerą. Myślę, że ta sztuka, którą pokazujemy, jest obrazem naszej duszy, tym, czym zajmujemy się nieraz z mozołem każdego dnia - podsumowuje Maryla Kolompar.

Zakopane - drugi dom

Licznie przybyłych do Galerii ARTPARK gości w sobotni wieczór powitała kapela młodzieżowa „Jutrzenki”, którą kieruje Krzysztof Trebuniak-Tutka. - To syn świętej pamięci Władysława, który uczył rysunku w Technikum Tkactwa Artystycznego. Mówię to również jako były nauczyciel TTA - zaznaczył Krzysztof Jędrzejowski, dyrektor Tatrzańskiego Centrum Kultury w Zakopanem. - Dziś gościmy Grupę Szpulkki `88. Jestem zaskoczony, bo nie spodziewałem się, że tyle osób wciąż działa i tka. Widzimy, że szkolenie w Szpulkach prowadzone było w wielu specjalizacjach - od ceramiki, przez tkaninę klasyczną, eksperymentalną, po rękodzieło ludowe na wysokim poziomie.

Absolwentki, które skupione są w grupie „Szpulkki `88”, to: Monika Brzezicka, Dorota Henk, Urszula Kalba (Bieniek), Ewa Kalfas (Kasprzyk), Maryla Kolompar (Mientkiewicz), Małgorzata Orkisz (Lamparska), Iwona Szczecina (Jasińska), Magdalena Zastawnik (Burkiewicz). Swe prace prezentują w „Jutrzence” na wystawie zatytułowanej „Szpulkki `88. Wspólne źródła nowe formy”.

- Jak chodziliśmy do szkoły, to Zakopane było dla nas naprawdę drugim domem. A działających tu pięć szkół: „Kenar”, „Hotelarz”, „Budowlanka”, Szkoła Mistrzostwa Sportowego i „Szpulkki”, to było pięć szkół średnich, które liczyły się i były znane w Polsce - zaznacza Maryla Kolompar.

Nic dziwnego. Przecież Technikum Tkactwa Artystycznego w Zakopanem kontynuowało wiekowe tradycje Krajowej Szkoły Koronkarstwa, która w 1883 roku została założona przez Helenę Modrzejewską, najwybitniejszą aktorkę w historii teatru w Polsce. Szkoła pod różnymi nazwami działała przez lata. Kształciła koronczarki, hafciarki i tkaczki. Ponieważ cieszyła się dużą renomą jako szkoła artystyczna, chciały się w niej kształcić uczennice z całej Polski. Prace wykonane w szkole zdobyły wnętrza wielu polskich domów, urzędów i instytucji.

Wiecznie żywe

Niestety ostatnie lata działalności upłynęły pod znakiem walki o byt. Technikum Tkactwa Artystycznego przestało istnieć

w czerwcu 2001 roku. Do roku 2008 szkoła funkcjonowała jeszcze pod nazwą ZSZ nr 2. Ostatecznie jednak podjęto decyzję o jej rozwiązaniu i szkoła z tak długą tradycją zniknęła z mapy placówek oświatowych. Decyzję uzasadniono względami ekonomicznymi i brakiem zainteresowania ze strony uczniów.

- Był to dla nas smutny czas. Szkoła przetrwała dwie wojny światowe i działała 125 lat. Ku naszemu ubolewaniu nie przetrwała zmian gospodarczych - podkreśla Maryla Kolompar. Przypomina słowa, które na zakończenie działalności powiedział ostatni dyrektor placówki: „Szkoła powstała w czasach, gdy ludzie poczuli, że nie potrafią żyć bez piękna. Umiera w czasach, gdy ludziom piękno jest niepotrzebne”.

Okazuje się, że nie do końca miał rację. Umiłowanie i potrzeba piękna są wciąż żywe. Miejmy nadzieję, że tak pozostanie i ta potrzeba piękna będzie się rozwijać. A świadczą o tym dalsze twórcze losy absolwentek. Choćby tych zrzeszonych w grupie „Szpulkki `88”.

Dorota Henk to artystka, która mieszka i tworzy w Wiedniu. Specjalizuje się w malarstwie abstrakcyjnym oraz tkaninie artystycznej. - W moich pracach łączę techniki malarstwa z elementami tkactwa, wzbogacając je o złote detale, które nadają im elegancji i głębi. Moja twórczość charakteryzuje się bogactwem kolorów, faktur i emocji. Od 2014 roku należę do Związku Artystów Plasty-

ków Austrii w sekcji Malarstwa i Grafiki, a od 2017 roku również do sekcji Sztuki Tekstylnej. Brałam udział w licznych wystawach w Austrii, a także w Australii, Grecji i Polsce - przedstawia się Dorota Henk.

Urszula Kalba mieszka w Dębicy. Los chciał, że nie pracowała w wyuczonym zawodzie, ale zamiłowanie do piękna i duch artystyczny nie daje jej spokoju. W wolnych chwilach zajmuje się akwarelą, suchymi pastelami, decoupagem, maluje na jedwabiu, maluje kamienie, filcuje na sucho. - Lubię majsterkowanie i wszelkie „ręczne robotki”, robiłam bransoletki z rzemyków i koralików. Sporo czasu poświęcam mojej marzynie do szycia, ostatnio szyję torebki z materiałów z odzysku - dodaje Urszula Kalba.

Ewa Kalfas mieszka w Krakowie. Prosto ze „Szpułek” w 1988 roku trafiła do Pracowni Konserwacji Tkanin Zabytkowych Zamku Królewskiego na Wawelu w Krakowie. Tam pracuje do dziś. Równolegle ukończyła Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Krakowie i zrobiła studia podyplomowe na Politechnice Łódzkiej. - W wolnym czasie tkam kilimy według własnego projektu i maluję na jedwabiu z wykorzystaniem techniki batiuku - podsumowuje Ewa Kalfas.

Małgorzata Orkisz ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Gdańsku na kierunku malarstwo i grafika, dyplom zrobiła w pracowni grafiki warsztatowej profesora Cezarego Paszkowskiego. Tam poznała technikę graficzną intaglio. - Wykorzystuję w swoich pracach metody akwaforty, akwatinty i łączę z technikami własnymi. Meto-

dą intaglio wzbogacam prace kolorami. Prace są inspirowane przyrodą, porami dnia i roku. Moją kolejną fascynacją jest człowiek - zaznacza Małgorzata Orkisz. Studiowała optometrię na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu. Pomaga ludziom widzieć lepiej życie i otoczenie.

Iwona Szczecina jest pełnoetatową matką i żoną. Mimo to znajduje czas na realizację pasji. Mieszka w Beskidzie Sądeckim, gdzie bardzo mocno kulturowane są tradycje. Prowadzi warsztaty w Miasteczku Galicyjskim - skansenie w Nowym Sączu. Jej pasje to rękodzieło, tkanina i haft.

Magdalena Zastawnik mieszka i pracuje w Nowym Targu. Lubi podróże w nieznaną, odkrywanie i zwiedzanie. Swe pasje wylicza jednym tchem: tkanie, malowanie, haft i ostatnio odkryte lepienie w glinie. Inspiracje przywiezione z całego świata przelewa w swoim wiejskim zakątku na artystyczne dzieła. Wkłada w nie całe serce, ogrom pozytywnej energii oraz nietuzinkowe nowatorskie aranżacje.

Monika Brzezicka mówi o sobie wierszem: „Wszelka fauna oraz flora, mą miłością nie od wczoraj. Bizuterię i kamienie - także mocno sobie cenię. Chwyta w ręce wątki różne, spleta życia nitki luźne. Tu coś spruję, tam dołożę. Wytkam, splecę i potworzę...”.

A jakie piękno z tego wypływa, zobaczcie sami w „Jutrzence”. Wystawa prac absolwentek Technikum Tkactwa Artystycznego potrwa do 25 listopada.

Tekst i fot.:
Rafał Gratkowski

Samochody elektryczne

Góral na prądzie

Z prądem na Podhalu może być nie tylko herbata...

To jest zupełnie normalny samochód - Krzysiek krząta się wokół swej małej daciei spring, zaparkowanej honorowo i darmo na nowotarskim Rynku. W sumie faktycznie wszystko się zgadza. Klimat chłodzi, zegary się zapalają przy otwarciu drzwi. Jedynie czego brakuje, to tego nie-

staw baterii, to pod klapą ukrywa się też całkiem spory bagażnik. Jedynie czego próżno szukać, to... rura wydechowa. Jazda też zupełnie standardowa.

- Trzeba tylko uważać przy dynamicznym wyprzedzaniu - zauważa Krzysiek. - Skrzynia nie ma klasycznych przełożeń. Wóz ciągnie natychmiast po wciśnięciu gazu, bez zwłoki na zmianę biegu. Jeśli ktoś się zagapi - może wylądować na zderzaku jadącego przed nim

mobility. Czytałem o nowych elektrykach pojawiających się na rynku, porównywałem parametry i ceny. W końcu postanowiłem, że kupię własnego. Właściwie to najbardziej z ciekawości kupiłem - przyznaje ze śmiechem.

Zaznacza przy tym, że pierwszy w życiu elektryk ani go nie rozczarował, ani też nie wywołał euforii. - Po prostu wiedziałem o nich chyba już wszystko. Wieloma wcześniej jeździłem. Dokładnie wiedziałem, w jaki sposób będę eksploatował ten wóz. I w tej roli, jaką mu przypisałem, sprawdził się idealnie - zapewnia. - Załatwiając sprawy służbowe poruszam się w promieniu kilkudziesięciu kilometrów od bazy. Na noc auto wraca do garażu i ładuje się przez osiem godzin. Oczywiście do dalszych wyjazdów mam jeszcze inne auto - spalinowe - podkreśla.

Krzysztof przyznaje, że gdyby szukał auta rodzinnego na dłuższe wyjazdy, rozważyłby innego, droższego elektryka: teslę, mercedesa albo któryś z chińskich produktów, których deklarowany zasięg zbliża się nawet do tysiąca kilometrów na jednym ładowaniu.

Dacia to małe auto miejskie, do kręcenia się wokół kolumny i do takich zastosowań nadaje się idealnie. Jej faktyczny zasięg to 200 kilometrów. Moc blisko 60 koni i spory moment obrotowy pozwalają dynamicznie przyspieszać. Do tego jeden z trybów jazdy przewiduje rekuperację, czyli odzyskiwanie energii elektrycznej podczas zwalniania. To pozwala w normalnej jeździe prawie w ogóle

Elektryczne, ale wygląda całkiem konwencjonalnie...

nie używać hamulców. Na Podhalu, gdzie stromych podjazdów nie brakuje, to spora zaleta. Samochód zwalnia, gdy tylko zdejmie się nogę z gazu.

- Kiedyś zjeżdżając z przełęczy Krowiarki w stronę Zawoi przybyło mi 6 procent baterii - wtrąca Krzysztof. Zapewnia przy tym, że nawet tak małym miejskim elektrykiem można zaryzykować dalszą wyprawę. Sieć szybkich ładowarek jest naprawdę rozbudowana. Jadąc z Krakowa można doładować elektryka w Myślenicach i na Zaborni w Rabce. W Krakowie miejsc, gdzie można doładować baterie, jest mnóstwo. Samo ładowanie - wbrew obiegowym opiniom - nie trwa długo. W ciągu dwudziestu minut niewielką dawkę można doładować na tyle, by pokonać kolejne 160 kilometrów. Sama jazda elektrykiem też nie wymaga ciągłego skupiania się na oszczędzaniu baterii. Podróżować można z normalnymi prędkościami około 120-130 kilometrów na godzinę. Swobodnie można korzystać z wydajnego ogrzewania czy klimatyzacji.

- Oczywiście lepiej jest ładować samochód we własnym garażu, bo jeśli ma się wydajną fotowoltaikę - może się okazać, że podróżujesz za darmo. Z kolei zakładając wyłącznie korzystanie z publicznych ładowarek koszty eksploatacji auta elektrycznego będą porównywalne do zwykłej spalinówki - uściśla.

Krzysztof bezpartonowo rozprawia się z mitami dotyczącymi elektryków, choćby tych o ogromnej masie. Mała dacia wcale nie jest przesadnie ciężka. Jej masa (niespełna tona) nie odbiega od podobnych miejskich spalinówek. Podobnie jest z rzekomą łatwowpalnością elektryków. - Jeżdżąc zakupianką, wielokrotnie spotykałem płonące samochody, ale nigdy to nie był elektryk. Zresztą wystarczy przyjrzeć się statystykom. Samochody elektryczne zapalają się sporadycznie - podkreśla.

W przypadku Krzysztofa decyzja o zakupie elektryka zapadła, gdy w firmie wyzionęło ducha auto służbowe. - Zacząłem się rozglądać za jakimś

używany samochodem. Okazało się, że przy moim zakładanym budżecie około 30 tysięcy złotych mogę kupić zupełnie nowe auto elektryczne - podkreśla. - Poważnie, za tyle można kupić zupełnie nowe auto z salonu - powtarza i przechodzi do przedstawienia kalkulacji.

Najtańsza nowa dacia spring w salonie kosztuje około 70 tysięcy. „Dopasiona” wersja, jaką zamówił Krzysztof, kosztowała 90 tysięcy. Gdy się od tego odejmie VAT, podatek dochodowy, składkę zdrowotną i uwzględni dotację, wychodzi w granicach 40 tysięcy. Wniosek stanowiący podstawę do uzyskania zwolnień podatkowych i dotacji jest bardzo prosty do wypełnienia, wręcz intuicyjny.

- Oczywiście nie musisz być przedsiębiorcą, żeby skorzystać z tych wszystkich upustów. Wręcz przeciwnie, one są przewidziane wyłącznie dla osoby prywatnej - podkreśla. - Argument ekonomiczny był nie do podważenia.

Tekst i fot.: Marek Kalinowski

śmiertelnego... „brum, brum”. Ponadto cztery drzwi, pozwalają wygodnie zasiąść i z przodu, i z tyłu. Auto wygląda na większe, jeśli siedzi się w środku. W sylwetce nie widać żadnych udziwnień, tak charakterystycznych dla współczesnych aut elektrycznych. Obsługa również zupełnie normalna. Wsiadasz do środka, przekręcasz kluczyk, przyrządy pokładowe ożywają. Masz w zasięgu ręki wszystko co potrzeba, żeby wygodnie podróżować. Jest audio i wydajna klimatyzacja. Choć tylna część nadwozia kryje ze-

auta - uśmiecha się właściciel małego elektryka.

Krzysiek wcale nie brzmi jak fanatyczny zbawiciel planety, nie wygląda też na amatora sojowego latte czy wyznawcę diety wege.

- Dlaczego ty właściwie kupiłeś elektryka? Gorączkę miałeś? A może to po pijaku było? - dociekam.

Krzysztof nie daje się sprokować. Sprawia wrażenie, jakby na takie pytania odpowiadał w przeszłości już nieraz. - Od zawsze interesowała mnie elektro-

Święci za strażą miejską

II Rabczański Marsz Wszystkich Świętych przeszedł do historii. Ulicą Orkana szli ci mniej i bardziej znani, których Kościół wyniósł na ołtarze.

Jednym z punktów II Rabczańskiego Marszu Wszystkich Świętych była uroczysta Msza św. w kościele pw. Marii Magdaleny. Eucharystii przewodniczył ks. proboszcz Piotr Iwanek. - Są różne rady na świętość. Jedną z nich mówi, by żyć tak każdego dnia, aby nikt przez nas nie płakał. Inna znowu wskazuje nam, byśmy nieśli radość i pocieszenie, zwłaszcza tym, którzy się smucą - mówił.

Duchowny przedstawił też dwa obrazy ze świętymi: św. Dominikiem Savio i św. Carlem Acutisem. - Co ich łączy? Byli bardzo młodymi ludźmi. Okazuje się zatem, że świętość jest naprawdę na wyciągnięcie ręki. Wyobrażacie sobie, że koledzy Carla ze szkolnej ławki mogą

dzisiaj powiedzieć, że chodzili z nim do jednej klasy - zauważył ks. Iwanek.

II Rabczański Marsz Wszystkich Świętych rozpoczął się przy zabytkowym drewnianym kościele przy ulicy Orkana, z którego uczestnicy przeszli do pobliskiej świątyni pw. Marii Magdaleny.

Święci i błogosławieni, których relikwie ma parafia św. Marii Magdaleny w Rabce, zostali zaprezentowali na Mszy św., a relikwiarze zostały umieszczone w prezbiterium. Przedstawiono też krótką ich historię. Na Eucharystii śpiewał parafialny chór, przybyli harcerze, a także delegacja z pocztą sztandarową z wizerunkiem Najświętszego Serca Pana Jezusa. Nie tylko dzieci przebrały się za świętych i błogosławionych. Także kilku dorosłych reprezentowało grono Wszystkich Świętych, m.in. obecny był św. Franciszek.

Małgorzata Jachimowska-Filar cieszy się z organizacji

Błogosławieni i święci z różnych okresów historii Kościoła pojawili się w rabczańskiej parafii pw. Marii Magdaleny.

kolejnego Marszu Wszystkich Świętych. - Na spotkaniu rady duszpasterskiej, do której należy, planowaliśmy kolejne uroczystości, a wśród nich między innymi Marsz Wszystkich Świętych. Ksiądz proboszcz przedstawił nam listę relikwii świętych, jakimi w tym roku dysponujemy, i można było sobie

wybrać kogo relikwie chce się nieść i w związku z tym za kogo dziecko się przebierze - komentuje Małgorzata Jachimowska-Filar. Mieszkanka Rabki przebrała swoją córkę Emilię za św. Gemmę Galię.

- Zdecydowaliśmy się na tę świętą, ponieważ zagłębiliśmy jej życiorys i zaciekał nas. To

kolejna młoda osoba, która została ogłoszona świętą. Uczesałam włosy córki na wzór Gemmy, babcia uszyła nam pelerynę i dodaliśmy jeszcze emblematy sióstr pasjonistek, do których chciała Gemma dołączyć - wspominała Małgorzata Jachimowska-Filar.

Ks. proboszcz Piotr Iwanek

podziękował wszystkim za organizację i uczestnictwo w II Rabczańskim Marszu Wszystkich Świętych, zaprosił całą wspólnotę do wzięcia udziału w tym samym wydarzeniu za rok. Nad bezpieczeństwem uczestników tegorocznego marszu czuwała straż miejska w Rabce-Zdroju.

Tekst i fot.: Jan Głabiński

Mity i hity

Kto jest ceprem, kto góralem i dlaczego żętyca zbawiennie wpływa na leczenie chorób płuc przekonać się można było w Kombinacie.

W piątkowy wieczór Kombinat wypełnił się po brzegi. Publiczność dopisała, bo też w ramach nowego cyklu Sit Down o zakopiańskich mitach i bujdach opowiadał ceniony pisarz Maciej Pinkwart, a koncert dała Kapela Hanka Wójciak. Kombinat to miejsce wielu pasji, które od kilku lat w Zakopanem prowadzą Joanna i Marcin Słodyczkowie, właściciele firmy Future Tech.

Jak wyjaśnił Marcin Słodyczka, cykl Sit Down to odpowiedź na popularne, ale powierzchowne i często wulgarne programy typu stand up. - Sit Down to nasz autorski projekt, dofinansowany przez marszałka Małopolski. Projekt łączy muzykę, kulturę, literaturę i wyjątkowych twórców regionu. To propozycja bardziej refleksyjna, kulturalna i oparta na treści. Ale przede wszystkim na spędzeniu wspólnego czasu bez pośpiechu. Nawiązuje do „posiadów”, czyli sąsiedzkich odwiedzin, rozmów. Mamy nadzieję, że nie będzie to monolog typu stand up, ale dialog - zaznaczył Marcin Słodyczka.

Maciej Pinkwart podkreślił, że w kombinacie jest czwarty raz. - Pierwszy raz byłem w kombinacie na studiach dziennikarskich, kiedy uczyłem się pisać reportaże produkcyjne. Był to kombinat metalurgiczny Huta im. Lenina. Potem pisałem o kombinacie obuwniczym w Nowym Targu. A w 1974 roku byłem reporterem pisma Robotnik Rolny. Apogeum mojej twórczości dziennikarskiej. Pojechałem do PGR-u w Kietrze na Opolszczyźnie. Dyrektor, słuchając moich tendencyjnych pytań, zaproponował mi, żebym porzucił dziennikarstwo i przyjechał do Warszawy do niego do pracy. No i przyjechałem. Przez trzy miesiące byłem wicedyrektorem PGR-u. Tutaj trafiłem też z powodów literackich zdaje się, jako autor książki „Mit Zakopanego” - wspominał Maciej Pinkwart.

Próbował odpowiedzieć, dlaczego i po co ludzie przyjeżdżają do Zakopanego? Podziwiać unikatową kulturę góralską? Jeździć na nartach? Ściągać się z kozicami na graniach? - Bynajmniej. Ludzie przyjeżdżają do Zakopanego, żeby zrobić sobie selfie z napisem „Zakopane”. A potem narzekać na Zakopane i planować kolejny przyjazd - zaznaczył autor książki.

Przypomniał, że „od zawsze” nie było niczego racjonalnego w przyjazdach do Zakopanego. Owszem, doktor Tytus Chałubiński kierował tutaj ludzi zagrożonych gruźlicą, cierpiącymi na anemię i rozstrój nerwowy. Przytoczył statystyki mówiące, że o ile na przełomie XIX i XX wieku aż 60 procent przyjezdnych przybywa-

ło do Zakopanego, by podziwiać Tatry i uczestniczyć w tatrzańskich wycieczkach, to dziś wyjeżdżają w górę zainteresowanych jest jedynie kilkanaście procent turystów. Reszta zadowala się Krupówkami.

- To były szczęśliwe czasy, kiedy do Zakopanego przyjeżdżano leczyć nerwicę, a nie nabawić się nerwicy - westchnął Maciej Pinkwart. Dodał, że o „skuteczności” klimatycznego leczenia gruźlicy w Zakopanem dowodnie przekonuje bogactwo dziewiętnastowiecznych nagrobków Starego Cmentarza na Pęksowym Brzysku. Naturalnie czyste jeszcze wówczas powietrze pozwalało lepiej oddychać, zwłaszcza że w lokalnej prasie ludzie na przykład w 1891 roku

Wspomagali leczenie popiciem żętycy. - Owczą serwatkę pijał nawet młody Chopin. Nie w Zakopanem, tylko w Dusznikach, ale poniekąd też w górach. Pomogło, ale jak wiemy, na krótko. Żętyca pijana na zimno lub na ciepło jest medykamentem, który posiada tę właściwość, że po jego zażyciu pacjent udaje się biegiem w okoliczne krzaki kosodrzewiny i przebywa tam przez czas niejaki. Kosodrzewina jest odmianą sosny. Sosna wydzielala olejki eteryczne. Olejki eteryczne świetnie robią na płuca. Ergo - żętyca świetnie robi na płuca - objaśnił skuteczność leczenia żętycą chorób płuc.

Przypomniał, że od 1875 roku funkcjonował w Zakopanem pierwszy zakład wodolecz-

Maciej Pinkwart o bujdach i mitach związanych z Zakopanem.

czyli, że w metrze sześciennym powietrza na Krupówkach mieści się zaledwie kilkaset bakterii. W tym nie chorobotwórcze. A w takim Paryżu na ulicy Rivoli jest ich 22 tysiące.

Żętyca z kosodrzewiną

- Dzisiaj można to między bajki włożyć. Powietrze w Zakopanem średnio jest bowiem czterokrotnie bardziej zanieczyszczone niż w Paryżu. A bywają dni, kiedy w Zakopanem jest gorzej niż w najbardziej zanieczyszczonym mieście świata, w stolicy Indii, New Delhi - przypomniał prelegent.

Wyjaśnił, że dla kuracjuszy zbawiennie działanie miał wysiłek fizyczny. Poprzez wycieczki w Tatry wzmacniali organizm. A ten podejmował walkę z chorobą. Modę na Zakopane rozprzęgował doktor Chałubiński, namawiając do przyjazdu w Tatry swoich pacjentów i przyjaciół. Ludzi pióra, dziennikarzy, pisarzy, aktorów, artystów. - Słowem ówczesnych celebrytów, których chciało się naśladować i przebywać w ich towarzystwie, a nawet uchodzić za jednego z nich. Modne było klimatyczne leczenie gruźlicy, czyli przebywanie na świeżym powietrzu i wystawianie się na działanie słońca. W trakcie czego pacjenci w Zakopanem umierali fantastycznie opaleni - dodał Maciej Pinkwart.

niczy, prowadzony przez lekarza miejscowej huty doktora Ludwika Ganczarskiego i usytuowany w Kuźnicach. Leczone w nim kąpielami zimnymi i ciepłymi. Balie i wanny były ogrzewane blokami żużla wielkopieczowego. Żużel ma dużo związków siarki, a siarkę uważano za środek leczniczy dla bardzo wielu chorób. - Gdyby to była prawda, to na Śląsku mieszkiliby ludzie najzdrowsi w Polsce - skwitował Maciej Pinkwart. Kąpiele chłodne były urządzone w wywarze z cetyny świerkowej i igieł świerkowych.

Kocha i nienawidzi

Podkreślił, jak ważną, a nieco zapomnianą postacią dla Zakopanego był Henryk Sienkiewicz. - Dla zdrowia swojego, swoich dzieci i ukochanych teściów przyjeżdżał tu od 1886 roku. W największym stopniu własnym przykładem przyczynił się do rozprzęgania Zakopanego. Stosunek Sienkiewicza do Zakopanego przypominał bardzo te uczucia, jakim zdarzymy je dzisiaj, a które można streścić w rzymskim powiedzeniu odi et amo, nienawidzę i kocham - podkreślił prelegent.

Autor „Quo Vadis” przyjeżdżał do Zakopanego odpoczywać i pracować. Chodził w Tatry, ale bez przesady. Najwyżej był na Hali Gąsienicowej, gdzie

Hanka Wójciak ze swą kapelą i pozytywnym przekazem.

przy Czarnym Stawie pod Kościelcem wysłuchał znanej bajki o chłopie i śmierci, opowiedzianej mu przez starego już wówczas Jana Krzeptowskiego Sabałę. Sienkiewicz spisał ją z wielkim poszanowaniem dla gwary góralskiej.

Tak w 1891 roku „Sabałowa bajka” ukazała się po raz pierwszy w krakowskim „Czasie”. I w ten sposób Sienkiewicz został pierwszym literatem, który użył gwary góralskiej dla celów artystycznych, literackich. - Ale czy Sienkiewicz był wielbicie-

tektury, wywodzący się z budownictwa i zdobnictwa góralskiego, ale przystosowanych do ludzi przyjezdnych, mających większe oczekiwania i zasobniejsze portfele, którzy chcieli mieć w Zakopanem własne rezydencje albo pensjonaty. Ale w szerszym rozumieniu tego zwrotu, stylem zakopiańskim nazywano wszystkie przejawy przenikania kultury ludowej Podhala do kultury i twórczości ogólnopolskiej.

- W muzyce był to przede wszystkim na początku Ignacy Jan Paderewski, potem rzecz jasna Szymanowski, Kilar. W architekturze Witkiewicz i jego bratanek Jan Witkiewicz-Koszczyk. W literaturze Sienkiewicz, Żeromski. Zwolennicy Witkiewicza, a po trosze on sam, uważali, że na Podhalu przechowały się w wersji niemal oryginalnej przejawy sztuki i tradycji dawnej Polski. Jeszcze piastowskiej. Gdzie indziej rozmyte w zalewie obcych wpływów. Które to wpływy tu, na Podhalu, nie dotarły z powodu głównie trudności komunikacyjnych. Więc w czasach, gdy Polska jest pod zaborami, jest rozdrapywana przez zaborców, którzy starają się Polaków wynarodowić, prawdziwym obowiązkiem Polaka jest wziąć stąd, czyli z Podhala, i przenieść tam, gdzie do rusyfikowanej Warszawy czy germanizowanego Poznania. To oczywista bzdura. Bo w czasach, gdy w Polsce kwitła kultura piastowska, cokolwiek by to nie znaczyło, na Podhalu rosły jeszcze gęste puszcza, a jedynymi przejawami budownictwa były być może niedźwiedzie gawry - podkreślił Maciej Pinkwart.

Dodał, że gdy w powieści „Krzyżacy” Henryk Sienkiewicz każe Zbyszskowi z Bogdańca czy innemu bohaterowi wpłatać w swoje wypowiedzi słowa góralskie czy opowieści niemal wprost biorące się od Sabały, nikomu to nie przeszkadzało. Autor mówił w wywiadach prasowych, że ta góralszczyzna to, obok języka dawnych protokołów królewskich czy rejestrów sądowych, doskonała metoda na archaizację języka bohaterów powieści. - Ładnie to brzmi, choć jest całkowitą nieprawdą, ale świetnie podbija bębienka miłości do Podhala i Zakopanego - skwitował prelegent. Próbował odpowiedzieć na pytanie kto tak naprawdę jest góralem.

Metry nad poziomem

Definiują to encyklopedie: „Góral to mieszkaniec terenów podgórskich i obszarów górskich”.

- Teren górski w Europie to teren położony powyżej 500 metrów nad poziomem morza. Ale

jak daleko od owych 500-metrowych gór sięga teren podgórski? Gdzie pod górami trzeba mieszkać? Jak długo? Przez ile pokoleń, żeby być uznanym za górala? Jak dotąd, nikt na to pytanie nie potrafił jednoznacznie odpowiedzieć - zaznaczył Maciej Pinkwart.

Przypomniał, że sam może się pochwalić przodkami do czwartego pokolenia, którzy spoczywają na Cmentarzu przy ul. Nowotarskiej. - Moja prababcia Kasia tu leży. Dotarła z Krakowa po jakiejś karczemnej awanturze z rodziną. Zamieszkała w Zakopanem i przez wiele lat prowadziła pensjonaty. Jej córki i wnuczkowie są pochowani razem z nią. Czy to dowodzi, że ja jestem góralem? Bynajmniej. Urodziłem się i mieszkam przez wiele lat w okolicy wzniesionej zaledwie 100 metrów nad poziomem morza. Potem przez ponad ćwierć wieku mieszkam w Zakopanem, powyżej 800 metrów nad poziomem morza. A teraz mieszkam 630 metrów nad poziomem morza. Góralem więc jestem tylko teoretycznie - podkreślił Maciej Pinkwart.

Nazwa Zakopane po raz pierwszy pojawiła się w dokumentach w roku 1605. Był to akt fundacyjny parafii czarnodunajskiej. Miejscowość zaliczana jest do tzw. zarębków, osad. Nosi nazwę żeńską „Zakopana”. Tak było do połowy dziewiętnastego wieku. Ks. Stanisław Staszic, pierwszy uczony badający Tatry, w dokumentach używa nazwy w liczbie mnogiej „Zakopańce”. Wszystkie funkcjonujące w obiegu publiczne dokumenty, wiążące Zakopane z przywilejami królewskimi Stefana Batorego, później rzekomo potwierdzanymi przez króla Korybuta Wiśniowieckiego, są co do jednego sfałszowane. Nie ma co sobie nimi głowy zwracać.

Prelegent rozprawił się też z różnymi definicjami określenia „ceper”. A także przypomniał, że o mały włos to Kościelisko mogło pełnić funkcję stolicy polskich Tatr, gdyby swój dwór Homolacowie pobudowali w Dolinie Kościeliskiej, pierwotnie jak planowano, a nie w Kuźnicach.

Po wykładzie wystąpiła Hanka Wójciak. Świeżo po powrocie z USA, gdzie w Chicago, w Copernicus Center zagrała w koncercie „Swoje se myśli, czyli Tischner nie tylko po góralsku”. A w Nowym Jorku zaśpiewała w Carnegie Hall na koncercie „Polish Sounds”. Wokalistka, góralka z Olczy, łączy góralską tradycję z nowoczesnymi brzmieniami. Jej zespół działa od 2010 roku, grając muzykę z pogranicza world music, folku, piosenki autorskiej. Ma na koncie trzy płyty: „Znachorka”, „Zasłona” i „Live Kraków”. Artystce w Kombinacie towarzyszyli muzycy: Jakub Piechnik - mandola, Jacek Długosz - gitara, Tomek Czaderski - instrumenty perkusyjne, Kacper Baca - kontrabas, i Wojtek Maciejowski - skrzypce.

Tekst i fot.: Rafał Gratkowski

31 października - 6 listopada 2025

tv
dodatek
TELEWIZYJNY DODATEK DO TWOJEJ GABLETY

Trunk programów i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVP, TVP Kultura, TV Trwam, TVP Kultura, INFORMUJEMY, ZE BIEDAKIĄ NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516 018 021, e-mail: wswan@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł, ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp. z o.o.

Piątek

02:00 **Wszystko za życie**
Dramat, biograficzny, USA, 2007
TVP KULTURA

Christopher z bardzo dobrym wynikiem kończy studia, ale zamiast poświęcić się karierze zawodowej, przekazuje całe swoje oszczędności organizacji charytatywnej, a potem jako Alexander Supertramp wyrusza autostopem przez Stany. Przeżywa wiele niesamowitych przygód, spotyka wiele fantastycznych osób. Ostatecznie dociera na Alaskę, gdzie znajduje porzucony w głuszy autobus, który staje się jego domem. Autobus był dobrze widoczny na zdjęciach satelitarnych (63°52'06,23"N 149°46'09,49"W). Wiele podróżników odwiedzało szlak, by go zobaczyć. W roku 2020 wrak autobusu został przetransportowany do Firebanks.

Sobota

17:00 **Forrest Gump**
Dramat, komedia, USA, 1994
TVP PULS

Lata 50. Forrest dorasta w Alabamie pod opieką matki, która mimo niskiego IQ syna wierzy, że ma on takie same szanse jak inni. Od najmłodszych lat chłopiec związany jest z Jenny - swoją jedyną przyjaciółką i miłością. Gdy dorasta, trafia do armii i zostaje wysłany do Wietnamu, gdzie zaprzyjaźnia się z Danem i Bubą. Po powrocie zdobywa uznanie jako bohater wojenny, zakłada firmę krawetkową, zarabia ludzi pasją do biegania, rozpoczyna modę na ping-ponga, a jego działania przypadkowo inspirowały powstanie kulturowych symboli i sloganów.
INNE DATY EMISJI: ŚRODA, 20:00

Niedziela

20:00 **Seregowiec Ryan**
Wojenny, USA, 1999
TVN 7

Omaha-Beach w Normandii, miejsce lądowania 1 Dywizji Piechoty Stanów Zjednoczonych. Tu Amerykanie napotkali na niezwykle silny ostrzał artyleryjski i maszynowy, tu ponieśli wyjątkowo dotkliwe straty. Straty wielokrotnie przekroczyły te zakładane w najczarniejszych scenariuszach wydarzeń. W tej samej operacji wojskowej, w różnych oddziałach i rejonach, wzięło udział czterech braci Ryanów. Trzej zginęli, pozostał przy życiu tylko najmłodszy, szeregowiec James Ryan. Kapitan John Miller i jego oddział muszą dostać się na tyły wroga, odnaleźć szeregowca Jamesa Ryana i sprowadzić go bezpiecznie do dowództwa.

Poniedziałek

20:30 **Embodying Pasolini**
Teatr Telewizji, 2025
TVP 1

Jak gdyby byli niemymanie manekinem uwięzionym w tłących się w nim wspomnieniach, Saillard i Swinton przymierzają na scenie blisko trzydziście ubiorów, sukien, płaszczy i kapeluszy. Widzowie stają się świadkami tego brawurowego aktu nadawania im ponownie znaczenia. Zamknięta w pięknych tkaninach Swinton nie wciela się w przypisane kostiumom konkretne filmowe postaci. Jej rolą jest właśnie brak roli. Jej obecność uwypukla, jak te obecnie osierocone kostiumy, oddzielone od związanych z nimi niegdyś ciał aktorów oraz filmów, potrafią znowu odzyskać dawną głębię i wartość.

Wtorek

03:50 **Cyberwojna**
Dokument, Ukraina, 2022
TVP 2

Film o rozwoju nowoczesnych technik informatycznych wykorzystywanych we współczesnych wojnach. Głównym przykładem jest trwająca wojna w Ukrainie. Cyberwojna nigdy się nie kończy. Można ją rozpocząć, ale nie zakończyć. Jeśli mówimy o wojnie w kontekście konwencjonalnej inwazji, to otwarta agresja Putina rozpoczęła się nie 24 lutego, lecz 13 stycznia. Wtedy miały miejsce masowe ataki na infrastrukturę krytyczną Ukrainy. To był pierwszy sygnał, że się zaczęło. Sowieci zaatakowali około trzynastu kluczowych zasobów informacyjnych Ukrainy. Pamiętajmy, że w cyberprzestrzeni każdy może stać się celem...

Środa

23:10 **Książę w Nowym Jorku**
Komedia, USA, 1988
TVN

Z dalekiej afrykańskiej krainy przybywa do Nowego Jorku następca tronu - książę Akeem. Bogaty książę przebywa w Ameryce incognito, szukając dla siebie żony. Nad jego bezpieczeństwem czuwa Semmi, przyjaciel królewskiej pary. Akeem udaje przeciętnego obywatela, bowiem nie chce, aby wybranka zakochała się w jego majątku i władzy, a nie w nim samym. Książę marzy o prawdziwej miłości. Gdy wreszcie spotyka Lisę - kobietę stworzoną dla siebie, musi pokonać wiele, czasem bardzo prozaicznych trudności, by wreszcie zdobyć jej serce.
INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 21:20

Czwartek

01:35 **Za wszelką cenę**
Dramat, USA, 2004
TVP 1

Osią akcji filmu nie jest historia kariery zawodnika, który z nikomu nieznanego pięściarza staje się gwiazdą, chociaż i taki wątek jest tu zarysowany, ale główny nacisk jest położony na relacje między zawodnikiem (a dokładniej zawodniczką) i jej trenerem. Przy czym relacje te nie mają podtekstów erotycznych, oboje będą dla siebie jak ojciec i córka. Początkowo nie zresztą nie wskazuje, że w ogóle nawiąże się między nimi nic porozumienia.
INNE DATY EMISJI: WTOREK, 21:10

PIĄTEK • 31 października

TVP 1	TVP 2
05:25 Wichrowe wzgórze - serial	04:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
06:10 Akacja 38 - serial, 2017	05:30 M jak miłość - serial, 2021
07:00 Transmisja Mszy Świętej	06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.	06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
08:00 Serwis Info	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
08:10 Pogoda Info	11:50 Jedzenie ma znaczenie
08:20 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny	12:25 Kolo fortuny - teleturniej
09:00 Ranczo - serial obycz., 2016	13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
10:00 Komisarz Alex - serial krym.	14:05 Va Banque - teleturniej
11:00 Ojciec Mateusz - serial	14:35 Na sygnale - serial fabularny
12:00 Serwis Info	15:00 Kolo fortuny - extra - teleturniej
12:10 Agrobiznes	15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
12:30 Agropogoda - magazyn	16:00 Kolo fortuny - teleturniej
12:40 Magazyn Rolniczy	
12:55 Niezwykłe siedliska zwierząt - dok., Niem., 2024	
14:00 Wichrowe wzgórze - serial	
15:00 Serwis Info	
15:15 Reporterzy - magazyn	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - telet.	
16:05 Dziadziectwo - serial, Turcja	
17:00 Teleexpress	
17:20 Pogoda	

17:30 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny

18:10 Klan - telenowela TVP
18:45 Akacja 38 - serial, 2017
19:30 Program Inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:00 Odrzynie na uroczystość Wszystkich Świętych
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Zaraz wracam - serial, 2025
21:10 Komisarz Alex - serial krym.
22:10 Moje córki krowy - obycz., Polska, 2015
23:50 Drellich - serial, 2025
00:40 Wykrzywcze kłamstw - magazyn
01:05 Sześć roku - kom., Hiszp., 2021
03:15 Sekielski wieczorową porą - talk-show

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:55 The Floor - teleturniej
14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:30 Sport

19:40 **Pogoda**
19:50 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Shrek Forever - kom., USA, 2010. Życie Shreka i Fiony upływa w spokoju i szczęściu. Ogromnie tęskni jednak do dawnych wypełnionych przygodami dni.
22:05 Legion samobójców II - przygod., USA, 2021
00:40 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
03:05 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
04:05 Skazana - serial, Polska
05:05 Uwaga! - program interw.
05:20 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy Dzień z Polsat News
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy
11:30 Gliniarze - Dochodzi do zabójstwa mężczyzny w lesie. Zrozpaczona rodzina wszczyna poszukiwania.
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - 17-letnia Basia Pietraszewska właśnie pochowała swoją matkę. Dziewczyna, nie posiadając żadnych krewnych, stanęła w obliczu trudnej sytuacji.
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczny-rozrywkowy
22:00 Ambulans - sens., USA, Jap., 2022. Dany wciąga Will'a w skok na bank z rekordową stawką. Napad kończy się jednak fiaskiem...
00:55 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw - sens., USA, Jap., 2019
03:55 Kabaretowa Ekstraklasa
04:00 Ewa gotuje - program kulinarny
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
07:00 Tamte lata, tamte dni - Jan Englert - magazyn
07:35 W świecie Łemków - dok., Polska, 2016
08:20 Wstęp Wolny - felieton
08:40 Którędy po sztuce - Daniel Rycharski - Strachy - magazyn
08:55 Przez Atlantyk - dramat, Norwegia, 2020
10:05 Porozmawiajmy szczerze
10:30 Niepojęte - Mistycyzm Mistra Eckharta - felieton
10:50 Paris The artists way - Fouchennet, Salque & Joue with Sadeck Waff - koncert, Franc., 2021
11:45 Opera paryska - dokument, Francja, 2020
13:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
13:55 Ten szalony, szalony świat - kom. krym., Wlk. Bryt., 1963

16:45 **Benefis Czesława Majewskiego** - 2004
18:25 Kolekcja - Ewa Kuryluk - felieton
18:50 Marusarz - Tatrzański Orzeł - biograficzny, 2021
20:00 Wieczór kinomana - Bohater - dram., Franc., Iran, 2021
22:25 Tygodnik Kulturalny
23:20 Agnes Varda o Jane Birkin - dram., Franc., 1988
01:10 Noc krótkich filmów - Trzy samochody - Ewa i Shaw - sens., USA, Jap., 2019
02:00 Kino nocne - Wszystko za życie - dramat, biograficzny, USA, 2007
04:35 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
05:15 Dzień z życia artysty - magazyn

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir odwiedza swoją córkę w kawiarni. Przypadkowo on i Dana stają się zakładnikami napastników.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - 22-letni Mikołaj Kosut to chłopak po przejściach - siedział, między innymi, w więzieniu. Jednocześnie ma niesamowity talent do gotowania i wymyślenia artystycznych potraw.
15:50 Ranczo - serial kom., Polska

18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
20:00 Ocalić córkę - akcja, USA, 2023. Kiedy tradycyjne metody odnalezienia zaginionej córki zawodzą, zdesperowany ojciec postanawia działać na własną rękę. Wkracza na terytorium kartelu bezlitosnego Victora...
21:55 Człowiek w ogniu - akcja, USA, 2004
00:55 Z podniesionym czołem - akcja, USA, 2004
02:35 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:30 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:25 Szkoła - Adam Swoboda nie może otrząsnąć się po śmierci swojej dziewczyny, która zginęła w wypadku samochodowym, w którym on także brał udział.
08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - Z jeziora na obrzeżach miasta wyłowiono zwłoki zamordowanej nastolatki. Dziewczyna dwa dni wcześniej uciekła z poprawczaka.
12:55 Detektywi - Detektywi rozpoczynają poszukiwania dziewczynki, która została porwana. Okazuje się, że zaginiona dziewczynka mieszkała z ojcem i jego partnerką, a matka poszukiwanej ośmiolatki kilka dni wcześniej...
14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy
16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny
17:55 Zagadki losu - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 List w butelce - obycz., USA, 1999. Theresa bardzo dotkliwie przeżyła rozwód. Aby nie pójść w depresję rzuciła się w wir pracy.
22:50 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
23:55 Wesele - komedia, Niemcy, 2020
02:30 Zakonnica - horror, USA, 2018
04:30 SOS Ekipy w akcji - program policyjny

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjanci i Policjanci - serial paradokumentalny 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 22:05 Safe House - sens., USA, Jap., 2012
00:30 STOP Drogówka - serial policyjny 01:30 Hardkorowy lombard 02:00 Interwencja - magazyn reporterów 02:30 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy
16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny
17:55 Zagadki losu - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 List w butelce - obycz., USA, 1999. Theresa bardzo dotkliwie przeżyła rozwód. Aby nie pójść w depresję rzuciła się w wir pracy.
22:50 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
23:55 Wesele - komedia, Niemcy, 2020
02:30 Zakonnica - horror, USA, 2018
04:30 SOS Ekipy w akcji - program policyjny

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Głos Polski 11:35 Natura et Homo 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Głos serca 13:05 Don Hoppe 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Boga Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywnie 16:40 Katalicy a tożsamość Europy 17:00 Mateczniki Polskości 17:30 Łączy Nas Historia 17:55 Poczci Wilk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apeli Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Katowinie Praskie 22:50 Przegląd Tyg. „Niedziela”

15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy
16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny
17:55 Zagadki losu - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 List w butelce - obycz., USA, 1999. Theresa bardzo dotkliwie przeżyła rozwód. Aby nie pójść w depresję rzuciła się w wir pracy.
22:50 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
23:55 Wesele - komedia, Niemcy, 2020
02:30 Zakonnica - horror, USA, 2018
04:30 SOS Ekipy w akcji - program policyjny

SOBOTA • 1 listopada		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:10 Balans bieli - magazyn 05:55 Symfonia mazurska - dok., Polska, 2025 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 08:10 Rok w ogrodzie 08:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 09:05 Znachor - dramat, Polska, 1981 11:40 Rozważna i romantyczna - melodr., kostium., USA, Wilk. Bryt., 1995. Umiera właściciel ziemski, Henry Dashwood. Przekazuje cały majątek najstarszemu synowi w przeświadczeniu, że odpowiednio zabezpieczy macochę i trzy przyrodnie siostry. 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny	05:10 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025 06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:20 Domowe patenty - felieton 11:35 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 12:10 Mój przyjaciel Hachiko - obycz., USA, Wilk. Bryt., 2009. Oparty na historii z życia wzięty film o wielkim przywiązaniu i miłości, łączących psa i jego pana. 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej	05:55 Uwaga! - program interwencyjny 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:45 Czy to ty, czy to ja - film rodzinny, USA, 1995. Narzeczona Rogera nalega, aby ich ślub odbył się jak najsympliczniej. Jego córka Alyssa jest tym bardzo zaniepokojona. Cudowne rozwiązanie pojawia się przypadkiem... 13:50 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 15:20 Shrek Forever - kom., USA, 2010 17:20 Unboxing - Wielkie Otwarce - reality show 2 17:55 Ugotowani - turniej kulinarny	06:00 Nowy Dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:50 Ewa gotuje - program kulinarny. Ewa Wąchowicz przygotowuje trzydaniowy obiad z kompotem. Na pierwsze danie zrobi zupę grzybową zagęszczoną kaszą jaglaną... 12:20 Awantura o kasę - teleturniej 13:35 Madagaskar 2 - anim., USA, 2008. Grupa uciekinierów z nowojorskiego zoo - lew Alex, zebra Marty, żyrafa Melman i hipopotamika Gloria - wędruje przebiegając na Madagaskarze. Nadarza się szansa na opuszczenie wyspy, kiedy reżymowe pingwiny naprawiają spoczynający w dżungli, rozbity samolot.	06:10 Szczęśliwy brzeg - dram. psych., Polska, 1983 08:00 Kolekcja - Ewa Kuryluk - felieton 08:20 Informacje kulturalne 08:50 Koncert muzyki Mieczysława Karłowicza - koncert, 2016 10:05 Dokument tygodnia - Albrecht Durer. Tajemnica autoportretów - dok., Franc., 2021 11:10 Yuku i magiczny kwiat - anim., Franc., Belgia, 2022 12:20 Mój dziadek się schował - anim., Franc., 2018 12:35 Beethoven. Portret intymny - dok., Niderl., Franc., 2020 13:40 Wydalenie aktualne 14:15 Joanna d'Arc - fab., USA, 1948 16:50 Dezerterzy - Stanisław Soyka - rozmowa	06:00 Kobra - oddział specjalny - W mieście pojawia się Frank Stolte, który się nie lubią, niespodziewanie zaprzyjaźnia się ze sobą. Jeden z nich zostaje wrobiony w zniszczenie samochodu nauczycielki fizyki... 09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 09:55 Lombard. Życie pod zastaw - 30-letnia Laura od trzech miesięcy jest pacjentką szpitala psychiatrycznego. Dziewczyna cierpi na chorobę dwubiegunową afektywną, co bardzo zasmuca jej ojca, 55-letniego Leszka, który robi wszystko, żeby pomóc córce.	05:05 Szkoła - Trzej gimnazjaliści, lanser, kujon i rozrabiaka, którzy się nie lubią, niespodziewanie zaprzyjaźniają się ze sobą. Jeden z nich zostaje wrobiony w zniszczenie samochodu nauczycielki fizyki... 06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:05 New Looney Tunes III - animacja 07:35 Psi i koty: Odwet Kitty - przygod., USA, Australia, 2010. Diggs - policyjny psi wyzutek - zostaje zwerbowany do walki z przebiegłą Kitty Galore. 09:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:15 Top Model - reality show 14:40 Zrobmy sobie dom - program rozrywkowy 15:45 Godzila kontra Kong - przygod., USA, 2021	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Jesteśmy Dładezi - program edukacyjny 11:35 Pan Peabody i Sherman - film animowany, USA, 2014 13:35 Asterix w Brytanii - film animowany, Francja, 1986 15:05 Władcy umysłów - sensacyjny, USA, 2011 17:30 Warcraft: Początek - sensacyjny, Chiny, USA, Kanada, Japonia, 2016 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 Lot skazańców - sensacyjny, USA, 1997 02:25 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
15:00 Rolnik szuka żony - reality show 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Ojciec Mateusz - serial krym. 18:40 Cud (nie)pamięci - Poznański, Trzciniński, Soyka - program rozrywk., 2025 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:25 Profilerka Jastrzę - serial, 2025 21:25 Ojciec - dram., Franc., Wilk. Bryt., 2020 23:15 Ocalona - sens., USA, 2015 00:55 Sprawdzamy - magazyn 01:20 Syn Boży - fab., USA, 2014 03:50 Film fabularny	15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial obycz., Turcja, 2022 17:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:45 Słowo na niedzielę 19:00 Informacje kulturalne - magazyn 19:25 Rodzinka.pl - serial komediowy 20:30 The Voice of Poland - Nokaut - widowisko muzyczne 23:25 Love Story - melodramat, USA, 1970 01:15 Jesień w Nowym Jorku - komedia romantyczna, USA, 2022 02:55 Gwiezdny pył - obyczajowy, Polska, 1982	19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:45 Afryka Express - reality show 21:25 Chłopi - obycz., Polska, 2023. Na tle zmieniających się pór roku i sezonowych prac polowych rozgrywa się losy rodziny Borymów i pięknej Jagny. 23:40 Constantine - horror, USA, Niemcy, 2005 02:05 Skazana - serial, Polska 03:10 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 04:15 Uwaga! - program interwencyjny 04:35 Bartosz Zmarzlik. Ścigając marzenia. - program dokumentalny 05:05 Nauka jazdy - reality show	15:25 Chłopaki do wzięcia - serial paradokumentalny 16:30 Randka w ciemno - reality show 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy J. Guęgały 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:55 Pejzaż bez Ciebie - Romuald Lipko 21:35 Jurassic World: Upadłe królestwo - sens., USA, Chiny, 2018 00:10 Odwet - sens., USA, Niemcy, 2003 02:30 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy - program m 05:25 Telezakupy TV Okazje	17:25 Retro kino - Wichrowe Wzgórza - dramat, USA, 1939 19:20 Dzień z życia artysty - magazyn 20:00 Bilet do kina - C'mon C'mon - dramat, USA, 2021 22:00 Polskie znaki i Rzeczy ostatnie - koncert, 2025 23:15 Wieczór kinomana - Bohater - dramat, Franc., Iran, 2021 01:40 Dobry tytuł - magazyn literacki 02:20 Kino nocne - Jak ptaki bez gniazd - dramat, USA, 1960 04:35 Nocny dokument - Mieczysław Karłowicz - samotna wędrówka - dokument, Polska, 2017	15:20 Ania - obyczajowy, Polska, 2022. Wzruszająca historia Anny Przybylskiej - ambitnej i kochającej życie aktorki z Gdyni. 17:05 Forrest Gump - dramat, komedia, USA, 1994 20:00 Robin Hood: Początek - przygod., USA, 2018 22:10 Centurion - przygod., Wilk. Bryt., 2010. Jest rok 117 naszej ery. Legiony Cesarstwa Rzymskiego mieczem i krwią budują chwałę Imperium... 00:05 Bestia - akcja, Kan., Hongkong, Wilk. Bryt., 2003 02:00 Menu na miarę - program kulinarny 03:55 Dyzur - serial medyczny 05:00 Poliganci z Miami - serial kryminalny	18:00 Bez kompleksów - program rozrywkowy 19:00 Idź na całość - program rozrywkowy 20:00 Władca pierścieni: Drużyna Pierścienia - przygod., N. Zel., USA, Niemcy, 2001. Czarodziej Gandalf wtajemnicza Froda w szczegóły historii Pierścienia. Władca Ciemności dowiedział się, że Pierścień Władzy nie przepadł i już tylko chwile dzieli go od odkrycia, w czym posiadaniu teraz się znajduje 23:40 Wejście smoka - sens., USA, 1973 01:45 Doktor Sen - horror, Wilk. Bryt., USA, 2019 04:40 Druga strona medalu	09:30 Wszystkim i wszędzie 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Aniol Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Dzielna niewiasta 15:15 Mateczniki Polsości 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Jeden Kościół, wielu Świętych 17:30 Przełamując bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Aniol Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 W naszej Rodzinie 19:35 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:15 Rozmowa 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Informacje dnia

NIEDZIELA • 2 listopada		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:25 Sprawa dla reportera 06:20 Papież Franciszek - dok., Polska, 2013 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Daleko od szosy - serial obycz., 1976 10:00 Ojciec Mateusz - serial krym. 10:50 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Aniol Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 13:05 Polskie Parki Narodowe - Narwiański Park Narodowy - dokument, Polska, 2023 13:40 Znachor - dram., Polska, 1981 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda	04:05 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska 05:40 Oredzie 05:50 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2025 06:45 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 11:05 The Voice of Poland - Nokaut - widowisko muzyczne 13:35 The Voice Comeback Stage Powered by Orange - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Batwheels I - animacja 06:10 Bitwa o gości - program rozrywkowy 07:10 Magda gotuje internet - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:45 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:35 Afryka Express - reality show 14:00 Kompas szkieletora - film, USA, 2023. Grupę młodych poszukiwaczy przygód czekała niemiła tarapaty i niesamowita wyprawa - znajoma okolica skrywa bowiem pewien sekret. 15:40 Złoty kompas - przygod., USA, Wilk. Bryt., 2007. 17:55 Pogromcy Chaosu - program poradnikowy	06:00 Nowy Dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:55 Tajni i fajni - anim., Wilk. Bryt., USA, 2019. Lance Sterling to zarumiany tajny agent HTUV - prawdziwy profesjonalista i mistrz w szpiegowskim fachu. Bez trudu może przeniknąć w dowolne miejsce i pokonać nawet najpotężniejszego wroga. W swojej profesji często korzysta z różnych gadżetów, które są przygotowywane przez Waltera Becketta... 14:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 16:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 17:30 Awantura o kasę - teleturniej	05:55 Koncert, jakiego nie będzie... - 2007 06:50 Rozmowy (nie)wygodne 07:50 Marcell Szpak dziwi się światu - Wizyta w borsuczej norze - serial animowany, 1984 08:00 Liturgia prawosławna w Gdańsku 09:05 Niepojęte - Baruch Spinoza - felieton 09:25 Radość życia - dok., Polska, 2025 10:05 Tajemnica Claudia Cardinale - dok., Franc., 2019 11:10 Myśmy już byli. Bohaterowie Starych Powązek - dok., Polska, 2024 12:10 Przez Atlantyk - dramat, Norwegia, 2020 13:20 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 14:00 Salomon i królowa Saby - fabularny, USA, 1959	05:45 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 06:35 Kobra - oddział specjalny - Policjanci ratują córkę prokuratora, zajmującego się prawami człowieka. Została wykorzystana przez nowego przyjaciela jako kurier narkotykowy. 08:35 Ranczo - serial kom., Polska 13:45 Przyjaciel gangstera - kom., Franc., Włochy, 2003. Ruby to typ macho, który nie lubi tracić czasu na gadanie. Quentin zaś jest sympatycznym nalwnikiem i urodzonym pechowcem. Pewnego dnia ich drogi schodzą się we wspólnej celi więziennej... 15:35 Asterix i Obelix: Imperium smoka - przyg., Franc., Belgia, 2023 17:55 Robin Hood: Początek - przyg., USA, 2018 20:00 Wybuchowa para - akcja, USA, 2010 22:10 57 sekund - thriller, USA, 2022 00:10 Detektyw Marlowe - thriller, USA, Irlandia, 2022 02:15 Dyzur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze oraz naukowe ciekawostki. 04:00 Dyzur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	05:40 Wiza na miłość - Siedmiomio Amerykanów wyrusza na międzynarodową randkową przygodę. Wierzą, że znaleźli miłość w Internecie i wyjeżdżają za granicę, by po raz pierwszy spotkać się osobiście ze swoimi wybranymi. 06:45 New Looney Tunes III - animacja 07:15 Zrobmy sobie dom - program rozrywkowy 08:20 Za duży na bajki - kom., Polska, 2022. Opowieść o chłopcu, który musi stawić czoła trudnym tematom, dzięki czemu robi wielki krok w dorosłość. 10:25 Unboxing - Wielkie Otwarce - reality show 2 11:00 Pogromcy Chaosu - program poradnikowy 12:00 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:00 Wielkie tajemnice historii - serial dokumentalny, USA 2023 08:50 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:50 Diamentowa afra - sensacyjny, USA, Niemcy, 1999 13:50 Opancerzony - sensacyjny, USA, 2009 15:40 Władcy umysłów - sensacyjny, USA, 2011 17:55 Uroczysko - serial kryminalny 20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 00:00 STOP Drogówka - serial policyjny 01:00 Wielkie tajemnice historii - serial dokumentalny, USA, 2022 02:50 Pełna chata 02:55 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - Joanna Szczepkowska - talk-show 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Sport 20:15 Pogoda 20:25 Dredif - serial, 2025 21:25 Rolnik szuka żony - reality show 22:30 Zakochana Jedynka - Jeden dzień - melodramat, USA, 2011 00:30 Ojciec - dramat, Franc., Wilk. Bryt., 2020 02:10 Sprawdzamy - magazyn 02:35 Ocalona - sensacyjny, USA, 2015 04:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	16:15 Cud (nie)pamięci - Poznański, Trzciniński, Soyka - program rozrywk. 17:15 Pan Mama - serial komediowy, 2025 18:20 Rodzinka.pl - serial kom. 18:55 Niepewne sytuacje - program rozrywkowy 19:10 James Bond - Człowiek ze złotym pistoletem - sens., Wilk. Bryt., 1974 21:25 LemON na dobry wieczór - widowisko muzyczne 22:30 Znajdę cię - dram., USA, 2019 00:35 Będziemy mieszkać razem - serial obycz., 2023 01:35 Love Story - melodr., USA, 1970 03:30 Mój przyjaciel Hachiko - obycz., USA, Wilk. Bryt., 2009	19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:45 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 21:20 Książę w Nowym Jorku - kom., USA, 1988. Z dalekiej afrykańskiej krainy przybywa do Nowego Jorku następcą tronu - książę Akeem... 23:45 Legion samobójców II - przygod., USA, 2021 02:25 Superwizjer - magazyn reporterów 03:05 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 04:05 Uwaga! - program interw. 04:20 Nauka jazdy - reality show 04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny 19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 22:35 Teściowie - serial obyczajowy 23:10 Chłopaki nie płaczą - kom., Polska, 2000 01:15 Najpierw strzelaj, potem zwiędzaj - kom., Wilk. Bryt., USA, 2008 03:35 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	16:35 Dobry tytuł - magazyn literacki 17:15 Niedziela z...twórczością Andrzeja Wajdy 18:10 Tatarak - dram. obycz., 2009, Polska 20:00 Dobry, zły i brzydki - fab., Włochy, Hiszp., 1966 23:05 Więcej niż fikcja - Ryuichi Sakamoto - dok., Jap., 2023 00:55 Noc krótkich filmów - Portrety - Fair play - Sztandar 01:35 Polskie znaki i Rzeczy ostatnie - koncert, 2025 02:50 Kino nocne - Agnes Varda o Jane Birkin - dram., Franc., 1988 04:40 Albrecht Durer. Tajemnica autoportretów - dok., Franc., 2021	15:35 Asterix i Obelix: Imperium smoka - przyg., Franc., Belgia, 2023 17:55 Robin Hood: Początek - przyg., USA, 2018 20:00 Wybuchowa para - akcja, USA, 2010 22:10 57 sekund - thriller, USA, 2022 00:10 Detektyw Marlowe - thriller, USA, Irlandia, 2022 02:15 Dyzur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze oraz naukowe ciekawostki. 04:00 Dyzur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	14:55 Detektywi - program kryminalny 15:50 Poukładani - program lifestyleowy 16:25 Władca pierścieni: Drużyna Pierścienia - przygod., N. Zel., USA, Niemcy, 2001 20:00 Szeregowiec Ryan - film wojenny, USA, 1999 23:30 List w butelce - obycz., USA, 1999. Teresa bardzo dotkliwie przeżyła rozwód. Aby nie poddać się i nie popaść w depresję rzuciła się w wir pracy. 02:05 Wrota piekiel - program rozrywkowy 03:05 Osadzone. Blok F - program obycz. 04:15 Druga strona medalu - talk-show	09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:25 Przegląd Tyg. „Niedziela” 09:30 Msza św. 10:30 Msza św. 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:40 Brat naszego Boga 14:00 Ładzi Święty. Św. Alfons Ligouri 15:00 Wiesz to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Mateczniki Polsości 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Aniol Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowa niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Rozmowa 20:50 Credo: Wiara Kościoła 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze

PONIEDZIAŁEK • 3 listopada

TVP 1

05:25 Wichrowe wzgórce - serial
06:10 Akacja 38 - serial, 2017
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Serwis Info
08:10 Pogoda Info
08:20 Zaraz wracam - serial, 2025
09:00 Ranczo - serial obycz., 2016
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 Magazyn Rolniczy
12:55 Lodowe królestwo pantery śnieżnej - dok., Franc., Niemcy, 2020
14:00 Wichrowe wzgórce - serial
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress: Pogoda

17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:10 Klan - telenowela TVP
18:45 Akacja 38 - serial, 2017
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Embodying Pasolini - Teatr Telewizji, 2025
22:05 Postscriptum - dyskusja po spektaklu - dyskusja
22:40 Świat bez fikcji - Gaudi, wizjoner z Barcelony - dokument, Franc., 2021
23:50 Balans bielei - magazyn
00:25 Wykrywacz kłamstw - magazyn
00:50 Ziemia obiecana - fab., Polska, 1974
03:50 Królowa chmur - komedia obyczajowa, Polska, 2003

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial, 2021
06:25 Rodzina (nie od) święta - Jak rozmawiać z dzieckiem o wojnie, przemoc i wiadomościach ze świata? - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie
11:50 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial
14:05 Va Banque - teleturniej fabularyzowany
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familia - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022

18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
19:55 Domowe patenty - felieton
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2025
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:55 W dniu śmierci - serial, Fin., 2018
23:50 Zdrójca - fab., Brazylia, Niemcy, Włochy, Franc., 2019
02:35 Stulecie Winnych - serial, 2022
03:30 Akacja 38 - serial

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:55 The Floor - teleturniej
14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:55 The Floor - teleturniej
21:35 Bitwa o gości - program rozrywkowy
22:45 Tożsamość strachu - sens., USA, 2021. To Cierpiąca na schizofrenię i zmagająca się z halucynacjami nastolatka była świadkiem porwania dziecka. Nikt jej nie wierzy...
00:55 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
01:40 Morderczynie - miniserial krym., USA, 2011
03:40 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
04:40 Uwaga! - program interw.
05:00 Jak to jest zrobione - serial popularyzujący naukę

POLSAT

06:00 Nowy Dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - Do biura Malanowskiego trafia Julia Mokrzycka - młoda wdowa, która nie potrafi pogodzić się z przedwczesną śmiercią swojego męża.
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - Trzyletni syn biegłego sądowego zostaje porwany. Detektywi dowiadują się, że biegły ma wydać ekspertyzę w procesie dotyczącym groźnego gangu.
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Milionerzy - teleturniej
20:40 Mega hit - Wojna o jutro - sens., USA, 2021
23:25 Rekrut - sensacyjny, USA, 2003
02:00 Spis drani - sensacyjny, USA, 2011
04:00 Ewa gotuje - program kulinarny
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
06:25 Od ucha do ucha - Luce i Skala - Ryś w mieście - filmy animowane
07:00 Tamte lata, tamte dni - Juliusz Machulski - magazyn
07:40 Podróże z historią - Bursztynowym szlakiem - dokument, Polska, 2016
08:25 Dobry tytuł - magazyn literacki
09:00 Przeprowadzki - serial, Polska, 2001
10:10 Wichrowe Wzgórza - dram. USA, 1939. Młody Cygan Heathcliff, adoptowany przez mieszczańską rodzinę, zakochuje się w córce przybranych rodziców.
12:05 Był sobie Luwr - dok., Franc., 2021
13:50 Wstęp wolny

14:10 Joanna d'Arc - fab., USA, 1948
16:45 Przeprowadzki - serial, 2001
17:55 Tygodnik Kulturalny
18:50 Beethoven. Portret intymny - dok., Niderl., Franc., 2020
20:00 Na wschód od Hollywood - Weselny toast - kom., Franc., Belgia, 2020
21:35 Porozmawiajmy szczerze
22:15 Lombardzista - dram., USA, 1964
00:25 Kino nocne - Dobry, zły i brzydki - fab., Włochy, Hiszp., 1966
03:30 Więcej niż fikcja - Ryuichi Sakamoto - dokument, Japonia, 2023

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Ojciec Jenny - Martin Dorn - jest faworytem w zbliżających się wyborach na nowego nadburmistrza. W jego samochodzie zostaje podłożony ładunek wybuchowy, ale politykowi udaje się uciec z życiem.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Snajper: Duch wojownika - akcja, USA, 2016. Elitarni snajperzy Brandon Beckett i Richard Miller razem ze swoim oddziałem otrzymują zadanie ochraniać gazociąg przed złowrogimi terrorystami.
22:05 Ocalić córkę - akcja, USA, 2023
23:50 Gotowy na zemstę - akcja, Wlk. Bryt., 2017
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:25 Szkoła - Dwaj koledzy: Maciek Trojan i Rafał Przybylski pokłócili się o Paulinę Markiewicz, która bardzo im się spodobała. Żaden z nich nie zamierza zrezygnować i chciałby się umówić z dziewczyną.
08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - Komisarze prowadzą sprawę zabójstwa nastolatka. Chłopak został zastrzelony w domu podczas imprezy.
12:55 Detektywi - Detektywi prowadzą sprawę zaginięcia 14-latkę, który wychowywał się w domu dziecka. Poszukuje go ojciec, który...
14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
15:55 Sąd rodzinny - program sądowy

16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny
17:55 Zagadki losu - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Ci, którzy żyją mi śmierci - film, Kan., USA, 2021
22:15 Egzekutor - sens., USA, 1996
00:30 Poukładani - program lifestyle'owy
01:05 Wrota piekiel - program rozrywkowy
02:05 S05 Ekipy w akcji - program policyjny
03:05 Osadzone. Blok F - program obycz.
03:35 Fachowcy - program paradokumentalny
04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz. 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjanci i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 19:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Lot skazańców - sens., USA, 1997
01:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:00 Hardkorowy lombard 02:40 Interwencja - magazyn reporterów 02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 O pani Zofii Sz... 11:00 Msza św. 12:30 Ludzki Św. Św. Alfons Liguori 13:30 Msza św. 14:30 Beatus, źródła Camino de Santiago 15:25 Tam Ktoś jest! 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Moja parafia 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Poznajemy Polskę 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia 22:00 Z wędka nad wodę 22:30 Żyłem obok Św. 23:40 Bezpieczna Mama

WTOREK • 4 listopada

TVP 1

05:25 Wichrowe wzgórce - serial
06:10 Akacja 38 - serial, 2017
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Serwis Info
08:10 Pogoda Info
08:20 Zaraz wracam - serial, 2025
09:00 Ranczo - serial obycz., 2016
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial krym.
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce - Łoara, dzika kraina - dok., Franc., 2022
14:00 Wichrowe wzgórce - serial obycz., Turcja, 2024
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:10 Klan - telenowela TVP
18:45 Akacja 38 - serial, 2017
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Zaraz wracam - serial, 2025
21:10 Za wszelką cenę - dram., USA, 2004
23:30 Sabrina - fab., USA, 1954
01:30 Wykrywacz kłamstw - magazyn
01:55 Jeden dzień - melodramat, USA, 2011
03:50 Pograbek - obycz., Polska, 1992

TVP 2

04:40 Na dobre i na złe - serial
05:40 M jak miłość - serial, 2021
06:30 Prawosławie w Belgii - reportaż
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie
11:45 Rosół polski - magazyn kulinarny
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej fabularyzowany
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familia - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej

18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
19:55 Domowe patenty - felieton
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 25 lat M jak miłość. Nasz srebrny jubileusz - serial obycz., Polska, 2025
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:30 Wariaci - fab., Polska, 2023
01:45 Znajdź cię - dramat, USA, 2019
03:50 Cyberwojna - dokument, Ukraina, 2022
04:50 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:55 The Floor - teleturniej
14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Dom Dobry - relacja z premiery
19:40 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:55 The Floor - teleturniej
21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:45 Superwizjer - magazyn reporterów
00:25 Chłopi - obyczajowy, Polska, 2023
02:50 Skazana - serial, Polska
04:00 Śmierć Diany: dwa śledztwa - dokument, Wlk. Bryt., 2022
05:00 Uwaga! - program interwencyjny
05:15 Jak to jest zrobione - serial popularyzujący naukę, Kanada

POLSAT

06:00 Nowy Dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - W biurze Malanowskiego pojawia się zrozpaczona kobieta, Jadwiga Szymankiewicz, która odchodzi od zmysłów, poszukując zaginionego męża Waldemara.
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - W lesie zostaje znaleziony martwy nastolatek. Zginął od wielokrotnych uderzeń w głowę.
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Milionerzy - teleturniej
20:40 Niezniszczalni 3 - sens., USA, Franc., 2014
23:15 Accident Man - sens., Wlk. Bryt., 2018
01:25 Korpus weteranów - sens., USA, Kan., 2006
04:00 Ewa gotuje - program kulinarny
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki - teledyski
07:00 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Korzyński - magazyn
07:40 Podróże z historią - Na ratunek w górach - dok., Polska, 2016
08:20 Dzień z życia artysty
09:00 Przeprowadzki - serial, 2001
10:10 Weiser - dram. psych., Polska, Niemcy, Dania, 2000
12:00 Przełomy w muzyce: Martha Argerich w Warszawie - dok., Niemcy, 2021
13:10 Hala odlotów - talk-show
14:30 Garsoniera - obycz., USA, 1960
16:45 Przeprowadzki - serial, 2001
17:50 Łódź Kultury - Piotr Głowacki - 2025

18:30 Stary - dokument, Polska, 2023
20:00 Wstęp do spektaklu
20:20 Teatr Telewizji - Pieśni piekarzy polskich - spektakl teatralny, 2025
21:45 Lekkie obyczaje - Wpływ księżycy - dramat, komedia, romans, USA, 1987
23:35 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
00:10 Nocny dokument - Pod niebem Damaszku - dok., Wlk. Bryt., USA, 2023
01:50 Na wschód od Hollywood - Weselny toast - komedia, Franc., Belgia, 2020
03:30 Którędy po sztukę
03:45 Tygodnik Kulturalny
04:40 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Jedna z akcji kończy się dla Semira i Paula fatalnie - obaj policjanci zostają porwani. Jenny musi przeżyć dowodzenie na posterunku.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - 35-letni Darek Jaworski prowadzi przeciętne życie. Pracuje jako magazynier i nosi w sobie żądzę, z powodu niezrealizowanych planów i marzeń z czasów technikum, kiedy wydawało się, że on i jego kumpel Wołak zawiązują cały świat

15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Cudzoziemiec - akcja, Wlk. Bryt., Chiny, 2017. Quan Ngoc Minh Postanawia dopaść sprawców zamachu, w którym ginie jego córka...
22:15 Pogoń za Callowayem - akcja, USA, 2022
00:10 Red Eye - thriller, USA, 2005
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:25 Szkoła - Ania Kijewska marzy o dziecku. Jednak chłopak uczennicy nie chce się na to zgodzić. Zdesperowana licealistka postanawia zająć się ciężką obcym mężczyzną.
08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - Na budowie osiedla robotnicy znaleźli zakopane ciało. Świadkowie zeznają, że w wieczór zabójstwa zamordowany mężczyzna kłócił się z...
12:55 Detektywi - Maciej Dębosz zostaje aresztowany przez policjantów, którzy oskarżają go o uprowadzenie 18-letniej Karoliny. Przeciwno detektywowi świadczy nagranie, na którym...
14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

15:55 Sąd rodzinny - program sądowy
16:55 Sekrety życia - paradok. 17:55 Zagadki losu
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Wjeżdż smoka - sens., USA, 1973
22:15 Inni - horror, USA, Hiszp., Franc., 2001
00:30 Tylko dla orłów - wojenny, Wlk. Bryt., USA, 1969. Na ratunek amerykańskiemu generałowi, przetrzymywanemu w Hohenwerfen, siedzibie SS i gestapo, wyrusza siedmioosobowa grupa...
03:30 S05 Ekipy w akcji - program policyjny
04:25 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjanci i Policjanci 10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz. 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjanci i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 19:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Opancerzony - sens., USA, 2009 00:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show 01:25 Hardkorowy lombard 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:40 Sanktuarium Cudu Eucharystycznego w Sokółce 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:00 Mooni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Leśne rzeki 13:00 Życie jest piękne 13:30 Msza św. 14:30 Użyź mi pogody ducha 15:00 S.O.S. dla Ziemi Świętej 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jester mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 17:00 Wierze w Boga 17:30 Rajd Katyński 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

ŚRODA • 5 listopada

TVP 1

05:30 Wichrowe wzgórce - serial
06:15 Akacja 38 - serial, 2017
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Rodzina (nie od) święta
- Jak rozmawiać z dzieckiem o przemocy i wiadomościach ze świata? - mag.
08:00 Serwis Info
08:10 Pogoda Info
08:20 Zaraz wracam - serial, 2025
09:00 Ranczo - serial obycz., 2006
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie Extra
12:55 Zjawiskowe góry Portugalii - dokument, Port., 2016
14:00 Wichrowe wzgórce - serial obycz., Turcja, 2024
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Telexpress; Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - telet.
18:10 Klan - telenowela TVP
18:45 Akacja 38 - serial, 2017
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Zaraz wracam - serial, 2025
20:55 Piłka Nożna: Club Brugge-FC Barcelona
23:05 Regulamin zabijania - dram., USA, Wlk. Bryt., 2000
01:15 Wykrywczy kłamstw
01:45 Sabrina - fab., USA, 1954
03:45 Magazyn Ekspresu Reporterów
04:45 Notacje - Włodzimierz Nahorny. Jego portret - dok., 2012

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2021
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:45 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny
12:25 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
15:50 Domowe patenty - felieton
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:20 Miłość i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025
20:40 Przepis dnia - program kulinarny
20:55 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:55 Peak Blinders - serial, Wlk. Bryt., 2016
24:00 Wykapany ojciec - kom., USA, 2013
01:55 W cieniu śmierci - serial, Fin., 2018
02:45 Siedem zim w Teheranie - dok., Niemcy, Franc., 2023

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:55 The Floor - teleturniej
14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:55 The Floor - teleturniej
21:35 Top Model - reality show
23:10 Książę w Nowym Jorku - kom., USA, 1988
01:35 Constantine - horror, USA, Niemcy, 2005. Constantine przemierza ziemskie granice pomiędzy piekłem a niebem, mając próżną nadzieję, że uda mu się uzyskać zbawienie, odsyłając diabła tam, skąd przybywa - z powrotem w otchłań.
04:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
04:50 Uwaga! - program interwencyjny
05:05 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy Dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - Klientka biura - Małgorzata Kalinowska - po dłuższym pobycie w USA wraca do kraju i prosi Bronisławę Malanowską o pomoc w odnalezieniu ojca, z którym straciła kontakt.
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - serial parodokumentalny
14:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Milionerzy - teleturniej
20:40 Komediowa środa - Sami Swoi - komedia, Polska, 1967
22:20 Jak ukradłem 100 milionów - kom., Polska, 2024
00:35 Wykolejona - kom., USA, 2015
03:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
06:45 Tamte lata, tamte dni - Arkadiusz Jakubik - magazyn
07:25 Podróż z historią - Jedyne takie miasto - dok., Polska, 2016
08:05 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
08:45 Przeprowadzki - serial, 2001
09:50 Garsoniera - komedia, romans, USA, 1960
12:10 Stary - dok., Polska, 2023
13:35 Tygodnik Kulturalny
14:30 Człowiek z Rio - fab., Franc., Włochy, 1963. Będący na przepustce z wojska Adrien rusza na ratunek swojej narzeczonej, porwanej na jego oczach...
16:40 Dyrektory - serial, 1975
18:10 Ktoś tu szuka - Cathy Wilkes - Bez Tytułu - magazyn

18:30 Informacje kulturalne
18:50 Reżyserzy - Sidney Lumet - dok., Wlk. Bryt., 2018
19:45 Mysterium Tremendum
20:00 Panorama kina polskiego - Strzępy - dram., Polska, 2022
21:55 Profesor T - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2018
22:55 Hala odlotów - talk-show
23:55 Jazz Juniors - Tribute to Tomasz Stańko - koncert, 2018
01:05 Lekkie obyczaje - Wpływ księżycy - dram., komedia, romans, USA, 1987
03:00 Informacje kulturalne
03:30 Przełomy w muzyce: Martha Argerich w Warszawie - dokument, Niemcy, 2021
04:40 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul wpadają na trop przestępców, którzy napadają na stację benzynową. Podczas akcji ratunkowej Paul zostaje poważnie ranny.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Wnuczka Ziutka i Grażynki, Inez, chodzi do przedszkola. Od pewnego czasu budzi się z płaczem w nocy i opowiada dziadkom, że przyjdzie „Brodziaty” i zabierze jej lalkę, a później babcię i dziadka...

15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument
20:00 Forrest Gump - dram., komedia, USA, 1994
23:00 Droga do zatracenia - thriller, USA, 2002. Mike Sullivan i Connor Rooney są egzekutorami wpływowego irlandzko-amerykańskiego gangstera Johna Rooneya, ojca Connor. Pewnego wieczoru dwunastoletni syn Mike'a, przypadkiem staje się świadkiem morderstwa dokonanego przez jego ojca...
01:20 Dzielnica strachu - serial
02:25 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument
03:25 Dyzur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:25 Szkoła - Eliza Ziębińska jest bardzo zazdrosna o swojego chłopaka, Marka Bryka. Dziewczyna podejrzewa, że koleżanka z którą Marek przygotowuje projekt na lekcję geografii, chce go poderwać.
08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - W centrum miasta ktoś porwał czterolatnią dziewczynkę. Podejrzanie pada na byłą pracownicę jej matki, jednak wkrótce okazuje się, że...
12:55 Detektywi - Anna Potacek i Jakub Nowacki na prośbę 22-latkę rozpoczynają poszukiwania jego rodziców. Matkonkowie nagle zniknęli i nie ma z nimi żadnego kontaktu, 14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

15:55 Sąd rodzinny - program sądowy
16:55 Sekrety życia - parodok.
17:55 Zagadki losu - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Koniec świata, czyli kogel mogel IV - kom., Polska, 2021
22:10 Ukryte piękno - obycz., USA, 2016. Odnoszący sukcesy nowojorczyk przeżywa osobistą tragedię i całkowicie wycofuje się z życia. Koledzy postanawiają mu pomóc...
00:10 Wesela - kom., Niemcy, 2020
02:35 Pati - serial obyczajowy
03:30 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
04:25 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok. 08:55 Policjanci i Policjanci 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obycz. 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjanci i Policjanci - serial parodok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci - serial parodok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Safe House - sens., USA, Jap., 2012 01:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:00 Hardkorowy lombard 02:30 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu 11:10 Matcznik Polkości 11:25 Jestem mamą 11:40 Mysłąc Historia 11:50 Krótka Historia Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Pragnienie Boga 13:00 GRH Zandamiera 13:30 Msza św. 14:30 Brygada Świętokrzyska 15:00 Od zmierzchu do świtu 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Żywa nie tradycja 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Historie animowane z Nowego Testamentu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Informacje dnia

CZWARTEK • 6 listopada

TVP 1

05:25 Wichrowe wzgórce - serial
06:10 Akacja 38 - serial, 2017
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Dobre historie - magazyn
08:00 Serwis Info
08:05 Pogoda Info
08:20 Zaraz wracam - serial, 2025
08:55 Ranczo - serial obycz., 2006
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 To się opłaca - magazyn
12:55 Taniec żurawii - dokument, Niemcy, 2024
14:00 Wichrowe wzgórce - serial
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Telexpress
17:20 Pogoda

17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:10 Klan - telenowela TVP
18:45 Akacja 38 - serial, 2017
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Zaraz wracam - serial, 2025
21:10 Ojciec Mateusz - serial krym.
22:10 Sprawa dla reportera
23:10 Ukraina: Zwierzęta w cieniu wojny - dok., Kan., Ukraina, 2024
00:10 Wykrywczy kłamstw - magazyn
00:35 Profilerka Jastrzę - serial, 2025
01:35 Za wszelką cenę - dram., USA, 2004
03:55 Sprawa dla reportera

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy, Polska
05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2022
06:25 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:45 Podróż po jeden uśmiech - reportaż
12:25 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
19:55 Domowe patenty - felieton
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:45 Berlin Ku'damm - 59 - serial, Niemcy, 2016
21:45 Kanał tajemnic - film kryminalny, Franc., 2020
23:35 Rodzinka.pl - serial kom.
00:15 Ostateczne poświęcenie - dram. wojenny, USA, 2019
02:20 Mała doboszka - serial sens., Wlk. Bryt., USA, 2018
03:20 Akacja 38 - serial

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:40 Kuchenne rewolucje - Kallisz „Pierogatka”... Krzysztof, kucharz z zamiłowania i wykształcenia, zapragnął zostać właścicielem własnej restauracji. Jak to się skończyło?
13:55 The Floor - teleturniej
14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport

19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:55 The Floor - teleturniej
21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:45 Podejrzani zakochani - kom., Polska, 2013
00:50 Tożsamość strachu - sens., USA, 2021
03:10 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
04:10 Uwaga! - program interwencyjny
04:25 Nauka jazdy - reality show
04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy Dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - Do biura detektywa Malanowskiego zgłasza się pewna siebie, energiczna Klaudia Kowalczyk, która potrzebuje pomocy w odnalezieniu swojej przyjaciółki, Marioli Nowakowskiej.
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - parodokument
14:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Milionerzy - teleturniej
20:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:40 Przyjaciółki - serial obycz.
22:55 Jak poślubić milionera - komedia, Polska, 2019
01:05 Jak ukradłem 100 milionów - kom., Polska, 2024. Edward „Ed” Szmaj ma wszystko, by osiągnąć sukces. Ale przy okazji ma też kilka problemów...
03:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
06:45 Tamte lata, tamte dni - Henryk Tatar - magazyn
07:35 Podróż z historią - Kulisy dawnych podróży - dokument, Polska, 2016
08:15 Porozmawiajmy szczerze
09:00 Dyrektory - serial, Polska, 1975
10:35 Człowiek z Rio - fab., Franc., Włochy, 1963
12:40 Reżyserzy - Sidney Lumet - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:40 Kolekcje
14:00 Niedziela z...twórczością Andrzeja Wajdy
14:55 Udeczka - obycz., Polska, 1986
16:25 Dyrektory - serial, 1975
18:05 Występ Wolny - felieton
18:20 Portrety - Mów mi Kate - dok., Wlk. Bryt., 2023

20:00 Hala odlotów - talk-show
21:00 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Słodziak
21:05 Czwartkowy klub filmowy - Słodziak - fab., USA, 2019. Hitem burzliwego dzieciństwa oraz jego lat młodzieńczych aktora Otisa Lorta.
22:50 Wydarzenie aktualne - program informacyjny
23:25 Panorama kina polskiego - Strzępy - dram., Polska, 2022
01:15 Profesor T - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2018
02:20 Jazz Juniors - Tribute to Tomasz Stańko - koncert, 2018
03:35 Hala odlotów - talk-show
04:35 Film dokumentalny

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Andrea po raz drugi stają na ślubnym kobiercu. Organizacją całej imprezy zajmują się ich świadkowie - Paul i Dana. Niespodziewanie, ojciec panny młodej zostaje uprowadzony.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - 25-letnia Linda zachodzi w ciążę, mimo używania plastrów hormonalnych. Jej starszy o 2 lata narzeczony Bartosz oraz jego rodzice nie posiadają się z radością, ale Linda nie chce tego dziecka...

15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument
20:00 Iluzja - akcja, USA, Franc., 2013
22:15 Niedobrani - kom., USA, Kan., Kolumbia, 2019. Fred Flarsk to bezrobotny i męczący z niewyparzonej myśli z talentem do pakowania się w kłopoty. Natomiast Charlotte Field jest utalentowaną i polityczką. Gdy spotykają się po latach...
00:45 Palm Springs - kom., USA, Hongkong, 2020
02:35 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:35 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:25 Szkoła - Maturzysta Paweł Borowiec pożyczyl pieniądze od przyjaciela, żeby kupić dziewczynie drogi prezent. Chłopak nie ma z czego oddać długu, a zniecierpliwiony Patryk wynajmuje chuliganów, którzy mają odzyskać pieniądze.
08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - W lesie policja znajduje porzucony samochód z dwiema dziewczynami. Jedną z nich to bywalecka Bułgarii, niestety nie żyje.
12:55 Detektywi - program kryminalny
14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
15:55 Sąd rodzinny - program sądowy
16:55 Sekrety życia - serial parodokumentalny

17:55 Zagadki losu - prog. obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Detektywi - kom., Polska, 2022. Opowieść o chłopcu, który musi stawić czoła trudnym tematom, dzięki czemu robi wielki krok w dorosłość.
22:20 Na twoim miejscu - kom., Polska, 2023. Kaska i Krzysiek to młode, atrakcyjne małżeństwo, które jest bliskie rozwodu...
00:30 List w butelce - obycz., USA, 1999
03:05 Osadzone. Blok F - program obycz.
03:35 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
04:30 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok. 08:55 Policjanci i Policjanci 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obycz. 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjanci i Policjanci - serial parodok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci - serial parodok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Turbulencja - sens., USA, 1997 00:45 Interwencja - magazyn reporterów 00:55 Love Island. Wyspa miłości 01:55 Hardkorowy lombard 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Na zdrowie 09:20 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu 09:45 Oświeczeni Fundacji Lux Veritatis 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Mysłąc Ojczyzna 11:35 Przyroda 12:03 Inf. dnia 12:20 Katolicy a tożsamość Europy 13:05 Matcznik Polkości 13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela” 13:30 Msza św. 14:35 Cichy bohater z Puszczy Białowieskiej 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędka nad wodę 16:35 Sił ziemi 17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Kądky maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Głos serca

W ciszy Ciemnych Smreczyn - śladami Jana Kasprowicza w Tatrach

„Tu pawiookie drzeią stawy, tu bokiem piętrzy się turnia śliska. Cisz... O liście wiatr nie trąca” - pisał ponad 120 lat temu Jan Kasprowicz. Dobrze, że wciąż w Tatrach są takie miejsca - ciche, dzikie, gdzie przyroda nadal potrafi zwyciężyć nad turystyczną nawałnicą.

Piękny Ciemnosmreczyński Staw, tu Jan Kasprowicz znalazł inspirację dla jednego ze swoich najbardziej znanych wierszy pt. „Krzak dzikiej róży”.

Kiedyś rosły tu prastare lasy. Stąd wzięła się też nazwa **Ciemne Smreczyny**. Jak przypomina w swoim przewodniku nieodżałowany **Józef Nyka**, nazwę tę nadali Podhalanie. Miejsce to było jednym z ulubionych celów wycieczek zakopiańskiej śmietanki towarzyskiej.

Biwakował tu **Tytus Chałubiński**, a **Stanisław Witkiewicz** opisał wyprawę w „Na Przełęcz”. Malarz **Leon Wyczółkowski** w 1905 roku notował: „Byłem w Borze Ciemnosmreczyńskim, jestem oczarowany”. Natchnienia szukali tu poeci - **Kasprowicz**, **Tetmajer**, **Pawlikowska-Jasnorzewska**... Lista miłośników tego zakątka była długa.

Las, który zamilkł

Z prastarego boru, nienaru-

szonemu ludzką ręką, niewiele dziś zostało. Nie został on jednak wycięty - jak wiele innych w Polsce czy na Słowacji. Tatrzańską puszcę w Ciemnych Smreczynach pokonał **kornik**, a dzieła zniszczenia dopełniły **huraganowe wiatry**.

Na szlaku z **Podbańskiej** przez **Dolinę Koprową** nad **Ciemnosmreczyński Staw** nie zobaczymy już niekończących się poaci świerkowego boru, ale miejscami las nadal robi ogromne wrażenie. Chwilami jednak trudno patrzeć na miejsca, gdzie bitwę ze świerkami wygrał kornik - sterczące kikuty dawnych olbrzymów budzą smutek i nostalgię.

Tu króluje cisza

To nadal rejon Tatr, w którym - jak w wierszu „Krzak dzikiej róży” - króluje cisza. To prawdziwa wyprawa: dojście nad Ciemnosmreczyński Staw czy na **Przełęcz Zawory** to **14 kilometrów w jedną stronę**. Dzie- więc kilometrów można pokonać na rowerach (trasa została niedawno wydłużona o kilometr), ale mimo to na tę wycieczkę wciąż decydują się tylko nieliczni - i dobrze.

Początek szlaku w Podbańskiej psuje jedynie ogromny, betonowy relikwiarz poprzedniej epoki - hotel **Permon**. Powstał w latach 70., mniej więcej w tym samym czasie co zakopiański hotel Kasprowy, i - podobnie jak on - służył partyjnym dygnitarzom. Dziś działa nadal, oferując piękny widok na **Krywań**, choć do tatrzańskiego pejzażu pasuje mniej więcej tak, jak tankowiec do lodów Arktyki.

Początek szlaku w Podbańskiej psuje jedynie ogromny, betonowy relikwiarz poprzedniej epoki - hotel **Permon**. Powstał w latach 70., mniej więcej w tym samym czasie co zakopiański hotel Kasprowy, i - podobnie jak on - służył partyjnym dygnitarzom. Dziś działa nadal, oferując piękny widok na **Krywań**, choć do tatrzańskiego pejzażu pasuje mniej więcej tak, jak tankowiec do lodów Arktyki.

Samotność szlaku

Kiedy ruszymy w głąb Doliny Koprowej, **Permon** szybko zniknie nam z oczu i myśli. Idąc wcześniej rano, przez wiele kilometrów możemy nie spotkać nikogo. Nawet w sezonie to wciąż **jedno z najcichszych miejsc w Tatrach**.

Wśród pozostałości dawnego boru większe jest prawdopodobieństwo spotkania **niedźwiedzia** niż człowieka. Dlatego wędrowcy często noszą na szyi **dzwoneczki**, które ostrzegają tatrzańskich gospodarzy o zbliżającym się człowieku - by uniknąć niespodzianego spotkania.

Krzak dzikiej róży nad stawami

Gdy dotrzemy nad położone u stóp **Wrót Chałubińskie** **Ciemnosmreczyńskie Stawy**, znowu otacza nas cisza. Nawet w szczycie wakacyjnego sezonu trudno tu spotkać więcej niż kilka osób. Zaledwie cztery kilometry dalej, po drugiej stronie granicy, tłumy szturmują brzegi **Morskiego Oka** - tu jednak panuje spokój.

Ciemnosmreczyński Staw Niżni jest trzecim co do wielkości w Tatrach Słowackich. W XVIII wieku sądzono, że ma połączenie z morzem - dlatego cesarska komisja naukowa wysłała tu **Jakoba Bucholtza**, by sprawdził, czy staw ma wpływ i odpływy.

Nad tym stawem warto się zatrzymać, otworzyć tomik i przeczytać wiersz Kasprowicza: „W ciemnosmreczyńskich

W Ciemnych Smreczynach drzew już o wiele mniej niż 100 lat temu, ale magia została.

skął zwaliska, Gdzie pawiookie drzeią stawy, Krzak dzikiej róży pąs swój krwawy Na plamy szarych złomów ciska...”.

Od czasu, gdy poeta pisał te słowa, niewiele się tu zmieniło. I niech tak zostanie.

Rok Kasprowicza

Warto pamiętać, że **rok 2026 został ogłoszony Rokiem Kasprowicza**. 1 sierpnia przyszłego roku minie **sto lat od śmierci poety**, którego słowa wciąż brzmią w tatrzańskiej ciszy.

Tekst i fot.: **Paweł Pełka**

Konferencja w Czarnym Dunajcu

Relacje, rozwój, rozsądek

W ubiegłym roku aż 563 czyny karalne z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zostały popełnione w województwie małopolskim przez nieletnich.

Relacje rodzinne i rówieśnicze, cyberprzemoc i hejt, uzależnienia i zagrożenia współczesnej młodzieży, rola szkoły i rodziny w kształtowaniu rozsądnych decyzji wychowawczych - to tematy poruszane na konferencji pt. „Relacje - rozwój - rozsądek” w Czarnym Dunajcu, która odbyła się 7 października.

Jednym z prelegentów był podkom. **Hubert Bracik** z Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie. - Cieszę się, że spotykamy się w takim szerokim gronie. Niejednokrotnie nauczyciele, pedagodzy, dyrektorzy są również rodzicami, więc warto, żeby mieli świadomość zagrożeń płynących z zażywa-

nia substancji psychoaktywnych. A jest ich bardzo wiele, począwszy od tytoniu, przez alkohol, po narkotyki - zaznaczył **Hubert Bracik**.

Podkomisarz mówił, że w walce z uzależnieniami bardzo ważna jest profilaktyka. - W pierwszej kolejności zależy nam na tym, żeby młody człowiek nie poniósł konsekwencji dla swojego zdrowia, dla swojego życia, dla swoich bliskich. Kiedy nawet dojdzie do konfliktu z prawem, to da się z tym jakoś funkcjonować. Tymczasem kiedy utraci się zdrowie, zmiany mogą być nieodwracalne - zauważył funkcjonariusz.

Przedstawiciele KWP zaprezentowali uczestnikom konferencji wiele przedmiotów niebudzących żadnych podejrzeń,

np. puszek po popularnych napojach. - Tymczasem w takich miejscach właśnie dzieci i młodzież mogą przechowywać narkotyki - zaznaczył **Hubert Bracik**. - Po to prezentujemy takie materiały, a ich wachlarz jest bardzo szeroki, by dorośli mieli świadomość, żeby mieli wiedzę, że czasami warto zwrócić uwagę na niepozorny przedmiot, który np. nasze dziecko ma na biurku bądź też uczeń w szkole - wyjaśniał funkcjonariusz.

Hubert Bracik zachęcił uczestników konferencji do rozmawiania z młodymi ludźmi. - Nie chodzi o żadne kontrole, ale o podjęcie rozmów od najmłodszych lat, w czasie których będzie można przekazywać odpowiednią wiedzę. Chodzi też o to, by ci młodzi ludzie

Podkom. **Hubert Bracik** pokazuje przedmioty, w których mogą być przechowywane używki, a które na pierwszy rzut oka nie budzą żadnych podejrzeń rodziców czy wychowawców.

czuli naszą troskę. Oni są w wyjątkowym wieku, kiedy kształtują się ich wrażliwość, intelekt, psychika. Musimy zrobić wszystko, by uświadomić im, że warto osiągać swoje cele bez chemicznych wspomaga-

Iwona Wontorczyk, dyrektor Gminnego Zespołu Oświatowego w Czarnym Dunajcu, podziękowała wszystkim prelegentom i uczestnikom za zaangażowanie oraz wspólną refleksję nad tym, jak wspierać młode pokolenie w mądrym i bez-

piecznym rozwoju. Współorganizatorami konferencji były **Monika Czapla**, dyrektorka Szkoły Podstawowej im. Brata Witalisa - **Wojciecha Lei** w Podczerwonym, i **Maria Szymczyk**, pedagog w tej samej placówce.

Tekst i fot.: **Jan Głabiński**

Wydarzenia pod patronatem TP

Muzeum Tatrzańskie zaprasza

W czwartek 30.10 Muzeum zaprasza do Galerii Sztuki w willi Oksza na finał wystawy „Składanie osobowości. Witkacy”.

Odbędzie się on w formie rozmowy Zofii Radwańskiej (kuratorki ekspozycji) z Iwoną Wojnarowicz (inicjatorką powstania katalogu), której tematem będzie funkcjonowanie prac Stanisława Ignacego Witkiewicza w Internecie. Oddając głos organizatorom: „Dyskutować będziemy o inicjatywie - Stanisław Ignacy Witkiewicz katalog raisonné, czyli największym katalogu prac zebranych artysty. Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem jest partnerem tego projektu jako instytucja posiadająca jedną z największych kolekcji Witkacego w Polsce”. Początek finisażu - godzina 17.

W środę 5.11 o godzinie 16 spotykamy się w kawiarni w gmachu głównym Muzeum Tatrzańskie (ul. Krupówki 10). Powodem będzie oczywiście kolejne z cyklu „Spotkań przy kawie”, tym razem poświęcone modzie narciarskiej w latach 20. i 30. XX wieku. Prowadzący je Wojciech Szatkowski opowie o „pumpach”, swetrach norweskich, owijaczach, kurtkach i strojach narciarzy z dawnych lat.

Do Muzeum Palace (ul. Chałubińskiego 7) wybierzcie się w czwartek 6.11 na spotkanie z kustoszem Janem Jaroszem, który opowie o powojennej historii budynku oraz powstaniu Izby Pamięci. Po prezentacji odbędzie się oprowadzanie po dawnych celach więziennych, przybliżające losy więźniów i ich codzienne życie. Początek - godzina 16.

Wieczór w Czerwonym Dworze

Miasto Zakopane, Zakopiańskie Centrum Kultury, Centrum Kultury Rodzimej w willi Czerwony Dwór zapraszają na Wieczór w Czerwonym Dworze „100. rocznica śmierci Stefana Żeromskiego”.

Spotkanie literacko-historyczne, które odbędzie się w poniedziałek 3.11 o godz. 18 w willi Czerwony Dwór (ul. Kasprusie 27), będzie poświęcone życiu i twórczości pisarza oraz jego niezwykłemu zaangażowaniu społecznemu. Również szczególnym związkiem Żeromskiego z Zakopanem.

Wieczór poprowadzi Lesław Dall - historyk literatury, regionalista, publicysta i popularyzator kultury, znany z pasjonujących opowieści o polskich pisarzach i ich epoce.

Tradycja i folklor złotem Podhala

Polki Folki - największy pokaz mody folk w kraju w tym roku pod hasłem „Tradycja i folklor złotem Podhala”.

Podczas odbędzie się w Zakopanem w piątek 31.10 w hotelu Nosalowy Dwór Resort & Spa. W zapowiedzi organizatorzy piszą: „Edycja 2025 pod hasłem „Tradycja i folklor złotem Podhala” celebrować bogactwo kultury, pasję i kobiecą siłę, oprawione w złoto - symbol splendoru, blasku i natury Podhala. Tegoroczna edycja obejmie aż 12 pokazów, a dodatkowo w rolach modelek pojawią się Kobiety Pasji, które swoją działalnością wspierają i inspirować”.

Organizatorem czternastej już edycji wydarzenia jest Fundacja Made in Podhale oraz jego pomysłodawczyni i producentka Aneta Larysa Knap i jej FOLK DESIGN. Na wybiegu zobaczymy projekty: Anny Marii Zygmunt, Barbary Cały, Ewy Zbaraszewskiej, Haft Fashion & Paradnica, Jadwigi Możdżer, Justyny Gamoń Wesołowskiej, Palomanegra Bijou, Marioli Turbiarz, Pauliny Sitek, Wioletty Podsiadlik i Patrycji Plesiak. W wydarzeniu obok projektantów udział wezmą także Jubiler Sezam oraz Salon Optyczny Oko-Trend Urszula Lasek, prezentujący biżuterię oraz modę okularową. W wielkim finale obejrzymy kolekcję „Gold II” Folk Design Anety Larysy Knap i biżuterię marki ANUI.

W tym roku na wybiegu pojawią się też szczególne modelki, wspomniane już Kobiety Pasji, a wśród nich: Edyta Golec, Natalia Niemen, Maja Todd, Dominika Ćosić, Ania Jachimiek, Agnieszka Dyk i Magdalena Lubacz (Maluba). Z okazji wieloletniej współpracy projektu Modny Ślask z Polki Folki pierwszy raz w historii gościnnie na wybiegu wystąpi też Ilona Kanceler, projektantka mody, artystka intermedialna, doktor sztuki.

Usłyszymy także artystów takich jak Kasia Malenda - półfinalistka Voice od Poland, oraz DJ LUPO. Obejrzymy również prace artystek i artystów, którzy w unikatowy sposób łączą tradycję z nowoczesnością, a więc Tamary Łempickiej, Maggie Piu, Katarzyny Barre, a także Idalii Roberthy Kurowskiej.

Start - godzina 18.30.

kina i teatry

ZAKOPANE

■ **KINO „GIEWONT” REAL 4K**, ul. Kościuszki 4, 18 201 53 04, kinogiewont.pl
 ● **30.10, 12.45** Koci domek Gabi: film (2D/dubbing), 14.30 Koszmarek (2D/dubbing), 16.20 Chopin, Chopin!, 18.40 Seks dla opornych, 20.20 Czarny telefon 2 (2D/napisy)
 ● **31.10, 16.15** Koszmarek, 17.00 Teściowie 3, 19.00 MARATON HORRORÓW: Good Boy + Miasteczko Shelby Oaks + Strangers 2 + Drakula. Historia wiecznej miłości
 ● **1-6.11, 16.00** Koszmarek, 17.45 Teściowie 3, 19.30 PREMIERA! Good boy
 ■ **KINO „SOKÓŁ” DIGITAL 3D**, ul. Orkana 2, 18 201 40 40, kinosokol-z-ne.pl
 ● **30.10, 12.00** Koci domek Gabi: Film, 14.00 Koszmarek, 16.00 Seks dla opornych, 18.00 Czarny telefon 2, 20.15 Tron: Ares/nap.
 ● **31.10, 15.40** Tron: Ares/dubb., 18.00 LARP Miłość, trolle i inne questy, 19.50 Czarny telefon 2, 22.00 Exit 8
 ● **2.11, 12.00** Koszmarek, 13.50 Tron: Ares/dubb., 16.10 LARP Miłość, trolle i inne questy, 18.00 Czarny telefon 2, 20.15 Exit 8
 ● **3-6.11, 14.00** Koszmarek, 16.00 Tron: Ares/dubb., 18.20 LARP Miłość, trolle i inne questy, 20.15 Exit 8
 ■ **KINO „MIEJSCE”** (sala studyjna kina „Sokół”), ul. Orkana 2
 ● **30.10, 13.00** Skarbek i tajemnica magicznego sreberka, 15.00 Ostatni Wiking, 17.20 Po połowaniu, 20.00 Springsteen: Ocal mnie od nicości
 ● **31.10, 14.00** Skarbek i tajemnica magicznego sreberka, 16.00 PREMIERA! Życie dla początkujących, 17.40 Springsteen: Ocal mnie od nicości, 20.00 Ostatni Wiking, 22.20 HALLOWEEN W MIEJSKU: Harry Angel
 ● **2.11, 11.20** Skarbek i tajemnica magicznego sreberka, 13.20 Życie dla początkujących, 15.00 ABSOLUTNA KLASYKA: Lot nad kukuczym gniazdem, 17.40 Springsteen: Ocal mnie od nicości, 20.00 Ostatni Wiking
 ● **3.11, 16.00** Życie dla początkujących, 17.40 Droga do Vermiglio, 20.00 ABSOLUTNA KLASYKA: Lot nad kukuczym gniazdem
 ● **4.11, 16.00** Życie dla początkujących, 17.40 Springsteen: Ocal mnie od nicości, 20.00 Ostatni Wiking
 ● **5.11, 16.00** Springsteen: Ocal mnie od nicości, 18.20 Życie dla początkujących, 20.00 Ostatni Wiking
 ■ **TEATR IM. ST. I. WITKIEWICZA**, ul. Chramcówki 15, bilety on line: witkacy.pl. Kasa czynna wt.-sob. 10-14 (info: 600 00 15 14).

NOWY TARG

■ **KINO „TATRY”**, ul. Jana Kazimierza 17, kino.nowytag.pl. 18 26 626 24, kinotatry@nowytag.pl
 ● **30.10, 14.45** Triumf serca/lektor, 16.45 Gdyby nie ty, 18.45 Czarny telefon 2, 20.45 Seks dla opornych
 ● **31.10, 15.15** Gdyby nie ty, 17.15 Obecność 4, 19.15 PREMIERA! Good boy, 20.45 Czarny telefon 2, 23.00 HALLOWEENOWY MARATON HORRORÓW: Mads + Exit 8 + Rosario
 ● **1.11, 19.30** Good boy, 21.00 HALLOWEENOWY MARATON HORRORÓW: Strangers 2 + Miasteczko Shelby Oaks + Good Boy
 ● **2.11, 14.10** Super Pies i Kot Łotr, 15.50 Koszmarek, 17.30 Good boy, 19.00 Seks dla opornych, 20.45 Czarny telefon 2
 ● **3.11, 14.50** Super Pies i Kot Łotr, 16.30 Gdyby nie ty, 18.30 Czarny telefon 2, 20.30 Good boy
 ● **4.11, 19.00** Seks dla opornych, 20.45 Good boy
 ● **5.11, 19.00 PREMIERA!** Wielkie ostrzeżenie, 20.45 Good boy
 ● **6.11, 13.00** Super Pies i Kot Łotr, 14.45 Triumf serca/lektor, 16.45 Good boy, 18.15 Teściowie 3, 20.00 Seks dla opornych
 ■ **KINO MCK**. Miejskie Centrum Kultury, Al. Tysiąclecia 37
 ● **31.10, 16.00** Droga do Vermiglio, 18.05 Chopin, Chopin!, 20.20 LARP. Miłość, trolle i inne questy
 ■ **RABKA-ZDRÓJ**
 ■ **TEATR LALEK „RABCIO”**, ul. Orkana 3C, 18 26 77 648, rabcio.pl
 ● **30-31.10, 10.15** Pchła Szachrajka

wydarzenia

ZAKOPANE

■ **Galeria Sztuki w willi Oksza** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Zamoyskiego 25, 692 029 817. CZYNNA: wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Willa jest trzecim dziełem powstałym wg projektu St. Witkiewicza, twórcy stylu zakopiańskiego. Budynek wznosił góralscy cieśle pod kierunkiem Wojciecha Roja i Jana Obrochty w latach 1895-1896. Wystawa czasowa: SKŁADANIE OSOBOWOŚCI. WITKACY (do 30.10).
 ● **30.10, 17.00 FINISAŻ WYSTAWY: „Składanie osobowości. Witkacy”**
 ■ **Karczma Pod Gontem**, ul. Kasprówicza 1A
 ● **31.10, 19.00 KONCERT:** zespół Watra
 ● **1.11, 19.00 KONCERT:** Piotr „Lupi” Lubertowicz

■ **Nosalowy Dwór Resort & SPA**, ul. O. Balzera
 ● **31.10, 18.00 14. POLKI FOLKI „TRADYCJA I FOLKLOR ZŁOTEM PODHALA”**. Na wybiegu zobaczymy projekty: Anny Marii Zygmunt, Barbary Cały, Ewy Zbaraszewskiej, Haft Fashion & Paradnica, Jadwigi Możdżer, Justyny Gamoń Wesołowskiej, Palomanegra Bijou, Marioli Turbiarz, Pauliny Sitek, Wioletty Podsiadlik i Patrycji Plesiak. W wydarzeniu obok projektantów udział wezmą także Jubiler Sezam oraz Salon Optyczny Oko-Trend Urszula Lasek, prezentujący biżuterię oraz modę okularową. W wielkim finale obejrzymy kolekcję „Gold II” Folk Design Anety Larysy Knap i biżuterię marki ANUI. Pojawia się też szczególne modelki - Kobiety Pasji, a wśród nich: Edyta Golec, Natalia Niemen, Maja Todd, Dominika Ćosić, Ania Jachimiek, Agnieszka Dyk i Magdalena Lubacz (Maluba). Z okazji wieloletniej współpracy projektu Modny Ślask z Polki Folki pierwszy raz w historii gościnnie na wybiegu wystąpi też Ilona Kanceler, projektantka mody, artystka intermedialna, doktor sztuki. Usłyszymy także artystów takich jak Kasia Malenda - półfinalistka Voice od Poland, oraz DJ LUPO. Obejrzymy również prace artystek i artystów, którzy w unikatowy sposób łączą tradycję z nowoczesnością, a więc Tamary Łempickiej, Maggie Piu, Katarzyny Barre, a także Idalii Roberthy Kurowskiej
 ■ **Cafe Piano**, Krupówki 63
 ● **31.10, 19.00 HALLOWEEN W CAFE PIANO**. 20.00 Koncert: Stigma Motion Holover. Muza z piekła rodem. Przebierana impreza z nagrodą za najlepsze przebranie. „Spalenie wiedźmy” - ognisko
 ■ **Hyrny. Zabujana Lobby Bar**, ul. Piłsudskiego 20
 ● **31.10, 20.00 CUKIEREK ALBO PSIKUS**. Disco lat 90. w straaaasnym wydaniu. DJ Lorci. Przebrania niewymagane
 ■ **Willi Czerwony Dwór - Centrum Kultury Rodzimej**, ul. Kasprusie 27. CZYNNA: pn.-sob. 10-17 (oprócz środy). Malarstwo na szkle zakopiańskich artystów - wystawa stała, Galeria Sztuki Ludowej. Wystawa czasowa: WYSTAWA POKONKURSOWA „MACIERZYŃSTWO”, towarzysząca ogólnopolskiemu konkursowi malarstwa na szkle i rzeźby w drewnie im. Eweliny Pęksowej (do 17.01.26).
 ● **3.11, 18.00 WIECZÓR W CZERWONYM DWORZE:** „100. rocznica śmierci Stefana Żeromskiego”. Prowadzenie: Lesław Dall
 ■ **Mediateka Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zakopanem**. Stacja Kultura Zakopane, ul. Chramcówki 35A.
 ● **4.11, 16.00 SPOTKANIE DYSKUSYJNEGO KLUBU KSIĄŻKI:** „Furia rodzi się w sławie” Krzysztof Koziółek
 ■ **Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego**, ul. Krupówki 10, gmach główny. CZYNNE: poniedziałek-środa 12-20, w pozostałe dni 10-18. muzeumtatrzańskie.pl. Gmach muzeum to cenny zabytek architektury w stylu zakopiańskim, zbudowany w latach 1913-1922 wg planów St. Witkiewicza (elewacja) i Fr. Mączyńskiego (projekt techniczny). Wystawa czasowa: LEHMAN VS LEHMAN - ICONIC PHOTOGRAPHERS OF THE ROMANIAN CARPATHIANS - fotografie ze zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki Górskiej Olimpia (do 15.01.26).
 ● **5.11, 16.00 SPOTKANIE PRZY KAWIE: Moda narciarska w latach 20. i 30. XX wieku**. W ramach cyklu Spotkań w Kawiarni Muzealnej. Prowadzenie: Wojciech Szatkowski (Kawiarnia w gmachu głównym Muzeum Tatrzańskiego)
 ■ **Muzeum Palace (Oddz. M. Tatrzańskiego)**, ul. T. Chałubińskiego 7. CZYNNE: środa-niedziela 10-18. Wystawa czasowa: POWTÓRZENIE PAMIĘCI Huberta Czerepoka.
 ● **6.11, 16.00 ŚLADY PAMIĘCI - NOWE SPOTYKA SIĘ ZE STARYM**. Kustosz Jan Jarosz opowie o powojennej historii budynku oraz powstaniu Izby Pamięci. Po prezentacji odbędzie się oprowadzanie po dawnych celach więziennych, przybliżające losy więźniów i ich codzienne życie.

■ **Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma”**, ul. Kasprusie 19. CZYNNE: poniedziałek - nieczynne, wtorek-niedziela 10-17. Ekspozycja: Informacje o życiu i twórczości kompozytora, zachowane po nim rzeczy osobiste, rekonstrukcja gabinetu.
 ● **6.11, 18.00 U KAROLA Z ATMY:** Bartosz Wątroba - fortepian (finalista 9. Ogólnopolskiego Konkursu Indywidualności Muzycznych „Atma 2025”), w programie: Fryderyk Chopin
 ■ **RABA WYŻNA**
 ■ **Gminna Biblioteka Publiczna**
 ● **6.11, 17.00 ZADUSZKI TISCHNEROWSKIE POŁĄCZONE Z PROMOCJĄ ANTOLOGII „KSIĘDZU PROFESOROWI JÓZEFOWI TISCHNEROWI WIERSE NA ODEJŚCIE”**. W programie: słowo wstępne dr hab. Anna Mlekodaj, prezentacja tekstów z antologii, wiersze i wspomnienia prezentowane przez uczestników spotkania
 ■ **NIEDZICA**
 ■ **Zespół Placówek Oświatowych**
 ● **6.10, 10.00 X GMINNY KONKURS PIEŚNI PATRIOTYCZNYCH** pod honorowym patronatem Wójta Gminy Łapsze Niżne
 ■ **RABKA-ZDRÓJ**
 ■ **Cmentarz Parafialny**, ul. Orkana i Cmentarz Komunalny, ul. Kilińskiego
 ● **1.10, 9.00-17.00 X RABCAŃSKA KWESTA NA BUDOWĘ MIEJSC PAMIĘCI ZWIĄZANYCH Z HISTORIĄ RABKI**

KOŚCIELISKO

■ **Tatrzańskie Archiwum Planety Ziemia TPN**, wylot Doliny Kościelskiej, Kościelisko-Kiry, 18 53 48 348, tapz@tpn.pl. CZYNNE: od wtorku do niedzieli 9.00-17.00 (pierwsze wejście o godzinie 9.10 i ostatnie wejście o godzinie 15.40). Zwiedzanie wystawy odbywa się tylko w grupach. Wejścia możliwe co około 30 minut, czas zwiedzania to około 60 minut. Bilety: tpn.gov.pl/bilety-tapz. Odkryj tajemnice Tatr!

● **31.10, 14.30 ŚWIAT MASEK** - warsztaty edukacyjno-artystyczne, tworzenie kartonowych masek. Warsztaty poprowadzi Katarzyna Murzyn - absolwentka Krakowskich Szkół Artystycznych, malarka tworząca pod pseudonimem Black Mind. Zajęcia przeznaczone są dla uczestników od 8. roku życia. Czas trwania: ok. 1,5-2 godziny. Wstęp bezpłatny - obowiązuje rezerwacja miejsc online: <https://tpn.gov.pl/zarezerwuj-wizyte/warsztaty-edukacyjno-artystyczne-swiat-masek-tworzenie-kartonowych-masek>
 ● **31.10, 16.30 ŚWIATŁO WŚRÓD CIENI**. Warsztaty malowania świeczników. Zajęcia poprowadzi Natalia Wirmańska-Pawełec - podhalańska artystka i edukatorka, absolwentka Zakopiańskiej Szkoły Kenara oraz Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach na kierunku malarstwo. Zajęcia przeznaczone są dla uczestników od 8. roku życia, w szczególności dla miłośników malarstwa i kreatywnej pracy. - Czas trwania: ok. 1,5-2 godziny. Wstęp bezpłatny - obowiązuje rezerwacja miejsc online: <https://tpn.gov.pl/zarezerwuj-wizyte/warsztaty-edukacyjno-artystyczne-swiatlo-wsrod-cieni-malowanie-swiecznikow>

NOWY TARG

■ **Spółdzielczy Dom Kultury**, Al. Kopernika 12
 ● **30.10, 17.00 COSPLAY PARTY**
 ■ **Miejskie Centrum Kultury**, Al. Tysiąclecia 37
 ● **30.10, 17.30 TRUMPET CONCERTO**. Fundacja Fort Kosice, MCK Nowy Targ oraz Mirosław Baca zapraszają na uroczyste odsłonięcie rzeźby „Trumpet Concerto” Mirosława Bacy.

● **30.10, 18.00 KONCERT: BETWEEN VOICE & BASS. EWA URYGA**. Artystce towarzyszyć będą: Paweł Panta (kontrabas) i Dorota Piotrowska (perkuszja). Usłyszymy standardy jazzowe takich legend jak: Ella Fitzgerald, Billy Holiday, Nina Simone, Frank Sinatra, Natalie Cole oraz Wynton Marsalis
 ■ **ZAWOJA**
 ■ **Babiogórskie Centrum Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna**, Zawoja Centrum, tel. 33 877 50 66
 ● **5.11, 10.00 XVI GMINNY KONKURS PIEŚNI PATRIOTYCZNYCH POWSTAŃCZYCH ŻOŁNIER-SKICH**

muzea i zabytki

ZAKOPANE

■ **Muzeum Kornela Makuszyńskiego** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Tetmajera 15, 18 2012263. CZYNNE: wt.-pt. 9-17, sob. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem filii). Muzeum biograficzno-literackie w willi „Opolanka”.
 ■ **Zespół Dworsko-Parkowy**, Kuźnice 1
 ■ **Cmentarz na Pękowym Brzyzku i kościół**, ul. Kościeliska. Na zakopiańskim starym cmentarzu spoczywa m.in. pierwszy proboszcz zakopiański ks. Józef Stolarczyk, muzyk Jan Krzeptowski-Sabała, pisarz Kornel Makuszyński.

■ **Muzeum Stylu Zakopiańskiego - Inspiracje im. Marii i Bronisława Dembowskich - Chałupa Gąsieniców Sobczaków** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Droga do Rójów 6. **CZYNNY:** wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Chałupa położona nieopodal słynnej zabytkowej zabudowy ul. Kościeliskiej, to jeden z najcenniejszych zabytków budownictwa ludowego w Zakopanem.

■ **Muzeum Stylu Zakopiańskiego im. Stanisława Witkiewicza w „Kolibie”** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Kościeliska 18, 18 26 37 065. **CZYNNY:** wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Pierwszy dom w stylu zakopiańskim wybudowany wg projektu i pod nadzorem Stanisława Witkiewicza. Budowa datowana jest na lata 1892-1893. Po remoncie udostępniono wnętrza w najstarszej części obiektu, które zaaranżował Władysław Hasiór na początku lat 90. XX wieku. **Wystawy w skrzydle zachodnim:** na parterze - poświęcona powstaniu i rozwojowi stylu zakopiańskiego na tle sztuki europejskiej; na poddaszu - poświęcona twórcy pierwszego polskiego stylu narodowego Stanisławowi Witkiewiczowi. Wystawa czasowa: NA DNIE OCEANU. IGOR OMULECKI (do 15.03.26).

■ **Muzeum Jana Kasprowicza na Harendzie**, 18 20 68 426. **CZYNNY:** wt.-sob. 9.15-15.15 (przerwa 13-14). Pamiątki po poecie i jego rodzinie. Wnętrza mieszkalne pozostawiono w takim stanie, jak przekazała je zmarła w 1968 r. Maria Kasprowiczowa. Dostępne dla zwiedzających muzeum Jana Kasprowicza w parku przylegającym do muzeum. Galeria Władysława Jarockiego.

■ **Muzeum Harcerskie im. Olgi i Andrzeja Małkowskich**, willa Czerwony Dwór, ul. Kasprusia 27, **CZYNNY:** soboty 10-16. W innych terminach i godz. tel. 608 438 794.

CHOCHOŁÓW

■ **Zagroda Bafiów. Muzeum Powstania Chochołowskiego** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Chochołów 75. **NIECZYNNA DO ODWOŁANIA.** W zabytkowej chałupie należącej niegdyś do zamożnego gospodarza Jana Bafia.

ORAWKA

■ **Kościół św. Jana Chrzyciela.** Najstarszy kościół katolicki na Górnej Orawie. Parańiaorawka.pl. **CZYNNY** - zwiedzanie tylko z przewodnikiem: sob. 9.30-17.30, niedz. 11.30-16, w pozostałym czasie możliwe w grupach powyżej 15 osób po wcześniejszym (przynajmniej jednodniowym) zgłoszeniu: 691 204 504, orawka.kosciol@gmail.com.

NOWY TARG

■ **Muzeum Podhalańskie im. Czesława Pajerskiego**, Rynek - ratusz (I p.), 18 26 67776. **CZYNNY:** pon. 10-18 (bezpłatne zwiedzanie wystaw stałych), wt.-pt. 9-17, sob. 9-14, facebook.com/muzeum.podhalanski. Wystawy stałe ze zbiorów muzeum: „Nowy Targ na przełomie XIX i XX wieku, miasto którego już nie ma” i „Jan Paweł II - Miasto Nowy Targ; przeszłość i obecność”. Wystawa czasowa: ODRĘBNI. OSOBN. SZTUKA LUDOWA I ART BRUT z kolekcji Jerzego Brukwickiego i Galerii Sztuki Ludowej i Nieprofesjonalnej w Bydgoszczy (do 7.11).

■ **Muzeum Drukarni**, ul. Sobieskiego 4. **CZYNNY:** wt. 9-16, śr.-pt. 8-16, sob. 9-14. W muzeum odtworzono dawną oficynę drukarską na wzór prowadzonego od 1898 roku zakładu Ignacego Borka, z oryginalnymi maszynami. ■ **Budynek Wieży Wodnej**, obok dworca kolejowego, ul. Kolejowa 164. Wstęp wolny. Ekspozycja poświęcona historii linii kolejowej Nowy Targ - Królewiany. **CZYNNY:** pn.-pt. 8-16. ■ **Izba Pamięci Zimnej Wojny i Komunizmu „Iżwis”**, Urząd Miasta, ul. Krzywa 1. **Kontakt z oprowadzającym:** 18 26 112 78, 795 591 442.

ŁOPUSZNA

■ **Dwór w Łopusznej** (Oddz. M. Tatrzańskiego). **NIECZYNNY.** Dawna siedziba szlacheckich rodzin Lisickich, Tetmajerów i Lgockich. Dwór wybudował ok. 1790 r. Romuald Lisicki, konfederat barski. ■ **Izba Pamięci ks. prof. Józefa Tischnera** przy GOK-u. **CZYNNY:** wt.-pt. 10-17, sob. 10-16. Ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem.

JURGÓW

■ **Zagroda Sołtysów** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Jurgów 215. **CZYNNY:** środa-niedziela 10-16, poniedziałek-wtorek nieczynna. Ubogie gospodarstwo spiskie. Zagrodę Sołtysów wybudował w 1861 r. pradziad ostatniego właściciela, Jakuba Sołtysa.

NIEDZICA

■ **Muzeum - Zespół Zamkowy w Niedzicy**, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, tel./fax 18 26 29 480, 26 29 489, 26 29 473, zamekniedzica.pl. **CZYNNY:** wt.-niedz. 9.00-16.00 (ostatnie wejście 15.30). Zachowany historyczny układ i charakter obiektu. We wnętrzach: meble, obrazy, bielizny z XVII-XX w., grafiki i fotografie z XIX-XX w. oraz przedmioty z badań archeologicznych. ■ **Wozownia. CZYNNY.** Pawilon w pobliżu zamku. Ekspozycja zabytkowych pojazdów konnych z lat 1900-1939.

ZUBRZYCA GÓRNA

■ **Muzeum-Orawski Park Etnograficzny. CZYNNY:** codziennie 9.00-15.00 (ostatnie wejście na teren godzinę przed zamknięciem, poniedziałek jest dniem bezpłatnym, możliwe jest zwiedzanie bez wstępów). Ekspozycje obrazują życie różnych warstw społecznych na Orawie na przestrzeni XVIII-XX w., wiejskie zakłady przemysłowe: olejarnię, folusz, tartak i kuźnię. Kościół pw. Matki Boskiej Śnieżnej.

CZORSZTYN

■ **Zamek Czorsztyn.** Zachowane i częściowo utrwalone ruiny zamku średniego i górnego, renesansowa Baszta Baranowskiego i Zieleniec. Wystawa o historii zamku i starostwa czorsztyńskiego, niewielkie lapidarium. **CZYNNY:** codziennie 10.00-15.00.

CZARNA GÓRA

■ **Zagroda Korkoszków** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Za Górą 86. **CZYNNY:** środa-niedziela 10-16, poniedziałek-wtorek nieczynna. Drewniana zagroda należąca niegdyś do tutejszej zamożnej rodziny Korkoszków.

SIDZINA

■ **Park Etnograficzny.** W górnej części Sidziny - Bińkówce. Ekspozycje związane z historią i etnografią regionu. **CZYNNY:** rezerwacja odwiedzin: 501597208, skansensidzina@interia.pl.

RABKA-ZDRÓJ

■ **Kościółek Muzeum im. Władysława Orkana**, ul. Sąddecka 6, 18 2676747, muzeum-orkana.pl. **CZYNNY:** od wtorku do niedzieli 9.00-16.00. Drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny to jeden z ciekawszych zabytków Rabki. Ekspozycja muzealna: garncarstwo, pasterstwo, strój i dawna rzeźba ludowa.

■ **Muzeum Górali i Zbojników** - Muzeum Gorczańskie Jana Fudali, ul. Sąddecka 4. **CZYNNY:** pon., śr., pt. 10.00-14.00, sob.-niedz. 10.00-16.00. Grupy zorganizowane po rezerwacji terminu, tel. 795 222 925, muzeum-zbojnikow.pl. Muzeum interaktywne w chałupie góralskiej wpisanej do rejestru zabytków, z unikalnymi kasetonami. Malarstwo na szkle Jana Fudali, mini skansen, szlak humoru góralskiego Zygmunta Pytlika.

PORĘBA WIELKA

■ **Orkanówka - Muzeum Biograficzne Władysława Orkana. CZYNNY:** wt.-pt. 9-17. 608 731 557. Wiele przedmiotów należących do pisarza i jego rodziny. W pobliżu domu znajdują się oryginalne zabudowania gospodarcze tzw. wironek i boisko.

CHABÓWKA

■ **Skansen taboru kolejowego w Chabówce.** Skansenchabowka.pl. **CZYNNY:** pon. śr., pt. 10.00-14.00, sob.-niedz. 10.00-16.00. Ekspozycja: parowozy, lokomotywy elektryczne i spalinowe, wagony oraz tabor specjalny taki jak żurawie, plugi śnieżne itp.

SZLACHTOWA

■ **Muzeum Pienińskie im. Józefa Szalaya**, ul. Łemkowska 37, 18 262 22 58, **CZYNNY:** wtorek-niedziela 10.00-16.00 (ostatnie wejście 15.15), piątek 10.00-16.00 (ostatnie wejście 15.15). Ekspozycja: prowadzi szlakiem przeszłości regionu pienińskiego. Wystawy stałe: „Pierwsza kolekcja Muzeum Pienińskiego” i „Cenek - legenda polskiego kajakerstwa”.

ZAWOJA

■ **Skansen - Zespół Budownictwa Drewnianego im. Józefa Żaka**, Zawoja 155, Zawoja Markowe Równienki, 33 877 50 66, bck@zawoja.pl. Najstarszym i najcenniejszym budynkiem w skansenie jest „kurna chałupa” z 1840 r. W skansenie odbywają się zajęcia, warsztaty i gry edukacyjne - stałe i sezonowo. **CZYNNY (październik):** tylko rezerwacje grupowe - terminy ustalone telefonicznie lub mailowo.

**galerie
autorskie**

ZAKOPANE

■ **Galeria Antoniego Rząsy**, ul. Bogdańskiego 16 (codz. po umówieniu: 182066969, 695482204). Czynna od lipca 1976 r. Po śmierci artysty w 1980 r., prowadzi ją syn, rzeźbiarz Marcin Rząsa. Wystawa czasowa: PUNKT STYKU. Malarstwo Magdy Bieleś (do 4.12). ■ **Galeria Rzeźby Jerzego Popielaka**, ul. Dr. do Walczaków 19 (pon. - pt. 13-17). ■ **Galeria Grzegorza Pecucha** - rzeźba, ul. Kasprzowicza 31a, pecuch.art.pl (pon. - pt. 13-16). ■ **Galeria malarstwa Rudolfa Krzyżaka**, ul. Krupówki 35a (codz. 12-19). ■ **Galeria autorska Arkadiusza Walocha**, ul. Kościuszki 12 (pon., śr., czw. 16-18). ■ **Galeria Anny i Eugeniusza Boguckich** - malarstwo na szkle, rzeźba w drewnie, ul. Smrekowa 11 (codz. 10-13, 15-18, w innych terminach: 18 20 142 74). ■ **Galeria Marii i Jerzego Gruszczyńskich**, ul. Skibówki 26, 18 20 634-34

■ **Orski Gallery, galeria autorska Ryszarda Orskiego**, ul. Broniewskiego 4, 18 20 17 171

■ **Izba Twórcza Adama Doleżuchowicza** - rzeźba, szachy regionalne, świątki, malarstwo na szkle, ul. Za Strugiem 30a (pon., śr., pt. 10-15)

■ **Galeria „Seba”**, malarstwo, rzeźba Sebastiana Króliszewskiego, ul. Tetmajera 7c (pon. - sob. 10-17)

■ **Galeria Autorska Lidii Rosińskiej**, Kościeliska 31D.Wt- śr., sob.-niedz. 15-19. Ceramika, rysunek, malarstwo.

■ **Galeria malarstwa Ryszarda Budnika**, ul. Zamoyskiego 3a, codziennie 10-18, 601 413 605.

■ **Galeria Kenara**, Sobczakowka 9, codziennie po umówieniu: 1820 152 47

■ **Galeria AWA**, ul. Kościuszki 12. Pon., śr., czw. godz.16-18

■ **Galeria SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ Géraldine - DIGITAL ART i André Kaetzli - ART NOK-TURN**, ul. Paryskich 15 - Hotel Paryski, codziennie 12-20.

GRONKÓW

■ **„Ozwa”** - galeria autorska Beaty Zalot. Pastele i ceramika. Gronków 317. www.pastele.pl

OSTROWSKO

■ **Autorska galeria malarstwa Mariana Gro-mady**, ul. S. Brylewskiego 5. Po uzgodnieniu: 697 700 969.

CHOCHOŁÓW

■ **Izba regionalna i pracownia rzeźby w drewnie.** Rzeźbiarz ludowy Jan Zięder. Chochołów 28, 18 27 571 66.

GLICZARÓW GÓRNY

■ **„Gonzówka”.** Galeria autorska Jarosława Jamroza. Malarstwo, rzeźba. Gliczarów Górny 79, czynna codziennie 8-20.

ŁĄPSZE NIŻNE

■ **Pracownia-galeria malarstwa żel-art Jana K. Pawluśkiewicza**, ul. Długa.169/2 - po uzgodnieniu tel. 601 093 221

RABKA-ZDRÓJ

■ **Galeria autorska Ewy Łaczek-Daleki**, ul. Kręta 3, (codz. 11-17).

SZCZAWNICA

■ **Pracownia Twórcza Anny i Józefa Madejów**, ul. Pienińska 4, 18 262 12 90. Malarstwo na szkle, rzeźba.

■ **Malarstwo Józefa Ignaciuka**, ul. Flisacka 16d. Pejzaże pienińskie, portrety.

■ **Galeria Jana Wierzbę**, ul. Szalaya 100. Korzenioplastyka, metaloplastyka, minerały Pienin.

■ **Izba Pamięci Michała Słowika Dzwona**, ul. Szalaya 43, 18 262 20 65. Malarstwo na szkle, rzeźba, twórczość pisarska.

■ **Pracownia Twórcza Janiny i Tadeusza Zachwiejów**, ul. Poloniny 5, 18 262 23 08. Rzeźba - kamień, malarstwo na szkle, hafciarstwo.

KROŚCIENKO N.D.

■ **Prywatna Galeria Tadeusza Olesia.** Wystawa przyrodnicza i nie tylko. Codz. 10-16, ul. Potoczki 2, 18 26 23 926. Tadeusz Oleś - zoolog, lepidopterolog, preparator zwierząt.

galerie

ZAKOPANE

■ **Galeria Władysława Hasióra** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Jagiellońska 18b. **CZYNNY:** wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Autorska galeria prac artysty. Znalazły tu swoje miejsce sławne sztandary, kompozycje przestrzenne i rzeźby, tworzone z różnorodnych materiałów. Wystawa czasowa: CHASIOR. Supergrupa UNDERGROUND KRAKOWSKI - Jerzy Kosalka, Zbigniew Libera, Piotr Lutyński, Adam Rzepecki (do 31.12) + NIGDY O TOBIE NIE ZAPOMNĘ Dariusz Fodczuk i Kamil Kuskowski (do 2.11).

■ **Galeria Sztuki na Koziańcu** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Droga na Koziniec 8. Siedziba naukowo-administracyjna Muzeum Tatrzańskiego pon.-pt. 8-16, Galeria Kobięćców Wschodnich - otwarcie wkrótce, biblioteka i archiwum fotograficzne wt.-pt. 8-15, archiwum naukowe wt.-pt. 8-14. Muzeum prosi o ustalanie terminów kwerend mailowo lub telefonicznie.

■ **Zakopiańskie Centrum Kultury - Miejska Galeria Sztuki im. Wł. hr. Zamoyskiego**, ul. Krupówki 41, 18 2012792, galeria.zakopane.pl. **CZYNNY:** wt.-sob. 10-17. Wystawa czasowa: ARTYŚCI ZAKOPIAŃSCY 2025 (do 14.11). Artystki i artyści biorący udział w wystawie: Ewa Bartosz-Mazuś, Dorota Bąk, Sylwia Biernacik, Piotr Bies, Krystyna Bobak, Paulina Bobak, Zofia Bolechowska, Jakub Brzosko, Aneta Chruścińska, Małgorzata Dawiec-Stefanik, Krystyna Falińska, Karolina Fedorowicz, Ewa Fortuna, Bożena Franiczek, Krzysztof Frys, Magdalena Gądek, Jan Gąsienicyn, Blanka Gluzińska-Tatar, Jerzy Gruszczyński, Czesław Jałowiecki, Małgorzata Jasica-Wątor, Monika Kalitwińska, Patryk Knapczyk, Małgorzata Kowalczyk, Sebastian Króliszewski, Wiesław Kwak, Anna Łodziak, Małgorzata Majerczyk, Emilia Nesteruk, Katarzyna Piątek, Joanna Piszczek, Marzena Pomian-Rabiasz, Teresa Rautekowska, Jadwiga Rogowiec, Marek Rogowiec, Ewa Maria Romaniak, Lidia Rosińska, Małgorzata Rosińska, Paula Solańska, Adam Soroczyński, Monika Stanisławska-Pioliń, Magdalena Stoch, Stanisław Stoch, Joanna Strączek-Bojda, Helena Sułkowska-Pawlik, Zofia Sz wajnos, Joanna Wajsbuczyńska, Arkadiusz Waloch, Magdalena Wanat-Drobisz, Janusz Wątor, Kamil Wiktor, Ireneusz Wrzesień, Agnieszka Zalatyńska, Anna Zielińska, Grupa RENBAR MOSAICS: Renata Karska, Bartosz Kęska, Ewa Sączka.

■ **Galeria ART-PARK**, TCK „Jutrzenka”, ul. Grunwaldzka 3. Wystawa czasowa: SZPULKI`88. WSPÓLNE ŹRÓDŁA - NOWE FORMY. Wystawa absolwentek Technikum Tactwa Artystycznego im. H. Modrzejewskiej: Moniki Brzezickiej, Doroty Henk, Urszuli Kalby, Ewy Kalfas, Marzyny Kolompar, Małgorzaty Orkisz, Iwony Szczeciny, Magdaleny Zastawnik (do 18.11).

■ **Galeria Sztuki Współczesnej „Dom Doktora”**, ul. Witkiewicza 19, 18 20 00239. Wystawa czasowa: SPOTKANIE PO LATACH. 150 LAT SZKOŁY KENARA - INFULENCJA - Piotr Żurawski (rzeźba), Marek Kretowicz (rysunek), Marek Wójcik (akwela) oraz goście honorowi: Czesław Jałowiecki i Arkadiusz Waloch (do 30.10).

■ **Galeria Stacja Kultura Zakopane- Zakopiańskie Centrum Kultury**, ul. Chramcówki 35, tel. 18 26 370 79. **CZYNNY:** pon.-pt. 9-16. Wystawy czasowe: ARSMONTI - Ewa Maria Romaniak (do 23.11) oraz PLAKAT PROMUJĄCY MIASTO ZAKOPANE (do 16.01.26).

■ **Galeria Sztuki Współczesnej „YAM”**, ul. Krupówki 63, 18 2066984.

■ **Galeria „Pod Makiem”**, Pasaż Handlowy, ul. Krupówki 29/11L, 18 20 12044. Prace Wójcika, Fortuny, Karaska, Wątor, Popowicz, Kowalczyk, Kłossowskiego i inne, oraz rękodzieło.

■ **Salon Sztuki PRU-ART**, ul. Krupówki 69.

■ **Nauczycielskie Centrum Wypoczynkowo-Rehabilitacyjne ZNP**, Ciągłówka 11. Wystawa czasowa: RÓŻNORODNE. JEST PIĘKNIE NA CIĄGŁÓWCE. ZPAP Okręg Zakopiański i artyści niezrzeszeni (do 7.11).

■ **Czytelnia Miejskiej Biblioteki Publicznej**, os. Łukaszków 4a. Wystawa czasowa: STEFAN ŻEROMSKI - WSPOMNIENIA (do 28.11, pon.-pt. 10.00-18.00).

■ **TCKIS „Jutrzenka”**, ul. Grunwaldzka 3, 18 2012833. Galeria „ARTPARK”. Prace uczestników zajęć plastycznych „Jutrzenki”. Wystawa czasowa: SZPULKI`88. ABSOLWENTKI TECHNIKUM TKACTWA ARTYSTYCZNEGO IM. H. MODRZEJEWSKIEJ (do 18.11, pon.-sob. 10.00-15.00).

KOŚCIELISKO

■ **Gminny Ośrodek Kultury Regionalnej Kościelisko**, Nędzy-Kubińska 136. **CZYNNY:** pn.-pt. 9-16. Wystawy czasowe: „CZŁOWIEK A PODHAŁE” - FOTOGRAFIE DAWIDA GONDKA (do 5.11).

LUDŹMIERZ

■ **Dom Podhalań. Instytut Dziedzictwa Niematerialnego Ludów Karpackich**, ul. Jana Pawła II. Wystawy czasowe: RĘKAWICE FURMAŃSKIE - od tradycji do nowoczesności (do 31.12) oraz WYRWANE DEMENCJI - MOJEJ MAMIE. Urszula Gawron-Leśniara i śp. Emilia Gawron (do 2.11).

NOWY TARG

■ **Małopolskie Biuro Wystaw Artystycznych Galeria „Jatki”**, ul. Kościuszki 4, 18 2669482. **CZYNNY:** pon.-pt. 10-17, sob. 10-14. Ostatnie wejście 15 minut przed zamknięciem. Wystawa czasowa: 34. PREZENTACJE NOWOTARSKIE (do 31.10). Swoje prace prezentują: Bobak Sylwia, Borowicz Joanna, Deskur-Kalinowska Ewa, Dudzińska-Kraskiewicz Małgorzata, Dziubas Anna, FRESKA (wł. Aleksandra Hałat), Fryszak Piotr, Gdowicz Wiesław, Kędzierski Dawid Denver, Kowalczyk-Szlaga Wiktoria, Kudaciak Krzysztof, Kuraś Ewa, Makowski Jan, Mrozek Anna Jagoda, Mrozek Łukasz, Mrozek Maria Zofia, Olbrychtowicz Teresa, Ozowski Marcin, Pustówka Leszek, Radwańska Ewa, Rokicka Agnieszka, Smoleń Sławosław, Stawicki Marcin, Stojanowska-Zelek Wanda, Szyszeń-Jaskierska Sylwia, Timofiejczyk Piotr, Tworek Aneta, Voit Emilia, Wolski Gabriel i Zygmun-Ingnot Monika.

RABKA-ZDRÓJ

■ **Galeria MOK „Pod Lilianną”**, ul. Nowy Świat 1, 18 267 66 26. W jednej z najstarszych rabczańskich willi „Lilianna” (1880 r.) mieści się galeria twórców ludowych, którzy zapraszają na wystawę i warsztaty.

■ **Willa Pod Aniołem**, ul. Parkowa 5

■ **Galeria Pogotowie Sztuki**, ul. Orkana 20

SZCZAWNICA

■ **Galeria Pijalni Wód Mineralnych**, plac Dietla, szczawnica-galeria.pl. Ekspozycja przybliży ponad 200-letnią historię Uzdrowiska oraz historię rodu Stadnickich. **CZYNNY:** wt.-niedz. 9-17.

■ **Mała Galeria - Eglander Caffé**, ul. Zdrojowa 1

■ **Galeria „Krzywa Jabłonka”**, ul. Pienińska 4, krzywajablonka.pl. Sztuka artystów pienińskich. Kontakt: 608 154 522

ZAWOJA

■ **Galeria na Uciechę**, Zawoja 1008, naucieche.pl. **CZYNNY** pn.-sob. 9-16. Kontakt: 696 818 211

**ośrodki
edukacji**

ZAKOPANE

■ **Centrum Edukacji Przyrodniczej TPN**, ul. Chałubińskiego 42a, 18 20 23 312, cep@tpn.pl. **CZYNNY:** pon-sob. 8-15, ostatnie wejście o godz. 14. Rezerwacja bezpłatnych wejść: www.biletcep.tpn.pl. Spacer edukacyjny, makietka Tatr i inne.

CHOCHOŁÓW

■ **Centrum Promocji i Ochrony Torfowisk**, Chochołów 40, tel. 18 265 78 12, muzeumplsk.eu. **CZYNNY:** wt.-sob. 10-18; grupowe wejścia o pełnych godzinach. Ekspozycja multimedialna.

KROŚCIENKO N.D.

■ **Budynek dyrekcji PPN**, ul. Jagiellońska 107 B. Parking dla zwiedzających. **CZYNNY:** wt.-sob. 8-16. Wystawa przyrodnicza: makiety, model lasu naturalnej wielkości, ekspozycje geologiczne oraz słynna złamana gałąź relikwowej sosny z Sokolicy.

**ośrodki
kultury**

ZAKOPANE

■ **Oddział dla Dzieci i Młodzieży MBP**, ul. Zborowskiego 1

■ **MBP, filia Olcza.** Budynek kościoła, Piszczory 13

■ **MBP, filia Skibówki.** Ul. Skibówki 2D

■ **Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Nowym Sączu - Filia w Zakopanem**, ul. Gimnazjalna 14

KOŚCIELISKO

■ **Dom Ludowy**, ul. Nędzy Kubińska 136

Stanisław Ligas mistrzem świata w trójbój siłowym

Wielki sukces Stanisława Ligasa podczas Mistrzostw Świata w Brazylii.

Stanisław Ligas, mieszkaniec Zakopanego i sportowiec specjalizujący się w trójbój siłowym, w dniach 22–26 października 2025 roku startował w Mistrzostwach Świata w Trójbój Siłowym federacji GPC, które odbyły się w brazylijskim mieście Balneário Camboriú. Zakopiańczyk zdobył tytuł mistrza świata w trójbój siłowym, a także brązowy medal w jednej z konkurencji.

– To dla mnie ogromny sukces, będący wynikiem wielu lat ciężkiej pracy i przygotowań. W poprzednim roku nie udało mi się sięgnąć po pierwsze miejsce, tym razem jednak zdobyłem wymarzony tytuł. Reprezentowanie Polski oraz mojego rodzinnego miasta Zakopane na arenie międzynarodowej było dla mnie wielkim zaszczytem. Fakt, że mogłem przyczynić się do promocji mojego miasta podczas tak prestiżowej imprezy sportowej, jest dla mnie szczególnie satysfakcjonujący – podkreśla Stanisław Ligas.

pp

Stanisław Ligas zdobył w Brazylii złoto i brąz.

PIŁKA NOŻNA. II liga

Ósmy remis w sezonie piłkarzy Podhala

Piłkarze Podhala Nowy Targ wrócili z dalekich Chojnic z jednym punktem po bezbramkowym remisie z miejscową Chojniczanką. Zdobytą punkt trzeba docenić przede wszystkim z racji tego, że to gospodarze byli w tym meczu bliżej wygranej.

Już w 7. minucie miejscowi mogli objąć prowadzenie - po świetnym podaniu Bąkiewicza, Eizenchart znalazł się w doskonałej sytuacji, ale z kilku metrów posłał piłkę nad poprzeczką. Chwilę później Sabala nieczysto trafił w futbolówkę po wysokim podaniu z głębi pola, a uderzenie Jachymowicza pewnie obronił Styrzcula.

Później jeszcze Kozina próbował z dystansu, jednak jego strzał został zablokowany, a dobitka Guilherme minęła bramkę. Najbliżej gola był ponownie Sabala, który dostał piłkę jak na tacy, ale uderzył bardzo nieprecyzyjnie.

„Górale” też potrafili zagrozić - w jednej z nielicznych kontr Celmeński oddał mocny

strzał, który zmierzał do siatki, lecz w ostatniej chwili z interwencją zdążył Goliński, wybijając piłkę niemal z linii bramkowej.

Po przerwie obraz gry niewiele się zmienił. Chojniczanka nadal częściej atakowała, a najlepszą okazję miała w 49. minucie, gdy Kozina stanął sam przed Styrzculą, lecz bramkarz Podhala uratował zespół świetną interwencją. Po chwili piłka po dobitce zatańczyła na linii, ale ostatecznie nie wpadła do bramki górali. W 82. minucie Kamiński nie zdołał przyjąć piłki w idealnej pozycji do strzału, a w doliczonym czasie gry gospodarze jeszcze raz mocno przycisnęli - najpierw blokowany był Żywicki, a potężne uderzenie Guilherme minęło cel.

Podhale próbowało odgryźć się kontrami, a w końcówce dwukrotnie uderzał Vaclavik. W pierwszej próbie piłka przeleciała nad poprzeczką, a drugi strzał również nie znalazł drogi do siatki.

- Trzeba docenić zespół za ogrom pracy, jaki włożył w ten mecz. Graliśmy z drużyną, która jest w bardzo dobrym momencie sezonu, więc wiedzieliśmy, że łatwo nie będzie. To

było trudne spotkanie, ale potrafiliśmy złapać swoje momenty i stworzyć kilka groźnych sytuacji. Zabrakło nam tylko skuteczności, żeby potwierdzić to bramką. Kluczowe teraz, by wyciągnąć z tego meczu wnioski i dobrze wykorzystać zdobyte doświadczenie w ostatnich kolejkach tej rundy - ocenił trener Podhala Tomasz Kuźma.

Chojniczanka Chojnice - Podhale Nowy Targ 0:0

Chojniczanka: Primel - Bykov (70 Tkocz), Jachymowicz, Goliński - Bąkiewicz, Shibata (59 Szczepanek), Guilherme, Olejnik (59 Żywicki), Eizenchart (80 Gutowski) - Kozina (80 Kamiński), Sabala.

Podhale: Styrzcula - Salak, Vosko, Michota - Pena, Vaclavik, Purcha (60 Lipień), Rubiś (60 Mikołajczyk) - Cielemeński (69 Hamed), Kurzeja (90 Giel) Chojceki.

Sędziował: Błażej Syropiatko. Żółte kartki: Bykov, Goliński - Purcha, Michota, Cielemeński.

mz

PIŁKA NOŻNA. Podhalańska klasa A

Skalni na szczycie tabeli

Piłkarze podhalańskiej klasy A zakończyli rundę jesienną. Mistrzem rundy, mimo dwu przełożonych spotkań, została drużyna Skalnych Zaskale.

Skalni mają trzy punkty przewagi nad Zawratem Bukowina Tatrzńska, klubem, który z własnej woli zrezygnował z gry w klasie okręgowej, w której miał prawo grać w tym sezonie. To jednak nie koniec jesiennych rozgrywek. Do ich zakończenia pozostały zaległe spotkania i jedna kolejka awansem z rundy rewanżowej. Zaplanowano ją na pierwszy weekend po Wszystkich Świętych. Miejmy nadzieję, że pogoda będzie łaskawa dla podhalańskich futbolistów z klasy A.

Zawrat Bukowina Tatrzńska - Skawianin 3:2 (3:2)

Bramki: Ł. Rządkosz 15, 22, 23 z rzutu karnego - Sendor 12, Rapacz 15.

Zawrat: J. Kuchta - Berbeka, Janczy, Leniewicz, Ł. Rządkosz, Stasik, D. Rządkosz, Gutt, Kassowski, Chowaniec, B. Galica, ponadto: Surma, W. Galica, Papież, Grela.

Skawianin: Siepak - Buksa, Sendor, Ziobro, Kosek, Gackowiec, K. Wójciak, Bogdał, Bibro, Rapacz, Bielarczyk, ponadto: T. Wójciak, P. Wójciak, Jurzec, Cyszczoń, Gromala.

Luboń Skomielna Biała - GKS Łapsze Niżne 5:1 (0:0)

Bramki: Stolarczyk 50, K. Wójciak 52, K. Kołpak 56, R. Kościelniak 73, J. Kołpak 78 - Fryzlewicz 69.

Luboń: Jancarczyk - J. Kołpak, B. Wójciak (83 M. Żur), M. Kościelniak, Mrozek (70 Tupta), Stolarczyk, Kołodziejczyk (65 Polaniak), Stefaniak (80 Duda), K. Kołpak (75 Paś), R. Kościelniak, Rzepliela (46 Chorzępa).

GKS Łapsze Niżne: W. Jamróz - Czubernat, K. Fąk, G. Fąk, J. Jamróz, Majerczak, D. Handzel, Szczechowicz (66 M. Fąk), Kowalczyk, Topór, Fryzlewicz.

Unia Naprawa - Lawina Spytkowice 0:1 (0:1)

Bramka: Sobczak 7.

Unia: Jąkała - Masłowski, Z. Daleki, Drobny, Białoński, Wantulok, Flaga, Proszek, Moiseienko, R. Daleki, Muzychuk, ponadto: Ponicki, Wojdyła, Nowak, Buksa, Regiec, Sutor, Świąchowicz.

Lawina: M. Szklarz - Kołodziejczyk, Sutor, Borzęcki, Smętek, Rzeszółko, Sobczak, Żądło, Sopata, Mąka, Polak, ponadto: Trybuła, Biernat, A. Grudnik, Łaciak, Chodorowicz, Dudek, Mach, D. Grudnik, T. Szklarz.

Granit Czarna Góra - Czarni Czarny Dunajec 2:3 (1:1)

Bramki: Gryglak 33, D. Maryniarczyk 50 z rzutu karnego - Cikowski 21, 68 z rzutu

karnego, 80 z rzutu karnego.

Granit: Gogola - Milon, M. Sarna, Gryglak, D. Maryniarczyk, Matoniak, K. Kiernoziak, P. Sarna, SZ. Kiernoziak, Waksmański, Waksmundzki, ponadto: Bigos, Sztuczka, Koziół, M. Maryniarczyk.

Czarni: Slesarchuk - Madziar, Szczeba, Miętus, Cikowski, Strączek, Wiśniewski, Tylecki, Kulman, Wesołowski, SZ. Bukowski, ponadto: Buk, Pająk, D. Bukowski, Kraus, Shcherban, Ponicki, Stopka-Studencki, Styrzcula, Zuchowski.

Bór Dębno - Jarmuta Szczawnica 3:1 (1:0)

Bramki: Myśliwiec 26, 84, Plewa 85 - Urban 79.

Bór: Śliwa - Wojciech Krzysztof, P. Brynczka, M. Guroś (80 Koziół), Grzywnowicz, Iglar, B. Brynczka, Chmielak, Szlembarski, Plewa, Myśliwiec.

Jarmuta: Górecki - Magda (46 Schrier), Ihnatenko, Liaschenko, Melnyk, Kubowicz (60 Artem Kozub), Urban, Kącik (70 Zabrzeński), Styrylski (53 Ohienko), Artur Kozub, Kaszycki.

Watra II Białka Tatrzńska - Sokolica Krościenko 4:6 (2:1)

Bramki: Pullen 5, Nowobilski 32, Bryja 52, T. Remiasz 89 - J. Czerwicz 22, 67, 84, Pichniaarczyk 53, Pierwoła 74, K. Czubiak 79.

Watra II: Kobal - Bryja, Czajkowski, Gruca, Kostrzewa, Mroszczak (46 A. Rabiński), Nowobilski, Pullen, K. Remiasz, T. Remiasz, P. Remiasz.

Sokolica: Wnęk - A. Batkiewicz (35 M. Batkiewicz), J. Czerwicz, K. Czubiak, Dyda, Gruca (65 Klimczak), Janczura (85 Majkrzak), Pichniarczyk, Pierwoła, Jasiurowski, Zając.

Skalni Zaskale - Gronik Gronków - mecz na prośbę gospodarzy został przełożony na inny termin.

XIV kolejka

8.11: Łapsze Niżne - Skalni 14, Zawrat - Czarni 14, Bór - Gronik 14. **9.10:** Watra II - Unia 13, Luboń - Sokolica 14, Granit - Jarmuta 13, Lawina - Skawianin 14. **zk**

1. Skalni Zaskale	11	30	30-8
2. Zawrat Bukowina T.	13	27	37-19
3. Czarni Czarny Dunajec	12	26	47-24
4. Bór Dębno	13	26	47-25
5. Gronik Gronków	11	24	23-15
6. Jarmuta Szczawnica	12	21	29-21
7. Lawina Spytkowice	13	20	31-26
8. Skawianin Skawa	13	18	33-27
9. Luboń Skomielna B.	12	16	23-27
10. Granit Czarna Góra	13	15	15-17
11. Sokolica Krościenko	12	10	22-38
12. GKS Łapsze Niżne	13	6	13-40
13. Watra II Białka Tatrz.	11	4	13-44
14. Unia Narawa	12	4	14-46

REKLAMA

ZAK-COP
OCHRONA

Monitoring Konwoje
Ochrona fizyczna

kom: 0 604 560 918 e-mail: zak-cop@zakopane.biz.pl

CLI
SYSTEMY KOMPUTEROWE

34-400 Nowy Targ, ul. Sokoła 16

KASY FISKALNE ONLINE
SERWIS • SPRZEDAŻ

sklep.cli.pl
tel: 18 266 40 05

OPROGRAMOWANIE DLA FIRM

Na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Nowy Targ i miejscowości Krauszów, oraz raz na stronie internetowej www.ugnowyrtarg.pl, w BIP-ie Urzędu Gminy Nowy Targ znajduje się

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI przeznaczonych do dzierżawy z miejscowości Krauszów, własność Gminy Nowy Targ.

Szczegółowe informacje udziela Urząd Gminy Nowy Targ, ul. Bulwarowa 9 – pokój nr 206, tel. 18 26 32 222

OSŁONY PRZECIWSZRONOWE

Fryda - Salon Firmowy Kegel-Błażusiak
ul. Składowa 26, Nowy Targ, tel. 18 266 99 96
Zamów online! - www.pokrowce.fryda.com.pl

ZAKUPY 24h

RADIO-TAXI TELE
196-27
18 266 90 94
NOWY TARG

tel. 018 26 690 94

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym w Nowym Targu, I Wydział Cywilny pod sygn. akt I Ns 1257/23 toczy się postępowanie z wniosku Marii Gnidy przy uczestnictwie Barbary Gnidy, Gminy Jabłonka o **zasiedzenie nieruchomości położonej w Chyźnem, oznaczonej jako działka ewid. nr: 2390/1 oraz 2390/3** o pow. łącznej 0,1188 ha powstałych z podziału działki ewid. nr 2390, dla której nie była prowadzona księga wieczysta oraz nieruchomości położonej w Chyźnem, oznaczonej jako 2387/3 i 2389 o pow. łącznej 0,0908 ha, dla których nie jest prowadzona księga wieczysta.

Wzywa się wszystkich zainteresowanych, aby w ciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia zgłosili się i udowodnili swoje prawa do wskazanych nieruchomości, gdyż w przeciwnym razie zostaną oni pominięci w toczącym się postępowaniu.

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym w Nowym Targu, I Wydział Cywilny pod sygn. akt I Ns 867/23 toczy się postępowanie z wniosku Stanisława Dydy o **zasiedzenie nieruchomości położonej w Szlachkowej, gmina Szczawnica, powiat nowotarski**, stanowiącej dz. ewid. nr 627 oraz 622 powstałych z działki ewid. nr 305 oraz cz. działki ewid. nr 468, które powstały z cz. p.gr.I.kat. 8379 oraz 8378 LWH 66, p.gr.I.kat. 8377 oraz 8376 LWH 140 u.m.p., p.gr.I.kat. 8374 LWH 251 u.m.p., p.gr.I.kat. 8375 LWH 54 u.m.p., p.gr.I.kat. 8373 LWH 1144 u.m.p., p.gr.I.kat. 8371 oraz p.gr.I.kat. 8370 LWH 1586 u.m.p., p.gr.I.kat. 8368, 8367, 8366, 8365, 8364 LWH 385, p.gr.I.kat. 8355 LWH 171 u.m.p.

Wzywa się wszystkich zainteresowanych, a zwłaszcza następców prawnych Marii z Matejów Świątkowskiej, Anny Moryłowicz zam. Morylak, Konrada Szlachetkowskiego, Jana Stejły, Anastazji Morylak zam. Gryndziak, Teodora Morylaka, Pawła Ryskarczyka, Józefa Przychodkiego, aby w ciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia zgłosili się i udowodnili swoje prawa do wskazanej nieruchomości, gdyż w przeciwnym razie zostaną oni pominięci w toczącym się postępowaniu.

HOROSKOP

na najbliższy tydzień

21 marca - 20 kwietnia

Skup uwagę na tej stronie swojej psychiki, która jest zaskakująca i irracjonalna. Możesz pozwo- lić sobie nawet na zupełnie szalo- ne pomysły. Twój umysł będzie chłonny i bar- dzo śmiały.

21 kwietnia - 21 maja

Możesz mieć wrażenie, że ktoś, kogo bardzo słabo znasz, na róż- ne sposoby cię prześladowa. Mo- żesz mieć całą serię telefonów lub e-maili od osoby, z którą nie chcesz wchodzić w żadne bliższe relacje. Nie czuj się zobowią- zany do niczego i nie pozwól sobą manipulować.

22 maja - 21 czerwca

Energia astralna wypełni twoje najbliższe dni poczuciem szczęścia i spokoju. Nie będziesz czuć tego rozdarcia i niepewności, które ci niestety zwykle towarzyszy. To będzie dobry czas na zajęcie się upiększaniem domu i naj- bliższego otoczenia - wykorzystaj go!

22 czerwca - 22 lipca

Pozwól, aby twoja niespokojna natura wyraziła się w relacjach w sposób inny, niż tylko słowo mówione. Komuś, na kim bardzo ci zależy, okaż swoje uczucia dotykiem, przy- tuleniem - wyzwali się wówczas rodzaj poza- słownej komunikacji, która jest esencją zwią- zków z innymi.

23 lipca - 22 sierpnia

Będziesz w stanie tak wielkiej po- trzeby, by ujawnić swoje ukry- te myśli, że będziesz rozpaczliwie poszukiwać ludzi, którzy chcie- liby cię wysłuchać. Uważaj, żebyś nie stał się dla nich natarczywy, a wręcz w swej wylew- ności śmieszny.

23 sierpnia - 22 września

Głównym motywem twojego działania będzie nieprzeczona potrzeba poszerzania horyzon- tów myślowych. Jakaś informacja nieistotna informacja w TV lub w internecie może wywołać w ciebie zainteresowanie dzie- dziną, z którą miałeś kiedyś do czynienia, ale o której zapomniałeś.

23 września - 23 października

Papiery, które z różnych powodów zasypią cię w najbliższych dniach, mogą spowodować, że poczujesz się naprawdę przytłoczony. Jakieś niezapłacone rachunki, raty - wszystko to zwa- li ci się na głowę. Cóż, będziesz sobie musiał z tym poradzić, nie ma innego wyjścia.

24 października - 22 listopada

Zbyt wiele myślisz o karierze, za- dużo rozważasz możliwości. Zro- zum, musisz robić i dawać z siebie jak najwięcej, ale jednocześnie zo- staw margines siłom wyższym. Nie jesteś kró- lem świata, nikt nim nie jest i wszyscy musi- my godzić się z tym, czego chce dla nas Los.

23 listopada - 21 grudnia

Mimo że jesteś uważany za oso- bę, która mocno stoi na ziemi, jest w twojej naturze również sporo romantyzmu. I on właśnie doj- dzie do głosu w najbliższych dniach. Możesz być bardzo zdziwiony swoimi reakcjami, tak jakbyś nie poznawał sam siebie.

22 grudnia - 20 stycznia

Dzięki wpływowi gwiazd bardzo polepszą się twoje relacje z naj- bliższą rodziną. Użytkasz wgląd w siebie samego, co pozwoli ci zo- baczyć do jakiego stopnia wcześniej krzywdzi- łeś kogoś bardzo ci zyczącego. To będzie do- bry fundament, na którym zbudujecie nowy etap w życiu.

21 stycznia - 20 lutego

Pomimo aury będzie to dla cie- bie czas wielkiej radości. Ni stąd ni zowąd najmniejsze zdarzenia dnia codziennego będą przynosić ci wielką satysfakcję. Skorzystaj z tego czasu, by zbudować konsekwentny plan swoich dzia- łań na najbliższe miesiące.

21 lutego - 20 marca

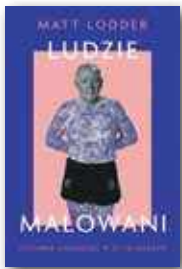
Będziesz się poruszać jakby ty- łem do przodu. Dojdiesz do cie- kawych wniosków na temat sie- bie i swoich relacji z innymi, po ko- lei negując to, czym w istocie jesteś. To bardzo ciekawy proces, bo możesz dzięki niemu od- kryć, że tak naprawdę mógłbyś być kimś zu- pełnie innym!

Pytia

Książki

Część historii ludzkości

Matt Lodder w książce „Ludzie malowani. Historia ludzkości w 21 tatuażach” proponuje spojrzenie na tatuaż nie jak na modę, ekstrawagancję czy znak buntu, lecz jak na uniwersalny język człowieka, który od tysięcy lat zapisuje na własnym ciele ślady tożsamości, przeżyć i idei.

Dla autora tatuaż to medium opowieści, niekiedy jedyna trwała forma ekspresji w kul- turach pozbawionych pisma. Lodder, historyk sztuki i badacz kultury wizualnej, podkreśla, że tatuaż łączy w so- bie element fizyczności i duchowości. Jest zarazem bólem i pięknem, rytua- łem i gestem indywidualnym, a jego znaczenie zawsze wynika z kontekstu, w którym powstaje.

Książka opowiada o 20 wyta- tuowanych postaciach historycznych i prababce autora - Ethelwynne. Pi- se on: „Ich dzieje pochodzą z całego świa- ta i rozpościerają się od ponad pięciu tysięcy lat temu aż po przełom XX i XXI wieku. Mimo że dowiesz się z tej książ- ki wiele na temat historii tatuażu, nie jest to historia tatuażu sama w sobie. To w większym stopniu zbiór różno- rodnych zdarzeń opowiedzianych po- przez tatuaże. Wątkiem, który spaja ko- lejne rozdziały, jest fundamentalne za- łożenie, że możemy zrozumieć osoby, miejsca i momenty dziejowe, analizując permanentne znaki, które ludzie nano- silili na swoją skórę, oraz reakcje innych na tę formę przekazu”.

Autor zrezygnował tu z linearnej narracji, wybierając formę mozaiki - se- rii biograficznych miniatur, które razem tworzą panoramę dziejów człowieka „piszącego siebie na skórę”. Zaczyna od postaci Ōtziego, mężczyzny żyjące- go około 3300 lat p.n.e., którego ciało, odnalezione w Alpach, nosi najstarsze znane tatuaże. W ślad za nim prowa- dzi czytelnika przez starożytny Egipt, Polinezję, Japonię, Europę kolonialną, aż po dwudziesty pierwszy wiek. Ka- żda z wybranych postaci reprezentu- je inny sposób, w jaki tatuaż mógł ist- nieć: jako amulet, znak przynależności, forma protestu, pamiątka traumy lub dzieło sztuki.

Lodder świadomie zestawia ze sobą bohaterów z odległych kultur i epok, by pokazać, że tatuaż jest zja- wiskiem globalnym i ponadczasowym. Obok Ōtziego pojawia się Arnaq, inu- iacka kobieta uprowadzona do Anglii w XVI wieku, której tatuaże dla Euro- pejczyków były egzotycznym kurio- zum, dla niej zaś rytualnym świadc- twem dorosłości i kobiecości. Dalej po- znajemy marynarzy z XIX wieku, którzy tatuowali swoje ciała kotwicami, ser- cami i imionami ukończonych tworząc podwaliny współczesnego stylu „old school”. Wśród bohaterów znajduje się także Horace Ridler, artysta cyrko- wy z lat 30. XX wieku, który przemienił swoje ciało w żywe dzieło sztuki, zleca- jąc pokrycie skóry czarno-białymi wzorami. Jego historia to dowód, że w epo- ce masowej rozrywki tatuaż mógł stać się aktem autopromocji i performansu.

W „Ludziach malowanych” Lod- der przywraca tatuażowi godność hi- storycznego dokumentu. Traktuje go jak zapis na ludzkiej skórze, któ- ry mówi o tym, co w danym momen- cie było ważne, bolesne lub piękne. W jego ujęciu ciało staje się archiwum doświadczeń, a tatuaż najtrwalszym tekstem, jaki człowiek potrafi napisać.

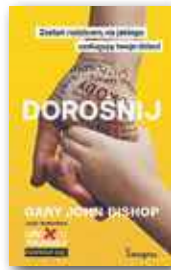
an

Od wydawnictwa INSIGNIS mamy 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas w poniedziałek 3.11 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule maila wpisać: Tatuaż.

Sedno rodzicielstwa

Gary John Bishop, znany chociażby dzięki tytułom „Skończ z tym sh*tami!” i „Unf*ck yourself. Napraw się!”, tym razem na tapetę bierze rodzicielstwo i w ręce czytelników oddaje książkę „Dorośnij. Zostań rodzicem, na jakiego zasługują twoje dzieci”.

Rozpoczyna ją słowami: „Nie- ważne, ile książek o wychowa- niu dzieci przeczytasz od deski do deski, do ilu grup parentingowych zapiszesz się na Facebooku, jak wyso- kie kwalifikacje masz do zaklinania bą- belków ani jaki odcień błękitu osiągnęła twoja aura - rodzicielstwo to prawdzi- wa szkoła życia. I bez względu na to, ja- kie metody i taktyki wypracujemy sobie w ramach przygotowań do tej roli, dla wielu z nas i tak będzie to za mało, by odgrywać ją z względnym spokojem”. Nie ma bowiem gotowego przepisu na bycie rodzicem idealnym. Kluczem nie są tu techniki wychowawcze, a dojrz- łość emocjonalna dorosłego.

I właśnie odpowiedzialność za własne życie emocjonalne to jedno z głównych zagadnień, które porusza autor, podkreślając, że wielu rodziców nieświadomie powiela schematy wy- niesione z domu. A to, co nieprzepra- cowane, zostaje przeniesione na dziec- ko, nawet jeśli w innej formie. Dlatego pierwszym krokiem jest samoświad- omość, czyli uważne przyjrzenie się wła- snym reakcjom, przekonaniom i auto- matyzmowi kierującym naszym zacho- waniem.

Drugie kluczowe zagadnienie do- tyczy spójności i autentyczności. Autor podkreśla, że dzieci nie potrzebują „ro- dziców bez skazy”, lecz takich, którzy żyją zgodnie z deklarowanymi war- tościami. To oznacza konieczność po- rzucenia fałszu, unikania podwójnych standardów i uczenia nie tylko przez słowa, ale przez przykład. Jeśli mówisz dziecku, by było cierpliwe, a sam nie ra- dzisz sobie z frustracją, twój przekaz traci wiarygodność.

Trzecim ważnym punktem jest umiejętność bycia obecnym - psychicz- nie i emocjonalnie. Codzienny pośpiech i obowiązki sprawiają, że fizycznie je- steśmy z dziećmi, ale mentalnie zu- pełnie gdzie indziej. Dla dziecka ta nie-

obecność jest źródłem emocjonalne- go głodu. Autor zachęca więc do wyj- ścia z trybu „ciąglego działania” i świa- domego zatrzymania się, by zbudować prawdziwą więź opartą na uważności, empatii i zainteresowaniu.

Kolejnym zagadnieniem jest świa- dome kształtowanie relacji poprzez stawianie granic i tworzenie bezpiecz- nych struktur. Bishop zauważa, że gra- nice nie są sprzeczne z miłością - wręcz przeciwnie, są jej wyrazem. Rodzic, któ- ry potrafi powiedzieć „nie”, daje dziec- ku poczucie bezpieczeństwa i jasnych ram. Ale to „nie” nie powinno płynąć z gniewu czy frustracji, lecz z odpowie- dzialności i konsekwencji.

Tematem przewijającym się przez całą książkę jest rozliczenie z przesz- łości. Każdy z nas bowiem niesie jakiś bagaż doświadczeń, zranień czy błę- dnych przekonań. Jeśli nie zatrzymamy się, by go świadomie przeanalizowa- ć, istnieje ryzyko, że przekażemy go na- szym dzieciom. Bishop przypomina też, że rodzicielstwo nie polega na kontro- lowaniu dziecka, lecz na dawaniu mu przestrzeni do rozwoju. To, co robimy dzisiaj - nasze reakcje, słowa, sposób, w jaki radzimy sobie z konfliktem - bu- duje nie tylko relację z dzieckiem, ale też jego przyszły obraz siebie i świata.

an

Od wydawnictwa INSIGNIS mamy 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas w poniedziałek 3.11 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule maila wpisać: Dorośnij.

KINO

„GIEWONT”

Zakopane, ul. Kościuszki 4
2.11 (niedziela), godz. 19.30

GOOD BOY

PREMIERA!

KINO STUDYJNE

„MIEJSCE”

Zakopane, ul. Orkana 2
2.11 (niedziela), godz. 11.20

SKARBK I TAJEMNICA MAGICZNEGO SREBERKA

KINO

„SOKÓŁ”

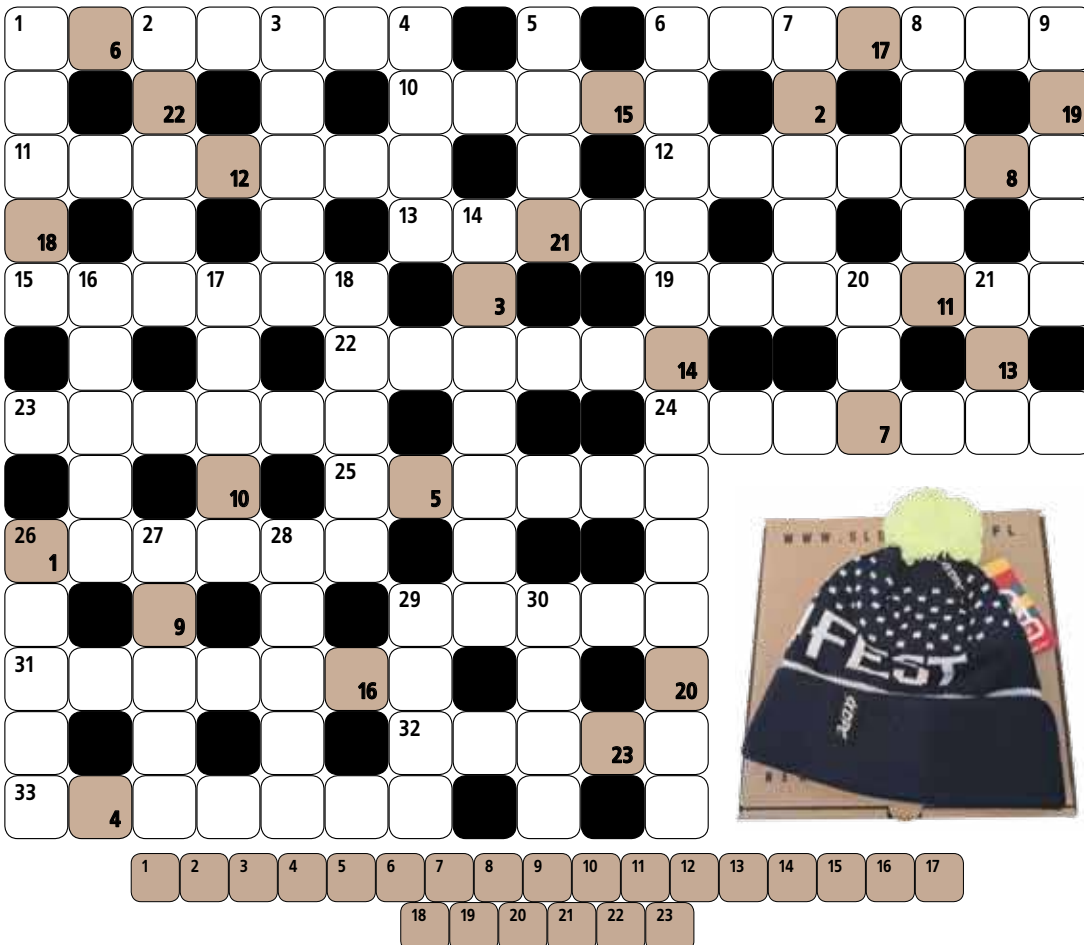
Zakopane, ul. Orkana 2
2.11 (niedziela), godz. 13.50

TRON: ARES

Do rozdania mamy dwa podwójne zaproszenia na każdy z filmów. Otrzymają je oso- by, które jako pierwsze w **czwartek 30.10, o godz. 17** prześlą na adres mailowy: kino @24tp.pl swoje imię, nazwisko i nr telefonu. W tytule maila prosimy wpisać nazwę kina.

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. żartowniś, śmieszek, kawalarz 6. lek- kie pantofle do tańca 10. rude w marynacie 11. manewr na szachownicy 12. fantowa lub pieniężna 13. duże bla- szane naczynie na wodę 15. obstawa, konwój 19. draż- nie dna rzeki przez okrychy skalne 22. mieszka tuż obok 23. aparat stabilizujący staw kolanowy 24. gatunek żół- tego sera 25. senior rodu 26. sposób wymawiania wy- razów 29. weselny Mendelssohna 31. ciężkie oddycha- nie po wysiłku 32. tępa strona noża 33. nad nią Tokio.

PIONOWO: 1. odmiana komedii 2. Gałczyńskiego z fiołkiem 3. droga, gościniec 4. ma swój kopiec w Kra- kowie 5. buduje piec kaflowe 6. grupa spiskowców, która 29.11.1830 zaatakowała Belweder, siedzibę księ- cia Konstantego 7. gra z losowanymi numerami 8. oka- lała bazę kolumny 9. miasto nad Jeziorkami 14. ma- nia prześladowcy 16. pędzel do graffiti 17. rzemieślnik z kopytem 18. główna pozycja jogi 20. alkohol z trzciny cukrowej 21. odgłos bólu 26. paliwowa w gaźniku 27. trawiasty wzgórek 28. władza po wojskowym zama- chu stanu 29. marzenie maratończyka 30. odtwarza- na przez aktora.

HASŁO – PRZYŚŁOWIE POLSKIE - z ponumerowanych pól od 1 do 23 wraz z kuponem prosimy przesyłać na adres: Tygodnik Podhalański, Zakopane, ul. Krupówki 54 lub ma- ilem na adres: konkurs@24tp.pl (w tytule nr kuponu) w ter- minie do 10 dni od ukazania się numeru. Wśród osób, któ- re nadesłały prawidłowe odpowiedzi, rozlosujemy nagrodę.

Rozwiązanie krzyżówki nr 41/2025

Hasło: **DALEJ ZAJDZIE KTO CICHU****WĘDRUJE**

Nagrodę niespodziankę wylosowała pani **KATARZYNA PEŁENSKA** z Nowego Targu. Gratulujemy! Prosimy o kontakt z biurem TP, ul. Krupówki 54 w terminie dwóch tygodni.

TYGODNIK Podhalański TP 44/2025

Lubań Maniowy

po raz dziesiąty z Pucharem Podhala

Piłkarze Lubania Maniowy po raz kolejny udowodnili, że w rozgrywkach pucharowych na Podhalu nie mają sobie równych. W tegorocznym finale Pucharu Polski na szczeblu Podhalańskiego Podokręgu Piłki Nożnej, rozegranym w Lipnicy Wielkiej, obrońcy trofeum nie dali szans miejscowej Babiej Górze, wygrywając aż 7:0 i sięgając po puchar po raz dziesiąty w historii klubu.

Spotkanie poprzedziła uroczystość, podczas której prezes gospodarzy Stanisław Wojtusiak został uhonorowany Srebrną Odznaką Honorową Województwa Małopolskiego - Krzyżem Małopolski, wręczoną przez radnego wojewódzkiego Marka Wierzbę. Zanim zabrzmiał pierwszy gwizdek, minutą ciszy uczczono również pamięć zmarłego pięć lat temu Marek Żołędzia - zasłużonego trenera i wychowawcy, który przed laty prowadził m.in. zespół z Maniów.

Od początku meczu przewaga faworyta była bezdyskusyjna. Już w 17. minucie Jakub Kasperczyk otworzył wynik spotkania, efektownie kończąc akcję zapoczątkowaną przez Daniela Bałosa - po jego precyzyjnym dograniu napastnik Lubania przyjął piłkę i z woleja uderzył nie do obrony. Zaledwie minutę później padł drugi gol - po dośrodkowaniu z prawej strony i przytomnej reakcji Bartłomieja Gruszkowskiego, który na wślizgu utrzymał piłkę w boisku, zagrał ją wzdłuż linii bramkowej, po czym futbolówka trafiła do Igora Zahory, a ten z bliska podwyższył na 2:0.

W 28. minucie maniówianie zdobyli trzeciego gola. Kasperczyk dopadł do piłki odbitej przez bramkarza, uderzył, futbolówka odbiła się od poprzeczki i wróciła w pole gry. Sędzia liniowy od razu jednak zasygnalizował, że futbolówka przekroczyła linię bramkową.

Tuż przed przerwą, w 45. minucie, Lubań dołożył kolejne trafienie po rzucie rżnym. Pa-

tryk Duda dośrodkował w pole karne, a Kasper Janeczek wyskoczył najwyżej i precyzyjną główką skierował piłkę w górny róg bramki Babiej Góry.

Po zmianie stron obraz gry nie uległ zmianie - dominacja zespołu z Maniów była pełna. W 56. minucie Mark Plewa wyszedł sam na sam z bramkarzem, ten odbił piłkę przed siebie, ale na miejscu był Kasperczyk, który bez wahania dobił futbolówkę i ustrzelił hat-tricka. W 67. minucie goście przeprowadzili jedną z najładniejszych akcji meczu - Mirosław Podgórski idealnie podał w tempo do Gruszkowskiego, ten zagrał mocno wzdłuż bramki, a Zahora dopełnił formalności, trafiając na 6:0.

W doliczonym czasie gry Lubań postawił kropkę nad „i”. Po faulu przed polem karnym do piłki podszedł Plewa, który precyzyjnym, technicznym strzałem nad murem trafił w samo „okienko”, ustalając wynik meczu na 7:0.

Cieszymy się oczywiście, że udało się zdobyć kolejny Puchar dla Lubania. Zespół potwierdził dobrą dyspozycję, jaką prezentuje na co dzień w lidze, również w rozgrywkach pucharowych. Wiadomo, że graliśmy z niżej notowanym przeciwnikiem, ale takie mecze potrafią być zdradliwe i wymagają pełnej koncentracji. Moi zawodnicy zachowali ją przez całe spotkanie. Gratuluję im, a jednocześnie chciałbym pogratulować też naszemu rywalom odwagi i ambicji w grze - ocenił Łukasz Schreiner, trener Lubania Maniowy.

- Wiedzieliśmy, z kim przyjdzie nam się

zmierzyć. Postawa Lubania w rozgrywkach czwartej ligi najlepiej pokazuje, jak mocna to drużyna. Liczyłem jednak, że mocniej się im postawimy, a tymczasem dostaliśmy srogą lekcję futbolu. Mam nadzieję, że w przyszłości jeszcze się spotkamy i będziemy mieli okazję do rewanżu. Gratulacje dla Lubania za zasłużony triumf - podkreślił Grzegorz Szczepaniec, trener Babiej Góry Lipnica Wielka.

Po ostatnim gwizdku odbyła się ceremonia dekoracji. Zarówno zwycięzcy, jak i gospodarze odebrali z rąk prezesa Podhalańskiego Podokręgu Piłki Nożnej Marcina Tesarskiego puchary, medale oraz symboliczne czek. Indywidualne wyróżnienie powędrowało do Jakuba Kasperczyka, uznanego za najlepszego zawodnika finału.

Babia Góra Lipnica Wielka (0) – Lubań Maniowy (IV) 0:7 (0:4)

Bramki: 0:1 Kasperczyk 17, 0:2 Zahora 18, 0:3 Kasperczyk 28, 0:4 Janeczek 45, 0:5 Kasperczyk 56, 0:6 Zahora (Gruszkowski) 67, 0:7 Plewa 90+1

Babia Góra: Pitoń - Urban, Król (46 Jagielski), Zubrzycki, Messias, Michałczak, Skawski (83 Stopiak), Szczurba (60 Kusper), Gromczak (60 Mrozek), Gogolak (83 Wziątek), Łątka.

Lubań: Sikora - Zaika (46 Firek), Gruszkowski, Bałos, Janeczek (75 Jan Chlipała), Podgórski, Zahora, Duda (46 Plewa), Faron (46 Jandura), Potoniec, Kasperczyk (61 Bryja).

Maciej Zubek

Lubań Maniowy z Pucharem Podhala

Komplet punktów

16. kolejka spotkań 4. ligi małopolskiej okazała się szczęśliwa dla naszych drużyn. Zarówno Lubań Maniowy jak i Watra Białka Tatrzańska cieszyły się ze zwycięstw.

Lubań Maniowy – MKS Kalwarianka 2:1 (1:1)

Bramki: 0:1 Zajac 35, 1:1 Plewa 45, 2:1 Kasperczyk 75

Lubań: Je. Chlipała - Zaika, Firek, Ja. Chlipała - Gruszkowski, Jandura (68 Faron), Duda (89 Podgórski), Pluta - Sutor (70 Zahora), Plewa (80 Potoniec), Kasperczyk.

Pierwsza połowa przebiegała pod dyktando drużyny przyjezdnych. Efektem rosnącej w tej odsłonie przewagi było trafienie Zajaca w 35. minucie, który skutecznie „zamknął” dośrodkowanie z bocznego sektora boiska. Na gola dla Lubania w tej części gry długo się nie zanosilo. Tymczasem równo w 45. minucie Plewa w polu karnym rywali wywalczył sobie pozycję do strzału i wyrównał stan meczu na 1:1.

Po przerwie to gospodarze prezentowali się lepiej. Defensywę gości szczególnie nękał Kasperczyk, który w 55. minucie był bliski zdobycia efektywnej bramki - jego uderzenie z przewrotki było jednak minimalnie niecelne. Napastnik Lubania dopiął jednak swego w 75. minucie, gdy wślizgiem skierował piłkę do bramki po świetnym dograniu wzdłuż linii bramkowej od Gruszkowskiego. Im bliżej

było końca, tym mecz się zaostrzył. Przyjezdni kończyli spotkanie w osłabieniu po tym, jak czerwoną kartkę obejrzał Jędrzejowski. Lubań umiejętnie rozbił ataki przeciwnika i dowiódł korzystny wynik do końca.

To był taki mecz, w którym trzeba było być konsekwentnym, żeby swój cel zrealizować. Z takim zespołem, jak Kalwarianka, w składzie której jest duża liczba zawodników z historią nawet w ekstraklasie, trzeba być mądrym i rozważnym w decyzjach. Mimo tego trudnego początku i straconego gola, staliśmy się cały czas grać to, co sobie założyliśmy i za to musimy pochwalić swoich zawodników. Oczywiście w trakcie meczu korygowaliśmy swój plan głównie po to, by ograniczyć ofensywne zapędy rywali, ale ta konsekwencja w naszej grze przyniosła efekty i była kluczem do sukcesu w tym meczu - ocenił trener Lubania Łukasz Schreiner.

Watra Białka Tatrzańska – Hutnik II Kraków 5:3 (3:2)

Bramki dla Watry: Styrzcula 22 z karne, Gimenez 28, Ustupski 44, Rudzki 84, D. Okas 89

Watra: J. Okas - Porębski, Łukaszczuk, Gi-

menez, Styrzcula, Kozłowski, Lutsenko (62 O. Okas), Rudzki (87 D. Okas), Pochroń (52 Pullen), Bocheńczak, Utopski (90 Remiasz).

Hutnik: Nowak - Adamczyk (57 Zhupany), Kępa, Luraniec (77 Stojek), Mucha (65 Filipczyk), Wątroba, Skolik, Latek, Waligóra, Szewczyk (50 Rogóż), Kłyż (85 Kuchmacz).

Sędziował: Kamil Kłapa. **Żółte kartki:** Styrzcula, Bocheńczak, Pullen - Waligóra. **Czerwona kartka:** Waligóra (80, za drugą żółtą).

Watra - z powodu problemów z własnym boiskiem - pełniła rolę gospodarza na stadionie w Rabce-Zdroju. Spotkanie miało bardzo dynamiczny przebieg. Zespół z Białki prowadził już 2:0 i 3:1, by w pierwszej akcji po przerwie stracić gola na 3:3. W końcówce białczanie wykorzystali jednak liczne osłabienie rywali, a bramki Rudzkiego i D. Okasa przesądziły o ich zwycięstwie.

Zasłużenie wygraliśmy, choć sami niepotrzebnie zrobiliśmy sobie trochę nerwów. Przy prowadzeniu 2:0, a później 3:1, zabrakło nam koncentracji i w efekcie rywale doprowadzili do remisu. Po przerwie zaczęliśmy więc mecz praktycznie od nowa. Cieszę się ze zwycięstwa, bo ono było dla nas bardzo ważne w kwestii układu tabeli - podsumował trener Watry Łukasz Cabaj.

Rezerwy AP Wisły i Gorca mistrzami jesieni

Jesienne rozgrywki zakończyły drużyny podhalańskiej klasy B. Mistrzami rundy zostali w swoich grupach AP Wisła II Czarny Dunajec i Gorc Ochotnica.

Rezerwy AP Wisły Czarny Dunajec zadebiutowały w rozgrywkach i był to debiut wielce udany. AP Wisła II wygrała osiem spotkań, w większości gromiąc swoich rywali i tylko jeden mecz zremisowała z Janosikiem Sieniawą.

Nieco trudniej miało Gorc Ochotnica, bo wygrała 6 spotkań i jedno przegrała, dwa zremisowała. Gorc tylko o jeden punkt wyprzedza Spisz Krempachy. Drużyny podhalańskiej klasy B rozgrywki wznówią dopiero na wiosnę przyszłego roku.

Grupa I. Jordan Jordanów II - Janosik Sieniawa 2:4, Podgórci Krauszów - Orawa Jabłonka II 0:3, Szarotka Rokiciny Podhalańskie - Skałka Rogoźnik/Stare Bystre 0:3, AP Wisła II Czarny Dunajec - Delta Pieniążkowice 8:1, Lokomotiv Chabówka - For Fun Lipnica Wielka 2:0.

1. Wisła II Czarny Dunajec	9	25	44-10
2. Janosik Sieniawa	9	22	31-13

Remisowa kolejka

W kolejnej serii meczów w grupie wschodniej 5. ligi wszystkie nasze zespoły podzieliły się punktami z przeciwnikami.

AP Wisła Czarny Dunajec – Turbacz Mszana Dolna 1:1 (1:0)

Bramki: 1:0 Miętus 30, 1:1 Liberda 70

Wisła: Laskowski - Drobnak, A. Kamiński, Ksawery Kamiński (75 Konig), Misiura, Młynarski (75 Kidoń), Kobylarczyk (85 W. Lach), Tylaniak (70 Diaz), Paniak (73 Ptak), Kozak (70 Kuzmenko), Miętus.

Turbacz: Borchsh - Żmuda, Lach, Majchrzak, Waclawik, D. Pandry (70 Psutka), Mizera, Michałczak, Kornas, Liberda (83 Łabuz), Dziadkowiec.

Gospodarze rozpoczęli z dużym animuszem, ale pierwsi poważnie zagrozili właśnie przyjezdni - w 12. minucie potężne uderzenie Waclawika z rzutu wolnego z 25 metrów świetnie obronił Laskowski. Kilka minut później Dziadkowiec mógł otworzyć wynik, jednak ponownie czujny między słupkami był bramkarz Wisły. W 25. minucie to gospodarze byli bliscy szczęścia - Misiura próbował technicznego łoba, a piłka odbiła się od poprzeczki. Chwilę później nadeszło, co miało nadejść: w 30. minucie po perfekcyjnym dośrodkowaniu Drobnaka, Miętus głową umieścił futbolówkę w siatce, dając Wisłę prowadzenie.

Turbacz próbował odpowiedzieć, a w końcówce pierwszej połowy Michałczak huknął z bliska, lecz nieznacznie chybił. Jeszcze przed przerwą bramkarz gości popisał się znakomitą interwencją, zatrzymując sytuację sam na sam z Kozakiem.

Po zmianie stron gospodarze mogli podwyższyć wynik - w 58. minucie Kozak wyszedł sam przed bramkarza, minął go, ale z ostrego kąta nie trafił w światło bramki. Niewykorzystane sytuacje zemściły się w 70. minucie. Po szybkim kontrataku Mizera zagrał prostopadłą piłkę do Liberdy, który pewnym uderzeniem w krótki róg pokonał Laskowskiego i doprowadził do wyrównania.

Wisła nie poddała się do końca walczyła o zwycięstwo. Miętus główkował minimalnie obok słupka, a w samej końcówce groźnie uderzał Drobnak z rzutu wolnego, jednak piłka tylko otarła się o słupek.

W doliczonym czasie gry gospodarze mieli jeszcze znakomitą okazję - Diaz nie wykorzystał sytuacji z bliskiej odległości, trafiając wprost w bramkarza. Chwilę później kontratak Turbacza mógł zakończyć się golem, lecz obrońcy Wisły w ostatniej chwili zablokowali próbę Łabuza.

Kolejarz Stróż – Jordan Jordanów 0:0 (0:0)

Jordan: Kotlarz - Sieg, Tyrpa (62 Bachul), M. Radoń, Strzelczyk, Jeziorski, Czubin (72 K. Radoń), Jędrocha (72 Knapczyk), Wróbel, Hanusiak, Gancarczyk (80 Pindel).

Już w 3. minucie gospodarze mogli objąć prowadzenie - po strzale z pola karnego znakomitą interwencją popisał się Kotlarz, wybijając piłkę na rzut rżny.

3. KS Lokomotiv Chabówka	9	19	36-19
4. Jordan II Jordanów	9	16	31-20
5. Skałka Rogoźnik	9	12	14-19
6. For Fun Lipnica Wielka	9	10	11-21
7. Delta Pieniążkowice	9	10	20-37
8. Orawa II Jabłonka	9	9	26-30
9. Podgórci Krauszów	9	6	17-24
10. Szarotka Rokiciny Podh.	9	3	7-44

Grupa II. Spływ Sromowce Wyżne - Wierchy Lasek 1:3, KS Zakopane II - Przełęcz Łopuszna 3:0, Lepietnica Klikuszowa - Gorc Ochotnica 0:3, Łęgi Nowa Biała - Biali Biali Dunajec 6:3, Dunajec Ostrowsko - Spisz Krempachy 0:2.

1. Gorc Ochotnica	9	20	35-8
2. Spisz Krempachy	9	19	30-16
3. Przełęcz Łopuszna	9	16	25-19
4. Lepietnica Klikuszowa	9	14	24-21
5. Biali Biali Dunajec	9	12	21-23
6. Dunajec Ostrowsko	9	12	19-22
7. Wierchy Lasek	9	11	21-32
8. KS II Zakopane	9	10	25-25
9. Spływ Sromowce Wyż.	9	9	15-30
10. Łęgi Nowa Biała	9	5	18-28

zk

Jordan szybko odpowiedział groźnymi akcjami - najpierw Tyrpa po dalekim wyrzucie Strzelczyka uderzył tuż obok słupka, a chwilę później Czubin zmusił golkipera gospodarzy do kolejnej trudnej interwencji po mocnym strzale z dystansu. W 20. minucie miejscowi przeprowadzili akcję prawym skrzydłem, jednak ich napastnik nieznacznie chybił.

Jordan również miał swoje momenty - Jędrocha oddał groźny strzał po rykoszecie, ale bramkarz Kolejarza zachował czujność.

Po przerwie tempo gry nie spadło. Gospodarze szukali swoich okazji, lecz trafiali na dobrane dysponowane Kotlarza. W 66. minucie po przechwycie Gancarczyka i dograniu do Jędrochy, ten ostatni nie zdołał dobrze trafić w piłkę.

Największe emocje przysły w końcówce. W 80. minucie obrońca Jordana sfalował rywalu we własnym polu karnym. Kapitan Kolejarza wziął odpowiedzialność na siebie, ale z jedenastu metrów posłał piłkę obok bramki! Chwilę później Hanusiak z rzutu wolnego uderzył minimalnie niecelnie.

LKS Szafłary – Nowa Jastrzębka 1:1 (0:1)

Bramki: 0:1 Osuch 11, 1:1 Wojtanek 69

Szafłary: Zhuk - Łojas, Bryja, N. Żulewski, Wójciak (86 Mrowca), Furczon (89 Wróbel), Krasoń (89 Bryniarski), Dziedzic (46 Wojtanek), Masłowski (85 J. Żulewski), Marco, Bryjak (60 Kolasa).

Początek meczu nie ułożył się po myśli gospodarzy. Już w 7. minucie goście objęli prowadzenie po indywidualnej akcji Osucha, który minął obrońcę i precyzyjnym strzałem z 11. metra pokonał bramkarza Szafłara. Chwilę później mogło być 0:2, ale tym razem zawodnik Nowej Jastrzębki uderzył niecelnie.

Dopiero w 25. minucie LKS odpowiedział groźnym atakiem - po dośrodkowaniu z rzutu różnego Łojas główkował mocno, lecz bramkarz gości popisał się dobrą interwencją. Ten sam zawodnik chwilę później próbował indywidualnej akcji, jednak jego uderzenie minęło bramkę.

Po przerwie to przyjezdni znów byli bliżej gola - w 53. minucie Mazur znalazł się w świetnej sytuacji i precyzyjnie obronił jego strzał. W 65. minucie Szafłary wyprowadziły groźną kontrę - Marco zagrał w tempo do Furczona, jednak ten nie trafił w bramkę.

Przełom nastąpił w 69. minucie. Po rzucie wolnym wykonywanym przez Kolasę, piłka spadła w polu karnym pod nogi Wojtanka, który uderzył pewnie i doprowadził do wyrównania. Szafłary poszły za ciosem. Już trzy minuty później Kolasa miał świetną okazję, lecz nie zdołał pokonać bramkarza. W 75. minucie po strzale Furczona piłka trafiła w słupek, a chwilę później Kolasa przegrał pojedynek sam na sam z golkiperem gości.

W końcówce meczu to gospodarze mogli mówić o szczęściu - w 83. minucie piłka po strzale zawodnika Nowej Jastrzębki odbiła się od słupka.

mz

Tomasiak lepszy od naszych mistrzów

Ostatni akord letniego sezonu w skokach narciarskich zabrzmiał w niemieckim Klingenthal na skoczni HS-140 w formie hybrydowej. Skocznia w Saksonii ma bowiem najazd lodowy, a zeskok oczywiście igelitowy.

Najpierw rozegrano konkurs indywidualny, a drugiego dnia konkurs drużynowy zespołów mieszanych. Konkurs indywidualny kończył rywalizację w Letniej Grand Prix. Wystartowało w nim 69 skoczków, w tym sześciu polskich reprezentantów z debiutującym na zawodach tego szczebla Kacprem Tomasiakiem. Kwalifikacje do konkursu wygrał Słoweniec Domen Prevc, a najlepszym z naszych reprezentantów był właśnie 18-letni Kacper Tomasiak, zwycięzca klasyfikacji generalnej Letniego Pucharu Kontynentalnego. Tomasiak zajął 9. miejsce, pozostali nasi reprezentanci owszem zakwalifikowali się do konkursu, ale na bardzo odległych lokatach. W pierwszej serii konkursu błysnął Japoński mistrz Ryoyu Kobayashi, bo poszybował na odległość 144 metrów, ale jego przewaga nad Niemcem Philippem Raimundem wynosiła tylko 3,8 punktu. Kacper Tomasiak po skoku na 132 metry zajmował 6. miejsce, a tuż za nim był Kamil Stoch. Awans do finału uzyskali także

13. - Dawid Kubacki, 22. - Piotr Żyła. Paweł Wąsek zakończył zawody na 35. miejscu, a Aleksander Zniszczoł był dopiero 44.

W serii finałowej Ryoyu Kobayashi nie dał sobie odebrać zwycięstwa i pokonał Raimunda o 7,3 punktu. Na najniższym stopniu podium stanął Domen Prevc. Ci trzej skoczkowie byli najlepsi też w kwalifikacjach, chociaż nie w takiej samej kolejności. Kacper Tomasiak drugą próbę miał nieco gorszą i ostatecznie zajął 8. miejsce. Kompletnie nieudany skok miał Kamil Stoch, bo uzyskał tylko 116,5 metra i z wysokości 7. miejsca spadł na 20. lokatę. Wyprzedzili go nawet Piotr Żyła i Dawid Kubacki.

Zwycięzcą całego cyklu LGP został Philipp Raimund. Na 5. miejscu został sklasyfikowany Kamil Stoch. I właśnie nasz trzykrotny mistrz olimpijski i Kacper Tomasiak wspólnie z Anną Twardoszą i Nicole Konderlą-Jurczek reprezentowali nasz kraj w konkursie drużynowym par mieszanych. Nie był to spektakularny występ naszych reprezentantów, bo na 11 startujących ekip nasza drużyna zajęła 7. miejsce. W nieoficjalnej punktacji indywidualnej Kamil Stoch został sklasyfikowany na 7. miejscu, a Kacper Tomasiak na 11.

Nasze panie niestety znacznie ustępują klasą kolegom z reprezentacji i w takich konkursach trudno będzie liczyć na lepsze wyniki. Owszem, Anna Twardosz poczyniła pewien postęp, bo w klasyfikacji końcowej LGP zajęła 8. miejsce, ale w konkursie indywidualnym była

Fot.: Bartłomiej Jurecki

To były ostatnie w karierze skoki Kamila Stocha na igelicy.

dopiero 19. Ostatni konkurs, a także klasyfikację końcową wygrała Japonka Nozumi Maruyama.

W klasyfikacji Pucharu Narodów mężczyzn najlepsi byli Austriacy, drugie miejsce zajęła Japonia, a na trzeciej pozycji została sklasyfikowana Polska.

wana Polska.

Letnia edycja dobiegła końca, ale za niespełna miesiąc rozpocznie się Puchar Świata. Ważny, bo to będą też kwalifikacje do igrzysk olimpijskich. Polskę na igrzyskach maksymalnie

może reprezentować tylko czterech skoczków. Po krótkim okresie przygotowań na obozach w Zakopanem i Wiśle na inauguracyjne zawody do Norwegii pojedzie sześciu naszych reprezentantów. Pierwsze zawody PŚ odbędą się na olimpijskich skoczniach w Lillehammer. Zostaną rozegrane trzy konkursy: jeden drużynowy i dwa indywidualne w dniach 21-23 listopada.

Klingenthal. HS-140

Mężczyźni: 1. Ryoyu Kobayashi (Japonia) 270,2 (144, 134), 2. Philipp Raimund (Niemcy) 262,9 (131, 136), 3. Domen Prevc (Słowenia) 258,3 (135, 134), 4. Ren Nikaido (Japonia) 257,2 (129, 134,5), 5. Egner Halvor Granerud (Norwegia) 252,2 (135,5, 131,5), 6. Pius Paschke (Niemcy) 250,3 (132, 136,5), 8. Kacper Tomasiak 233,1 (132, 126), 18. Piotr Żyła 215,1 (126, 130), 19. Dawid Kubacki 213,8 (120,5, 124), 20. Kamil Stoch 213,6 (130,5, 116,5), 35. Paweł Wąsek 92,6 (116), 44. Aleksander Zniszczoł 82,5 (114,5).

Kobiety: 1. Nozumi Maruyama (Japonia) 249,2 (141, 140), 2. Nika Prevc (Słowenia) 231,8 (136,5, 137), 3. Yuki Ito (Japonia) 216,2 (131, 128), 19. Anna Twardosz (110, 116), 29. Nicole Kondelja-Jurczek.

Konkurs drużynowy: 1. Japonia 888,9, 2. Słowenia 882,0, 3. Norwegia 838,1, 4. Niemcy 830,7, 5. Finlandia 762,3, 6. Austria 721,2, 7. Polska 683,5, 8. USA 641,6.

zk

PIŁKA NOŻNA. Klasa okręgowa

Jeszcze jedna kolejka

Drużyny występujące w rozgrywkach podhalańsko-limanowskiej klasy okręgowej rozegrały ostatnią 15. kolejkę rundy jesiennej, ale to nie koniec tegorocznych rozgrywek. Organizator Limanowski Podokręg zaplanował rozegranie awansem jeszcze jednej kolejki z rundy rewanżowej. Odbędzie się ona w dniach 8-9 listopada.

Mistrzem rundy jesiennej została drużyna rezerw II-ligowego Podhala Nowy Targ. Drużyna, prowadzona przez nowotararskiego szkoleniowca Grzegorza Hajnosa, zadebiutowała w rozgrywkach właśnie od klasy okręgowej, bo takie są wymogi PZPN. W rozegranych 14 meczach Podhale II wygrało dwanaście spotkań i tylko dwa zremisowało. Podhale II oczywiście zajmuje pierwsze miejsce z dorobkiem 38 punktów i ma przewagę nad drugim Harnasiem Tymbark osiem oczek. Na horyzoncie nie widać drużyny, która może zagrozić nowotarzanom w marszu do V ligi. Do drugiego miejsca premiowane barażem o wejście do V ligi pretenduje kilka drużyn, ale ta kwestia rozstrzygnie się dopiero w rundzie wiosennej. Na drugim biegu nie niestety są dwie drużyny z Podhalańskiego Podokręgu - Wiatr Ludźmierz i Wierchy Rabka-Zdrój, wcale to jednak nie oznacza, że mają spaść z ligi.

Orkan Raba Wyżna - Huragan Waksmund 2:1 (1:0)

Bramki: 1:0 T. Pątko 11, 2:0 T. Pątko 65, 2:1 Borzęcki 83.

Orkan: Buroń - Woś, Majcher, Barnaś, Pałasz (75 Targosz), Wojtasiak (90+4 Handzel), Sawina, Sz. Kosek, Worwa (40 Margosiak), T. Pątko, Kosek.

Huragan: Kudła - Stawicki, Jurzec, Kawula, Pawlica, Chmielak, Urbaś, Krupa, Mlonzi, Chowaniec (46 Dutkiewicz), Borzęcki.

Pauza wynikająca z terminarza rozgrywek bardzo pomogła piłkarzom Orkana, bo zdobyli bardzo cenne punkty z wyżej notowanym Huraganem. Gospodarze prowadzenie zdobyli już w 11. min., po świetnie zorganizowanej akcji i kapitalnym uderzeniu Tomasza Pątki. Odpowiedzią waksmundzian był strzał Borzęckiego, ale tylko w słupek. Pod koniec pierwszej połowy obie drużyny miały okazje na zmianę wyniku, ale po uderzeniu Jurca piłka ponownie zatrzymała się na słupku bramki Orkana i ostatecznie wyładowała w rękach Buronia. Z kolei strzał Margosiaka z 10 metrów spektakularnie obronił Kudła.

Po zmianie stron w 65. min. po zagraniu Wojtasiaka z korna piłkę do siatki uderzeniem

z woleja posłał T. Pątko. W 83. min. Huragan zdobył kontaktowego gola. W ostatniej minucie meczu goście mieli rzut karny. Strzał Kawuli był celny, ale Buroń go obronił i gospodarze zainkasowali komplet punktów.

Trener Orkana Szymon Krzysztoń: - To powinien być zwyczajny ligowy mecz. To piłkarze powinni być jego głównymi aktorami, tymczasem najważniejszy na boisku był sędzia. W trakcie meczu i po nim pokazał aż 7 żółtych i 5 czerwonych kartek. Moim zdaniem to jakieś kuriozum. Co do samej gry, to w pierwszej połowie spotkanie było wyrównane, ale nam udało się zdobyć prowadzenie. Po zmianie stron przeważali goście szczególnie ostatnich 30 minutach. Nie wykorzystali jednak swoich szans i zdobyliśmy komplet punktów.

LKS Jodłownik - Zapora Kluszkowce / Lubań Maniowy II 1:1 (1:0)

Bramki: 1:0 Żabówka 40, 1:1 Budz 60.

Jodłownik: Staniszewski - Żabówka, Hojda, K. Piechówka, Węgrzyn, F. Piechówka, Sewiło, Bartosz, Pazdan, Grucel, Śliwa.

Zapora/Lubań: M. Klag - F. Klag (46 Bałus), Janeczek (46 Potoniec), A. Sikora (50 Ł. Sikora), M. Bałuk (85 Trybunia), E. Bałuk, Kowalczyk (60 Zacher), Mańko, Magdziarczyk, Budz, Hagowski.

Te drużyny zagrały w tym roku po raz trzeci. Dwa pierwsze mecze w ramach barażu o wejście do klasy okręgowej. W tamtych meczach na boisku lepsi byli maniówanie/kluszkowanie, ale w pierwszym meczu w ich składzie zagraли nieuprawnieni zawodnicy. Jodłownik wygrał zatem walkowerem. W rewanżu Lubań II/Zapora nie odrobiła strat i w zasadzie odpadła z rozgrywek. Tymczasem z podhalańsko-limanowskiej okręgówki wyczołgały się Orkan Szczyrzyc i Zawrat Bukowina Tatrzańska i rezerwy naszego IV-ligowca znalazły się w klasie okręgowej. Radzą sobie w niej zresztą bardzo dobrze. W tym meczu pod koniec pierwszej odsłony spotkania obrońca gości sprezentował gospodarzom piłkę w swoim polu karnym i oni z tej okazji skorzystali zdobywając gola. W 60. min. trójkowa akcja gości dała im wyrównującą bramkę. W samej końcówce obie drużyny miały szanse na przechylenie szali wygranej na swoją korzyść, ale ich nie wykorzysta-

ły i spotkanie zakończyło się sprawiedliwym remisem.

Lubań Tyłmanowa - KS Zakopane 2:0 (0:0)

Bramki: 1:0 S. Gołdyn 72, 2:0 Sikora 77 z rzutu karnego.

Lubań: Plata - Mlak, Lizoń (53 S. Gołdyn), Kwit (46 Ligas), Ziemiarek, Wojtas (83 A. Noworolnik), Kuziel, Król, Talar (75 Jagieła), Franczak (70 Mikołajczyk), Sikora (88 Zacher).

Zakopane: Kozioł - Cudzych, Pawlik, Floryn, Bogdanowicz, Yaniv, Zubeł, Gawlak, Rafacz (46 Kłosowski), Wiśniowski, Guedes.

Zakopiańczycy jechali do Tyłmanowej z mocnym postanowieniem zrehabilitowania się za przegrany mecz z Wiatrem Ludźmierz u siebie. Zaraz na początku jednak postawili się w arcytrudnej sytuacji. W 6. min. faul taktyczny popełnił Bogdanowicz i został ukarany za to czerwonym kartką. To jeszcze nie oznaczało porażki. I rzeczywiście do przerwy zakopiańczycy byli równorzędnym rywalem dla gospodarzy i po 45 minutach był remis.

Po zmianie stron, gdy goście zaczęli tracić siły, tyłmanowianie zaczęli dominować, stwarzając groźne sytuacje bramkowe. Niestety dla nich ich najgroźniejszy strzelec Marek Sikora raz za razem trafiał w poprzeczkę. W 72. min. gospodarze zdobyli gola ze strzału Stanisława Gołdyna, brata trenera Henryka Gołdyna. Pięć minut później Lubań uzyskał rzut karny, a jego wykonawcą został M. Sikora. Tym razem snajper Lubania był precyzyjny i pokonał młodego golkipera KS Zakopane.

Trener Lubania Tyłmanowa Henryk Gołdyn: - Mimo straty już w pierwszych minutach meczu jednego ze swych graczy drużyna z Zakopanego nie poddała się i z wielką determinacją kontynuowała grę. W pierwszych 45 min. zarówno my jak i goście mieliśmy po jednej świetnej okazji na zdobycie bramki. Pierwsza połowa zakończyła się jednak wynikiem bezbramkowym. Po zmianie stron naciskaliśmy coraz mocniej, ale nasz napastnik Marek Sikora miał olbrzymiego pecha, bo trzykrotnie „ostemplował” poprzeczkę. Wydaje mi się, że kluczowymi momentami tego spotkania była czerwona kartka dla zawodnika gości i rzut karny wykorzystany przez M. Sikorę. Go-

ście zaprezentowali się w tym spotkaniu z jak najlepszej strony.

Babia Góra Lipnica Wielka - Harnaś Tymbark 0:2 (0:0)

Bramki: 0:1 Kordeczka 56, 0:2 Kordeczka 90+2.

Babia Góra: Pitoń - Urban, Król, Jagielski (64 Szczerba), Kuser (64 Zubrzycki), Messias, Michałczak, Skawski, Gogolak, Łątka, Mrozek.

Harnaś: Bokowy - Sporek, Sobczak (46 Kęska), Mrózek, Beberok, J. Urbański (70 Nowak), Sz. Urbański, Petranowicz (64 Golonka), Gacal, Hybel, Kordeczka.

To już niestety czwarta z rzędu przegrana Babiej Góry. Zespół pretendujący do jednego z czołowych miejsc spadł po tej fatalnej serii do środkowej części tabeli. Oczywiście lipniczanom spadek nie grozi, ale chyba nie takie były oczekiwania. Przez niemal całą pierwszą połowę gra toczyła się na połowie Harnasia. Gospodarze ostrzeliwali bramkę drużyny z Tymbarku, ale bez efektu. Tymczasem w 55. min. Kordeczka po wywalczeniu piłki w środkowej strefie boiska zdecydował się na akcję indywidualną zakończoną celnym trafieniem do siatki. W dalszej części meczu goście bronili się desperacko wybijając piłkę nawet z linii bramkowej, ale w doliczonym czasie gry goście przeprowadzili kontrującą akcję, w której Kordeczka zdobył drugiego gola dla swoich barw.

Wiatr Ludźmierz - NKP Podhale Nowy Targ II 1:4 (1:0)

Bramki: 1:0 Kuruc 5, 1:1 Herman 50, 1:2 samobójcza 68, 1:3 Kupczak 70, 1:4 Kluś 79.

Wiatr: Ciszek - Słaboń, Obrochta, Dziekan, P. Luberd (75 Stołowski), Zubeł, Hrapkowicz (70 W. Siuta), Ślaskiewicz (75 Hreśka), Kuruc, Knurowski (60 Haręza), Kupka (72 Gryglak).

Podhale: Solecki - Chowaniec (37 Osikowski), Zemanek (70 Kowalczyk), Lizak (46 Waksmundzki), Łukasz, Wojtas (70 Kluś), Zalewski (55 Truty), Kupczak, Schneider, Fedor (70 Kościelniak, 80 Ł. Luberd), Herman.

Zgoła sensacyjne rozpoczęcie mecz outsidera Wiatru Ludźmierz z liderem Podhalem II Nowy Targ. W 5. minucie Kuruc zdobył prowadzenie dla ludźmierzan i ten wynik utrzymał się do przerwy.

Po zmianie stron nowotarzanie jednak szybko wyrównali, a ponieważ gospodarze w 68. min. sami strzelili sobie gola, Podhale II

wyszło na prowadzenie. W dalszej części meczu goście zdobyli jeszcze dwie bramki i lider znowu wygrał. Mimo porażki Wiatr Ludźmierz w końcówce rundy prezentuje nieco lepszą formę, bo wygrał w Zakopanem i poniósł niezbyt wysoką porażkę z Podhalem II, drużyną, która gromi innych rywali nawet w dwucyfrowych rozmiarach.

Wierchy Rabka-Zdrój - Orawa Jabłonka 0:3 (0:0)

Bramki: 0:1 Skocznyk 46, 0:2 Ndlovu 75, 0:3 Ndlovu 84.

Orawa: Majkut - Szymusiak, Skocznyk, M. Bełciak, Kowalik (85 Czarnota), Brząkała, Zahora (46 Ndlovu), Ryś (50 Smutek), D. Bełciak (75 Suwada), Zaremba, Oskwarek (80 Kostenko).

Wynik otworzył kapitalnym uderzeniem z rzutu wolnego weteran Orawy Grzegorz Skocznyk. Dwa kolejne gole zdobył wprowadzony po przerwie Ndlovu.

Trener Orawy Paweł Batkiewicz: - Mimo bardzo korzystnego dla nas wyniku sam mecz nie był dla nas łatwym spotkaniem. Z mojego punktu widzenia zegraliśmy jednak najlepszy nasz mecz w tej rundzie pod względem organizacji gry. Przede wszystkim graliśmy cierpliwie, bez nerwowości i szukaliśmy swoich szans na zdobycie bramek. Ta konsekwentna gra przyniosła oczekiwane efekty.

W pozostałych meczach:

Zalesianka Zalesie - Gorce Kamienica 6:0

1. NKP Podhale II NT	14	38	77-21
2. KS Tymbark	14	31	40-16
3. Lubań II Maniowy/Zapora Kluszkowce	14	30	32-16
4. Lubań Tyłmanowa	14	26	43-31
5. Orawa Jabłonka	14	25	35-20
6. Babia Góra Lipnica W.	14	23	41-22
7. Huragan Waksmund	14	22	31-26
8. KS Zakopane	14	20	34-29
9. Orkan Raba Wyżna	14	19	27-26
10. LKS Jodłownik	13	17	25-32
11. AKS Ujanowice	14	16	30-33
12. Zalesianka Zalesie	14	9	22-66
13. Wierchy Rabka	13	7	17-44
14. Gorce Kamienica	14	7	10-66
15. Wiatr Ludźmierz	14	6	21-39

XVI kolejka

8.11: Wiatr - Lubań II/Zapora 14, Lubań T. - Podhale II 11, Jodłownik - Harnaś 14, Wierchy - Gorce 11.

9.10: Orawa - Babia Góra 14, Orkan - Zakopane 14, Zalesianka - Ujanowice 14. Huragan - pauza.

zk

BASENY TERMALNE
BASENY-SAUHY-RESTAURACJE-SYNEFA ZARAW DLA DZIECI
Gorący Potok
PARK LINOWY-30 METROWA HUSTAWKA BIG SWING

www.goracypotok.pl | info@goracypotok.pl | +48 717 525252

 KS Szarotka dziękuje Basenom Gorący Potok za wsparcie

USG, RTG, EEG**Zakopane**

◆ **GABINET USG - lek. med. EWA GÓRKA, specj. rentgenolog.** USG jamy brzusznej, tarczycy, głowy przez ciemiaczko u dzieci, piersi. Pon., śr., czw. od godz. 14 po uzgodnieniu telefonicznym: 608 610 101. **Ul. Sienkiewicza 4A.** (2/Z)

Krościenko

◆ **Lek. med. Wojciech Gradowski. USG: JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, JĄDER, DOPPLER: TĘTNIC SZYJNYCH, TĘTNIC I ŻYŁ KOŃCZYN, OPISY ZDJĘĆ RTG.** **Ul. Esperanto 2.** Rejestracja: 604 567 583. (133/NT)

INTERNA**Zakopane**

◆ **GASTROMED INTERNA i ENDOSKOPIA Specjalistyczna** **Poradnia Internistyczna**, **ul. Stolarczyka 12.** **Lek. med. Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po wcześniejszej rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. **www.gastromedzakopane.pl** (10/Z)

Nowy Targ

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski - lek. med. Witold Kalata, specjalista chorób wewnętrznych.** **N. Targ, ul. Krasieńskiego 3, gabinet Cardim.** **Rej. 600 354 696, 516 618 111.** Porady internistyczne i kardiologiczne. Kwalifikacje do zabiegów operacyjnych. (167/NT)

PEDIATRIA**Zakopane**

◆ **Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska - GRAŻYNA MAŁEK - pediatra.** **Codziennie: Droga do Olczy 8 b.** **Tel. 18 20 14-999, 603 610-605.** (19/Z)

◆ **Pediatra TERESA BUR-NAT - specj. chorób dzieci.** **Wizyty domowe, tel. 18 20-125-92, 604 06-17-26.** **Gabinet: Bulwary Słowackiego 4A/3.** (21/Z)

◆ **PEDIATRYCZNE WIZYTY DOMOWE.** **Lek. Janina Kovacs.** **Tel. 601860090** (245/NT)

OKULISTYKA**Zakopane**

◆ **Lek. med. LUCYNA GALICA-JURECKA - OKULISTA optometrysta PWr - Krupówki 52 (obok Biura Ogłoszeń TP).** **ZAKŁAD OPTYCZNY** i rejestracja pacjentów: pon. 10-17.30, wt. 10-17.30, śr. 10-16, pt. 10-15. **Badanie okulistyczne po wcześniejszym zarejestrowaniu telefonicznym (w godzinach j. w.): 18 20 66 824.** (23/Z)

◆ **GABINET OKULISTYCZNY. Specjalista okulista lek. MAŁGORZATA KWIATKOWSKA.** **Ul. Chałubińskiego 37B, tel. 18 20 62-907, 601 177-405** przyjmuje pn. i czw. od 16-17, Zakopane, ul. Sienkiewicza 3B, przyjmuje wt. 16-17, pt. 17-18. **W nagłych przypadkach codziennie.** (27/Z)

◆ **Lek. med. TOMASZ SZTENCEL - OKULISTA.** **Dobór soczewek kontaktowych.** **Zakład optyczny na miejscu.** **Zakopane, Na Wilcznik 1 a.** **NAGŁE PRZYPADKI: 604 42 65 92.** **Rejestracja tel. czynna od 9-18, w soboty 10-13, 18 20 153 73.** (28/Z)

◆ **Lek. med. ESTERA RÓŻEWICZ - OKULISTA.** **Diagnostyka i leczenie chorób oczu.** **Wtorek 9-12, czwartek 16-18, piątek 10-12.** **Ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIOSŁA).** **Tel. dom. 18 20 68 148, 606 609 406.** (29/Z)

◆ **GABINET OPTOMETRYCZNY.** **Badanie wad wzroku i dobór okularów.** **Inż. LUCYNA MARUCHA** **Optometrysta UM** **Poznań.** **Zakład Optyki Okularowej, ul. Kasprusie 1 B.** **Tel. 18 20 149 71, www.optyka-optometria.pl** (300/Z)

Rabka

◆ **DR N. MED. MAŁGORZATA WOŚ, SPECJALISTA OKULISTA,** **Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, konsultacje, zabiegi okulistyczne, KRÓTKIE TERMINY OCZEKIWANIA NA ZABIEG USUNIĘCIA ZAĆMY.** **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084.** (431/Z)

Nowy Targ

◆ **Lek. med. Marta Kotylał - specjalista chorób oczu.** **leczenie schorzeń oczu, soczewki kontaktowe, orzecznictwo, badania profilaktyczne, okulistyka dziecięca, kwalifikacje do laserowego usuwania wad wzroku, komputerowe badanie pola widzenia, badanie tomografii komputerowej oczu (OCT).** **Ul. Kolejowa 10, pon, pt 9-17, wt, czw. 14-17.** **Rej. 509 297 858, 18 26 73 272.** (5/NT)

GINEKOLOGIA, POŁOŻNICTWO**Zakopane**

◆ **PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA, lek. med. GRZEGORZ MARKOWSKI - spec. ginekolog-położnik,** **Nowotarska 79, 18 20 64 244.** **Przyjęcia: bezpłatne (umowa z NFZ): pn., śr., czw. 8-14.30, wt. 14-18; prywatne: wt. 18-19, pt. 16-17.** (13/Z)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Chorób Kobiety i Położnictwa, USG, USG piersi i cytologia - lek. med. DANUTA GRUSZKA-WRÓBEL, specjalista ginekolog-położnik.** **Droga do Samków 3 A, poniedziałki i czwartki od 16.** **Tel. 18 20 629-50, 604 118 380.** (40/Z)

◆ **Lek. med. MACIEJ WIDERA - ginekolog - położnik - USG, CYTOLOGIA.** **Przyjmuje po uzgodnieniu tel. 602 389-411.** **Ul. Kaszelewskiego 6 (dojazd od ul. Powstańców Śląskich przez parking pod Gubałówką).** (41/Z)

◆ **GINEKOLOGIA POŁOŻNICTWO** **Dr hab. n. med. Hubert Wolski, lek. Magdalena Masalska-Wolska, lek. Jan Wolski.** **Badania prenatalne. Monitorowanie ciąży. Profilaktyka onkologiczna. Badania prenatalne: USG, KTG. Profilaktyka onkologiczna: Cytologia, Kolposkopia, USG.** **Ul. Kościuszki 1, Zakopane, rejestracja 660 615 089.** (316/NT)

Nowy Targ

◆ **Dr hab. n. med. Hubert Wolski, specjalista ginekolog-położnik** **USG 3D, 4D, cytologia, ul. Waksmundzka 67, Nowy Targ.** **Rejestracja telefoniczna 660 615 089.** (18/NT)

◆ **Gabinet Ginekologiczno-Cytologiczny lek. med. MAREK GIZIŃSKI** **specjalista ginekolog-położnik.** **Nowy Targ, Rynek 24.** **Przyjmuje poniedziałki, środy, czwartki i soboty.** **Rejestracja tel.-sms 602 520 972.** (318/NT)

Czarny Dunajec

◆ **AB CLINIC CENTRUM GINEKOLOGII I LECZENIA NIEPŁODNOŚCI - dr n. med. A. Gąsiorowska, lek. B. Pflaum, lek. M. Tutaj.** **Prowadzenie ciąży, USG, cytologia, KTG, leczenie schorzeń ginekologicznych.** **Ul. Kantora 6 (budynki Tatra Medici), 698 911 801** (433/Z)

SPECJALISTYCZNE GAB. LEKARSKIE**Zakopane**

◆ **Lek. med. ALEKSANDRA SKUPIEŃ-DUDEK - MEDYCYNA PRACY - badania profilaktyczne, badania kierowców oraz dla celów sanepid. - ul. Sienkiewicza 3 b, poniedziałki 9-11, środy 15-17, tel. 603 125-551** (38/Z)

LARYNGOLOGIA**Zakopane**

◆ **WOJCIECH MAŁEK - spec. audiolog laryngolog.** **Zakopane, Dr do Olczy 8 b (codziennie) i Nowotarska 79 ZAK-MED (pn., czw.) i wizyty domowe.** **Nowy Targ, Kopernika 7. DOBÓR APARATÓW SŁUCHOWYCH. BADA-NIA SŁUCHU: AUDIOMETRIA, TYMPANOMETRIA, OTOEMISJA, ABR; ENDOSKOPIA.** **Badania okresowe pracowników.** **18 20 14 999, 601 46 04 50.** (31/Z)

◆ **GABINET LARYNGOLOGICZNY. Specjalista laryngolog lek. PAWEŁ KWIATKOWSKI.** **Dobór aparatów słuchowych.** **Ul. Sienkiewicza 3B: pon. i czw. od 16-17. Ul. Chałubińskiego 37B, wt. i pt. 17-18.** **W sprawach pilnych codziennie: 18 20-62-907.** **Wizyty domowe, 603 125-510.** (34/Z)

Rabka

◆ **Drn.med.MieczysławKossek - specjalista otolaryngolog.** **Choroby uszu, nosa, gardła i krta-ni u dorosłych i dzieci.** **Choroby alergiczne górnych dróg oddechowych.** **Rabka-Zdrój, ul. Władysława Orkana 19B (Centrum Handlowe „MAŁGOSIA” II piętro).** **Przyjmuje: pon., śr., pt. 16-17.** **Tel. 603 055 491.** (8/NT)

◆ **DR N. MED. JAN WOŚ, SPECJALISTA OTOLARYNGOLOG,** **Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, badanie dorosłych i dzieci (endoskopia w cenie), usunięcie migdałków, operacje przegrody nosa i endoskopia zatok, leczenie chrapania.** **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084.** (360/Z)

ORTOPEDIA**Zakopane**

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNO-URAZOWY, prof. dr hab. med. Daniel Zarzycki,** **ul. Jagiellońska 34, wtorki 17-19.** **Rejestracja telefoniczna: 668 690 415.** (268/Z)

◆ **PORADNIA ORTOPEDYCZNA, lek. med. SZYMON BANAK** **przyjmuje w poniedziałki 17.00-19.00, ul. Makuszyńskiego 1, Zakopane.** **Rejestracja telefoniczna: 694 41 35 49.** (405/Z)

◆ **Lek. med. JANUSZ KALISKI, GABINET ORTOPEDYCZNY I MEDYCYNY PRACY** **(porady ortopedyczne, RTG, USG, badania profilaktyczne, badania kierowców, badania osób ubiegających się o pozwolenie na broń).** **Ul. WOJDYŁY 18D, tel.: 509 961 365.** (428/Z)

◆ **GABINET ORTOPEDYCZNY. Dr n. med. WOJCIECH KAČKI.** **Przyjmuje: piątki (17-19): Zakopane, Balzera 18, rejestracja: 606 509 539; poniedziałki (18-20): ALLMEDICA, Nowy Targ, Kolejowa 31, rejestracja: 18 265 74 88** (196/Z)

CHIRURGIA**Murzasiczle**

◆ **Prywatny Gabinet Chirurgiczny MAGDALENA DANIEL - specjalista chirurgii dziecięcej.** **Ul. Chycokówka 1, tel. 602651002.** **Choroby chirurgiczne, choroby paznokci leczone metodą podologiczną ARKADY.** (437/Z)

CHIRURGIA RĘKI, MIKROCHIRURGIA**Poronin**

◆ **Dr PAWEŁ ZEJLER - Europejski Specjalista Chirurgii Ręki FESSH - Specjalista chirurgii ogólnej.** **Leczenie zachowawcze i operacyjne chorób ręki i kończyny górnej.** **Minimalnie inwazyjnie.** **TATRZAŃSKIE CENTRUM CHIRURGII RĘKI: 18 2637077, www.galicamed.pl, www.chirurgiareki.pl** (439/Z)

DERMATOLOGIA**Zakopane**

◆ **SPECJALIŚCI DERMATOLOGDZY - WENEROLOGDZY, asystenci Kliniki CMUJ: dr med. Marek Brzewski i dr med. Paweł Brzewski.** **Przyjmują w piątki 17-19.** **Ul. Makuszyńskiego 1.** **Rejestracja: 12 267 35 60, 608 472-034.** (66/Z)

◆ **Lek. ANNA IGRAS, SPECJALISTA DERMATOLOG-WENEROLOG.** **Choroby skóry, włosów, paznokci i przenoszone drogą płciową.** **Badanie znamion dermatoskopem, kriochirurgia, elektrokoagulacja.** **Ul. Nowotarska 79 (poniedziałek-piątek).** **Wizyty domowe.** **Tel. 600 044 624.** (422/Z)

◆ **Lek. med. KRZYSZTOF MARASZEWSKI - DERMATOLOG, WENEROLOG -** **zamrażanie brodawek, diagnostyka znamion barwnikowych.** **Przyjmuje: pon. oraz pt. 16-17; w pozostałe dni - 605 596 710.** **Ul. Zamayskiego 17 a.** **Wizyty domowe.** (67/Z)

ENDOKRYNOLOGIA**Nowy Targ**

◆ **Centrum Zdrowia „INTERMED”, lek. med. Irena Wójciak-Majerczak, endokrynolog, specjalista chorób wewnętrznych.** **Konsultacje endokrynologiczne, usg tarczycy.** **Nowy Targ, ul. Pajerskiej 8a, tel. 18 549 16 66.** **www.intermed24.pl, Krościenko, przychodnia Esperanto 1, tel. 609 468 844.** (71/NT)

◆ **Lek. med. Elżbieta Pastuszek, specjalista internista - ENDOKRYNOLOG.** **USG jamy brzusznej i tarczycy.** **Rynek 24.** **Przyjmuje: 1., 2. i 3. sobota miesiąca: 9-13.** **Tel. 602 319 259.** (42/NT)

ENDOSKOPIA**Zakopane**

◆ **GASTROMED INTERNA i ENDOSKOPIA Pracownia Endoskopowa,** **ul. Stolarczyka 12.** **Dr Henryk Chodurski** **przyjmuje pon.-pt. po rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40.** **Także w ramach NFZ.** **Gastroskopia, kolonoskopia.** (68/Z)

Nowy Targ

◆ **LEK. MED. CEZARY WOJSŁAWSKI - CHIRURG.** **Gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia.** **Ul. Rynek 24.** **Wtorek: 15-17, sobota: 9-11 oraz po telefonicznym uzgodnieniu: 18 266-63-78, 606 262 796.** (17/NT)

NEFROLOGIA**Nowy Targ**

◆ **CHOROBY NEREK I UKŁADU MOCZOWEGO - specjalista nefrolog Marek Truczka,** **przyjmuje: ul. Długa 44, we wtorki 16-18.** **Tel. 600 314 922.** (2/NT)

UROLOGIA**Zakopane**

◆ **GABINET UROLOGICZNY, lek. Janusz Szczepka - specjalista urolog - chirurg - USG nerek, pęcherza, prostaty, uroflowmetria, cystoskopia, laseroterapia.** **Ul. Gimnazjalna 1, pt. 15-17, sob. 9-10.30.** **tel. 502 733-153.** (111/Z)

Nowy Targ

◆ **Prywatna Poradnia Urologiczna UROVITA,** **ul. Szaflarska 93d, specjaliści urologów pracujących w Pododdziale Urologicznym Szpitala Powiatowego w Zakopanem: lek. Piotr Trybek, lek. Leszek Michalski, lek. Wojciech Lewandowski.** **Poradnia czynna po południu, po rejestracji telefonicznej: (32) 11 14 260 po godz. 15.00, tel.: 606 201 080 w godz. 8.00-15.00.** (174/NT)

PSYCHOLOGIA, PSYCHIATRIA**Zakopane**

◆ **Mgr JAN DYBA, Psycholog -** **psychoterapia zaburzeń psychicznych (depresja, nerwice, lęk, uzależnienia), radzenie sobie z sytuacjami trudnymi, terapia rodzin, terapia grupowa; ul. Na Wilcznik 1a, www.jandyba.pl.** **Tel. 602655100.** (315/Z)

Klikuszowa

◆ **Gabinet Psychologiczny dla Dzieci i Młodzieży.** **Diagnoza, terapia, wsparcie dla rodziców, Klikuszowa 40a, rejestracja: 535 122 256, psycholog-podhale.pl** (217/NT)

Nowy Targ

◆ **MACIEJ BRYNIARSKI. Lek. specjalista psychiatra.** **Nowy Targ, ul. Wojska Polskiego 24.** **Przyjmuje: pon. 14.30-17, czw. 14-17.** **Rejestracja, wizyty domowe; tel. 608 480 432.** (19/NT)

◆ **BADANIA PSYCHOLOGICZNE, PSYCHOTESTY:** **kierowców i operatorów, osób skierowanych za alkohol, punkty, wypadek.** **Bezstresowo, bez kolejek, Nowy Targ, Szaflarska 30.** **Tel. 606 515 717.** **Zapraszamy.** (306/NT)

◆ **SPECJALISTA PSYCHIATRA, MEDYCYNY PRACY - dr n. med. MICHAŁ GAŁECKI -** **wtorki, czwartki i piątki od godz. 15, Nowy Targ, ul. Szkolna 2, rejestracja tel. 603 97-19-11.** **Leczenie nerwic, depresji, psychozy, zaburzeń osobowości, uzależnień.** **Wizyty domowe.** (74/Z)

PODOLOGIA**Zakopane**

◆ **PODOLOGIA Fancy You - Twój specjalista od STÓP:** **w terapii wrastających i wkręcających paznokci, leczeniu grzybicy, kurzajek/brodawek, opracowaniu pękających pięt.** **INDYWIDUALNE WKŁADKI ORTOPEDYCZNE.** **Ul. Makuszyńskiego 1, kontakt: 502 470 657.** (467/Z)

NEUROLOGIA**Zakopane**

◆ **GABINET NEUROLOGICZNY, dr n. med. RYSZARD BIELSKI -** **specjalista neurolog.** **Przyjmuje ul. Kościuszki 11 (nr jedenaście), wt. i czw. 15-16.30.** **Rejestracja tel.: 602 624-020.** **Padaczka, choroby kręgosłupa, profilaktyka udarów mózgu, nerwice.** (60/Z)

PULMONOLOGIA**Nowy Targ**

◆ **PULMONOLOGIA I ALERGOLOGIA DZIECIĘCA lek. med. Jadwiga Biela-Mazur -** **poniedziałki.** **Testy alergiczne, spirometria.** **Poradnia PULS - Wojska Polskiego 14, Nowy Targ.** **Zapisy: 18 261 17 58.** (319/NT)

KARDIOLOGIA

Zakopane

◆ **Lek. med. WŁODZIMIERZ RÓŻEWICZ** - kardiolog, specjalista chorób wewn. Przyjmuje: ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIOSŁA), pon. i śr. 17-19. EKG. Tel. 18 20 68-148, 604 44-07-39. (59/Z)

Nowy Targ

◆ **PAWEŁ CHRUSCIEL**, specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych. Echo-kardiografia, EKG wysiłkowe, holter ciśnienia. Ul. Wojska Polskiego 14, cały tydzień od godziny 16, rej. 18 26 672 56, 666 942 546. (4/NT)

STOMATOLOGIA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ.** Zakopane, Krupówki 50, 18 20-156-97, 18 20 625 40, 512 157 497. (79/Z)

◆ **TATRZAŃSKIE CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ I IMPLANTOLOGII TATRA MED.** Ul. Chramcówki 9, Zakopane. Pon.-pt.: 9-20; sob.: 10.30-15.30. Recepta: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (86/Z)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY** - ul. Sienkiewicza 3 (Radowid). Rejestracja: 18 20 64 220, 601 45 63 69. Pon.-pt. **LIDIA ZAREMBA-SOŁTYS, MATEUSZ SOŁTYS** i **AGNIESZKA KOWAL-KIEWICZ-SOŁTYS**; **ANNA NIEDZIŁSKA-STEFANIK** (606 278 912); **ORTODONCJA: KAROLINA CHODACKA-SOŁTYS.** Pełny zakres usług, RTG, mikroskop. (80/Z)

◆ **GIEWONT STOMATOLOGIA ANNA KRYNICKA-PĘKSA** i **MACIEJ RAJSKI.** Pełen zakres usług stomatologicznych oraz **pracownia rentgenowska:** zdjęcia pantomograficzne, cefalometryczne, punktowe i tomografia komputerowa 3D. Tel. 18 542 70 18, 698 966 226. Ul. Kościuszki 1 (III p.) (202/Z)

◆ **STOMATOLOGIA PRZY RÓWNI ANNA I BARTOSZ NIEZGODZIŃSCY.** Nowoczesne leczenie stomatologiczne. Stomatologia bez bólu. Pełen zakres usług, implantologia, endodoncja, protetyka. Mikroskop, pantomograf, tomografia liniowa. Ul. Sienkiewicza 4A/4, pn-sob. Tel. 530 602 603, www.przyrowni.eu (298/NT)

Biały Dunajec

◆ **STOMATOLOGIA lek. dent. Joanna Świder-Podlęska.** Biały Dunajec, ul. Miłośników Podhala 20 (obok SP nr 2). Leczenie dzieci i dorosłych. Rejestracja w godz. 17-20. Tel. 537 816 603. (320/NT)

Bukowina Tatrzańska

◆ **BUKOWINA TATRZAŃSKA WIERCH RUSIŃSKI 66. GABINET STOMATOLOGICZNY** lekarz dentysta: **MICHAŁ PASICH,** GABINET CZYNNY: piątek, sobota, niedziela - kontakt tel. 784-151-943 (259/Z)

Nowy Targ

◆ **ANNA STOKŁOSA-PIELA lek. stom.,** dyżur całonocowy - 606 463 125, 18 266 32 89, N. Targ, Kolejowa 127. Leczenie i usuwanie zębów w znieczuleniu komputerowym „the Wand”, leczenie paradontozy, laseroterapia, ozonoterapia, rentgen - panorama cyfrowa. Od pon. - sob. do godz. 21. Rejestracja wyłącznie telefoniczna. (27/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY LK. DENT. PAULINA SAMOLEJ-UJWARY.** Leczenie dzieci i dorosłych. **EKSPRESOWE WYKONYWANIE PROTEZ ZĘBOWYCH** - pon. i czw. godz. 12. Gabinet czynny pon.-pt. Tel. 609 209 290. (105/NT)

◆ **Gabinet Stomatologiczny BĄKOWSKI I SILCZUK,** Nowy Targ, Św. Katarzyny 1 - nawiąże współpracę z lekarzem w zakresie stomatologii zachowawczej, endodoncji oraz implantoprotetyce. Oferujemy pracę i możliwość rozwoju. Tel. 606 446 230. (321/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY LK. DENT. PAULINA SAMOLEJ-UJWARY.** Leczenie dzieci i dorosłych. **EKSPRESOWE WYKONYWANIE PROTEZ ZĘBOWYCH** - pon. i czw. godz. 12. Gabinet czynny pon. - pt. Tel. 609 209 290. (105/NT)

Czarny Dunajec

◆ **Gabinet Stomatologiczny.** Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FIT-RUTKOWSKA.** Usługi stomatologiczne. Ul. Kamieniec Dolny 18. Gabinet jest otwarty w środy w godz. 13-18. Rejestracja tel. 609 952 778. (438/Z)

Jabłonka

◆ **Gabinet Stomatologiczny.** Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FIT-RUTKOWSKA.** Usługi stomatologiczne. Ul. Sobieskiego 7. Gabinet otwarty we wtorki, czwartki i piątki. Rejestracja tel. 18 26 525 04, 609 952 778. (207/Z)

STOMATOLOGIA DZIECIĘCA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ.** Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156-97, 512 157-497, 18 20 625 40. (172/Z)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

Zakopane

◆ **TATRA MED** ul. Chramcówki 9, Zakopane. Chirurgia stomatologiczna, implantologia, tomografia 3D. Recepta: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (291/Z)

Poronin

◆ **IMPLANTY, S3 Stomatologia,** ul. Za Torem 28d, tel. 18 201 29 29. **Lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLIŃ** - specjalista periodontolog, lek. dent. **ANNA JAKUBIK** - specjalista periodontolog. Chirurgia stomatologiczna, zabiegi periodontologiczne, implanty. 504 104 963 (312/Z)

Nowy Targ

◆ **LEK. STOM. PIOTR BUŃDA, SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ,** N. Targ, Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. **LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW.** Tel. 504 620 074. (285/NT)

STOMATOLOGIA ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. Jasiewicz,** ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97. (311/Z)

IMPLANTO-PROTETYKA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL, A. W. JASIEWICZ.** Ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97, 18 20 625 40, 512 157 497. (230/Z)

ORTODONCJA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ.** Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20-156-97, 18 20-625-40, 512 157 497. (90/Z)

◆ **Giewont Stomatologia - lek. stom. KATARZYNA MATUSIAK-HEŁMECKA.** Tel. 18 542 70 18, 698 966 226. Ul. Kościuszki 1 (III p.) (451/Z)

LOGOPEDIA

Witów

◆ **PRYWATNA PRAKTYKA LOGOPEDYCZNA - mgr Elżbieta Watycha** - logopeda, pedagog specjalny. Usługi w zakresie wczesnej interwencji, diagnozy i terapii zaburzeń i wad wymowy dzieci i dorosłych. Witów 245c. Rejestracja tel. 604215061 (252/Z)

PERIODONTOLOGIA

Poronin

◆ **S3 STOMATOLOGIA,** Za Torem 28 d, 18 201 29 29, **lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLIŃ** - specjalista periodontolog, **lek. dent. ANNA JAKUBIK** - specjalista periodontolog. Kompleksowe leczenie chorób przyzębia (paradontozy), usuwanie kamienia poddziąstłowego, chirurgiczne wydłużanie koron klinicznych. Zabiegi periodontologiczne. Przeszczepy dziąseł, pokrywanie recesji. (266/Z)

ANALITYKA

Zakopane

◆ **LABORATORIUM „HORMON-DIA”** - o/Zakopane, ul. Makuszyńskiego 1, 18 20 174 22. Poniedziałek-piątek 7.30-12.00. Pełny zakres badań laboratoryjnych. **Wynik możesz sprawdzić w internecie, poproś o kod dostępu.** Aktualne informacje zawsze na **www.hormondia.pl** (98/Z)

MEDYCYNASTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL.** Krupówki 50, Zakopane, tel. 18 20 156 97. (208/Z)

UZALEŻNIENIA

Zakopane

◆ **ODTRUCIE POALKOHOLOWE, ODWODNIENIA, NIEDOŻYWIENIA - WIZYTY W DOMU PACJENTA. Lekarz MACIEJ WÓJCİK.** Kroplówki, zastrzyki, tabletki. TERAPIA. Tel. 601 525 588, 696 213 825. (148/Z)

Koninki

◆ **WYJĄTKOWO SKUTECZNY PROGRAM TERAPII** - Prywatne Centrum Terapii Uzależnień „KONINKI”. DYSKRECJA - POMOC. **DETOKS - ODTRUCIA - BADAŃIA.** Bezpiecznie w szpitalu. 18 33 17 250, 18 33 19 737, www.terapienet.pl, www.pomocterapienet.pl (92/NT)

Rabka

◆ **OŚRODEK TERAPII UZALEŻNIENI „DEZYDERATA”** - terapia stacjonarna, konsultacje indywidualne z zakresu uzależnień od alkoholu, narkotyków, leków, hazardu i innych zachowań kompulsywnych. **Rabka-Zdrój,** ul. Zaryte 25, www.dezyderata.com, +48 530940354, +48 18 5447247, biuro@dezyderata.com. pl (450/Z)

REHABILITACJA

Zakopane

◆ **CENTRUM REHABILITACJI SPORTOWEJ mgr Michał Zarzycki,** ul. Jagiellońska 34. Rejestracja telefoniczna 604 504 966. (269/Z)

Nowy Targ

◆ **GABINET REHABILITACJI LECZNICZEJ** - rehabilitacja wszystkich schorzeń kręgosłupa, po urazach układu kostnego, po urazach układu nerwowego - NIEDOWŁADY, po udarach mózgu. Korekcja wad postawy. Możliwość wykonania zabiegów w domu pacjenta. Nowy Targ, ul. Gorczańska 29, 605 079 054. (97/NT)

OPIEKA

Skrzypne

◆ **DOM SENIORA TATRZAŃSKA JESIEŃ** - opieka długoterminowa, krótkoterminowa i dzienna. Skrzypne, ul. Wierchowa 20. Tel. 601 364 265, www.tatrzan-skajesien.pl (169/NT)

WETERYNARYJNE

Zakopane

◆ **PRZYCHODNIA WETERYNARYJNA „TATRAVET”,** ul. Staszica 5b. Pon.-pt. 8-20, sob. 10-15, niedz. i święta 10-13. Prosimy o telefoniczne umawianie wizyt: **18 54 277 04, 669 897 438.** www.tataravet.pl (320/Z)

Zapraszam
na
słoneczne
wakacje
na Florydzie

Maria Lassak
St. Petersburg

+1 773-720-1403

RADIO 1490AM
"Na Góralską Nutę"
Wojciech Dorula
773 401-1518

POLSKI FM 92.7FM CHICAGO
RADIO NUMER 1 NA KAŻDĄ PORĘ ROKU!
7 DNI W TYGODNIU OD 5.00 RANO DO 7.00 WIECZOREM!
NON-STOP W INTERECIE!
WWW.WIETRZNERADIO.COM | WWW.POLSKIFM.COM | WWW.POLSKIFM.COM

Zapraszamy do biur ogłoszeń: ZAKOPANE, ul. Krupówki 54 NOWY TARG, Rynek 11

PRACA

dam

- ◆ Przyjmę PIEKARZA. 607 44 55 66.
- ◆ Zatrudnię pracownika gospodarczego od zaraz. Kontakt 572532967, 501871707. 572532967 Biuro.ulanska@wp.pl
- ◆ INSTRUKTORZY NARCIARSCY www.szkolajurgow.pl tel. 692001268
- ◆ Przyjmę dwie dziewczyny najlepiej z Zakopanem NA STOISKO Z OSCYPKAMI w Zakopanem (12.12.25-12.01.26). Praca dobrze płatna. 664 497 808.
- ◆ Poszukiwana osoba do pracy w sklepie na Krupówkach na stanowisko sprzedawcy. Szczerze goły pod numerem telefonu 723 745 984.
- ◆ SUPERMARKET LEVIATAN W MURZASICHU zatrudni pełny etat na stanowisko sprzedawca kasjer, praca zmianowa. 601514066

KANCELARIE PRAWNE

- ◆ Kancelaria Prawna TatraLEX świadczy usługi doradztwa prawnego; mediacji; reprezentacji przed urzędami i sądami; wsparcia w uzyskaniu dotacji i kredytów na inwestycje termomodernizacyjne (m.in. „Czyste Powietrze”). Rzetelność i fachowość gwarantowane. Deutsch, русский, english. Kontakt: kancelaria@tatralex.pl, +48 500-372-428.

BIURA RACHUNKOWE

- ◆ BIURO RACHUNKOWE - DORADZTWO PRAWNE - PEŁNY ZAKRES ORAZ SZKOLENIA BHP I PPOŻ - PROFESJONALNIE - PRZYSTĘPNE CENY - UL. STOLARCZYKA blok 8, mieszkania 29 (parter) -182000678, 501515342.

NIERUCHOMOŚCI

pośrednictwo

- ◆ Siewierski Nieruchomości ul. Br. Czecha 1, Zakopane. +48 18 20 66 129, +48 506 13 14 63 www.siewierski.pl
- ◆ VisitZakopane - NIERUCHOMOŚCI, SPRZEDAŻ, WYNAJEM. 600494949.
- ◆ Biuro Nieruchomości TRZY KORONY - Monika Mastalska, licencja nr 6224, SZCZAWNICA, Główna 28, Galeria Centrum II p. 182622708, 607282401, www.nieruchomosci.018.pl, e-mail: biuro@nieruchomosci.018.pl
- ◆ Kompleksowo i profesjonalnie poprowadzę: wille/pensjonat/apartamentowiec. Kilkunastoletnie doświadczenie. Referencje. 788 633 633
- ◆ CHATA POD TATRAMI - nieruchomości, Kościelisko, ul. Królewska 41A, 606 701 770, 660 503 770, www.nieruchomoscizakopane.com.pl
- ◆ RE/MAX DUO - MIĘDZYNARODOWE BIURO NIERUCHOMOŚCI. ZAKOPANE 182073773, NOWY TARG, 182755541, KRAKÓW. www.remax-polska.pl/duo
- ◆ VEGA - NIERUCHOMOŚCI ZAKOPANE, UL. DROGA NA BYSTRĘ 5, 600223020, 609999989 www.vega.biz.pl
- ◆ PANORAMA Nieruchomości Zakopane, ul. Zamoyskiego 20a. Tel. 504 331 188. Zapraszamy do współpracy.
- ◆ DOMATOR - BIURO NIERUCHOMOŚCI - Zakopane. 665105040, www.domator-nieruchomosci.pl

wynajem

- ◆ Do wynajęcia dom o powierzchni 160 m2 wraz z działką 10 arów pod działalność w Zakopanem, przy jednej z głównych ulic wylotowych z miasta. Wynajem bezpośredni od właściciela, umowa na 4-5 lat z możliwością przedłużenia. Kontakt: 453 088 348.
- ◆ Do wynajęcia MIESZKANIE, I piętro, Waksmund. 515 503 494.
- ◆ DO WYDZIERZAWIENIA DZIAŁKA W LUDZMIERZU PRZY DRODZE NA CZARNY DUNAJEC. 608 729 122
- ◆ DOMEK długoterminowo, 35 m2, Szafary, 1800 zł na miesiąc, rachunki wliczone w czynsz. 668 774 208.
- ◆ Do wynajęcia w Nowym Targu POKÓJ Z ANEKSEM KUCHENNYM I ŁAZIENKĄ. 889 694 718.
- ◆ DO WYNAJĘCIA MIESZKANIE lub CAŁY DOM W CHOCHOŁOWIE 1500 zł lub 1000 zł + świadczenia, może być emerytka za opiekę. Oddam małego PSA. 579 261 780

kupno

- ◆ KUPIYMI KOZDOM DZIAŁKĘ NA PODHOLU i nie tylko. Gotówka od ręki od Górola! Tel. 667907986
- ◆ Osoba prywatna KUPI DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ - okolice Nowego Targu. Płatę gotówką. 608 729 122.
- ◆ Kupię działkę budowlaną Nowy Targ i okolice. 608 729 122.
- ◆ KUPIĘ działkę, dom, mieszkanie - 513 835 301
- ◆ Skupujemy nieruchomości za GOTÓWKĘ, PODHAŁE. 600404554

sprzedaż

- ◆ POMOGE SPRZEDĆ DZIAŁKĘ ZA DOBRE PIENIĄDZE. 531306707
- ◆ DOMEK LETNISKOWY W GORCACH. 515 503 494.

- ◆ Zakopane - CENTRUM NOWE APARTAMENTY Z GARAŻEM PODZIEMNYM. DOMATOR 665105040
- ◆ Sprzedam DOM, centrum Zakopane-go - 602 633 931.
- ◆ ZAKOPANE - PENSJONAT blisko centrum. DOMATOR. 665 105 040
- ◆ DOM I LAS - SPYTKOWICE. 732 810 638.
- ◆ Sprzedam DOMEK po 100 m2 - Klikusowa, koło Centrum Narciarstwa. 608 729 122.
- ◆ Sprzedam tanio! PENSJONAT Z WYPOSAŻENIEM W SZAFARACH. 513 243 420.
- ◆ Działka budowlana widokowa w Zębie 1196m, cena 700 000zł. 669 937 399 adwokatlukaszczuk@gmail.com
- ◆ ZAKOPANE, DZIAŁKA BUDOWLANA 1200 m2, cena 670000 zł. DOMATOR. 665105040

ANTYKI

- ◆ ANTYKI - SKUP, SPRZEDAŻ - Zakopane, Kościuski 3 (Granit, III p.). Tel. 601 464 133

IMPREZY RÓŻNE

Organizacja IMPREZ w Hotelu Paryski Art&Business

Chrzcziny i Komunie
Pólmietki i Komersy
Uroczyny dla dorosłych i dzieci
z Małpim Gajem
Konferencje i Spotkania
biznesowe

Kontakt:
Telefon: 509 339 977
E-mail: grupa@hotelpariski.pl

Adres:
ul. Paryskich 15
34-500 Zakopane

SPRZEDAŻ

budowlane

- ◆ PŁĄZY POŁÓWKI 550 zł. 530 45 45 38
- ◆ DRZEWO LIPA. 609 516 126
- ◆ DESKI ŚWIERKOWE SUCHE 50,32. tel. 696 484 763
- ◆ WIĘŻBA 950 zł/kubik. STEMPLE, DESKI SZALUNKOWE 700 zł/kubik. 790 759 407.
- ◆ KAMIENIE na podmurówkę. 696 12 15 22.

tv,agd,komputery

- ◆ GŁOŚNIK BLAUPUNKT PB12DB, stan bdb, 1.000 zł. 603 514 316.
- ◆ TELEWIZJA: SATELITARNY/NAZIEMNA, TELEWIZORY, INTERNET, KAMERY, PRĄD. SPRZEDAŻ, MONTAŻ, SERVIS INSTALACJE INDYWIDUALNE I ZBIORCZE. Tel. 603 055 556, 18 207 42 27

maszyny, narzędzia

- ◆ Kupię PRZYCZEPY ZBIERAJĄCE, mogą być do remontu. 608 575 923
- ◆ CIĄGNIK C-330, 1991r. 604 401 542

różne

- ◆ PALUSZKI PASZOWE. 538 853 926.
- ◆ SUCHY OPAŁ. Tel. 609 053 978
- ◆ Fotowoltaika. Prąd do Bacówek 883 476 040.
- ◆ Bale sianokiszonki. 888824086
- ◆ WYPOCZYNEK CENA 400 zł. 698 137 741
- ◆ SWOJSKA KIEŁBASA, WĘDLINY. 888 341 556
- ◆ DREWNO KOMINKOWE. 501 577 105.
- ◆ LEDY do Dachy 510557980.
- ◆ BASY LUTNICZE NOWE. Tel. 787119 721
- ◆ LEDY do Bruku 510557980.

**SZYBKO
TANIO
BEZPIECZNIE**

INTER RADIO TAXI
196-21
18 20 142-32
ZAKOPANE

**MAXMIL
STACJA PALIW**

**OLEJ OPAŁOWY
ekoterm plus
PALIWA ORLEN**

NOWY TARG
ul. Składowa 12b
tel. 18 26 48 019,
609 820 296

ZAKOPANE
ul. Żeromskiego (COS)
tel. 18 20 614 71

zwierzęta

- ◆ GĘSI WŁASNEGO CHOWU. 888341556
- ◆ JAŁÓWKI cielna. 783 575 415.
- ◆ Sprzedam KOZĘ - 797 426 218.
- ◆ KROWA - 505 816 864.
- ◆ OWCE KAMERUŃSKIE zakończone. 602 152 568.
- ◆ OWCZARKI NIEMIECKIE dwumiesięczne, czarne. 888 202 833.
- ◆ Sprzedam PROSIĘTĄ, WŁASNEGO CHOWU, WAGA 25-35 kg, szczepione, odrobaczone. 538 853 926.
- ◆ Sprzedam kłacz rasy śląskiej 1.5 roku. 782049935

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW WŁASNY TRANSPORT

SKUP ZŁOMU

Tel. 606 523 404
Najlepsze ceny!
Nowy Targ, ul. Ceramiczna 10

SPRZEDAŻ CZĘŚCI UŻYWANYCH

Tel. 18 26 637 50

- ◆ WAŁACH 3-letni, zajeżdżony, 8.500 zł. Sprzedam lub zamienię na starszego. 790 759 407.
- ◆ CAŁA HODOWLA GOŁĘBI POCZTOWYCH RASY BELGIJSKIEJ. 602 152 568.
- ◆ KROWĘ. 18 26 58 630

AUTO-COMPLEX
Nowy Targ
SERVIS SAMOCHODÓW
JAPONSKICH I KOREAŃSKICH

TOYOTA, MITSUBISHI
SUZUKI, SUBARU, NISSAN,
HYUNDAI, KIA I INNE

OFERUJE: PRZEGŁĄDY,
NAPRAWY, DIAGNOSTYKĘ
KOMPUTEROWĄ,
CZĘŚCI ZAMIENNE

tel. 18 264 14 50
501 454 148
serwisnt@auto-complex.pl

- ◆ Sprzedam PROSIĘTĄ I TUCZNIKI WŁASNEGO CHOWU z dowozem na miejsce. PROSIĘTA waga 30-40 kg, TUCZNIKI 120-150 kg. 530 520 787.
- ◆ Jork piesek mini. 602705117

MOTORYZACJA

kupno

- ◆ KUPUJĘ DZIAŁKI ZA GOTÓWKĘ! Pańszczyk Nieruchomości. Tel: 536970267
- ◆ SKUP SAMOCHODÓW, PŁACĘ LEPIJ OD INNYCH. GOTÓWKĄ. 600225631.

sprzedaż

- ◆ VW CADDY, 2014 r., 1.6 TDi, osobowy, srebrny metalic, 145 tys. km, bogate wyposażenie, super stan. 603 245 777.
- ◆ FIAT PANDA 1.2, 4x4, 2006 r. 604 401 542
- ◆ SUZUKI SX4 S-CROSS, 4x4, 2014 r., benzyna, automat, szary metalic, bogate wyposażenie, super stan. 603 245 777.
- ◆ SUZUKI GRAND VITARA, 2.0D, 2005. 604 401 542.
- ◆ AUDI A1, 1.6D, 2012 r. 604 401 542.
- ◆ SKUTER ŚNIEŻNY POLARIS. 515 503 494.

- ◆ FIAT 500, 1.3D, 2010 r. 604 401 542.
- ◆ VW CADDY, diesel, 105 KM, 2007 r. 604 401 542.
- ◆ SUZUKI JIMNY 4x4, 2009 r. 604 401 542.

MATRYMONIALNE

- ◆ POZNAM PRZYJACIOŁKĘ. 734 790 871.
- ◆ 70-LETNIA EMERYTKA, WDOWA POZNA PANA W ODPowiednim wieku NA JESIEŃ SWOJEGO ŻYCIA. 692 045 234.

USŁUGI

budowlane

- ◆ TYNKI I WYLEWKI MASZYNOWE, CEMENTOWO-GIPSOWO-WAPIENNE, TRADYCYJNE. ZACIERANIE MECHANICZNE. 513 851 780, 18 26 598 80.

SKUPUJEMY NIERUCHOMOŚCI ZA GOTÓWKĘ PODHAŁE

Telefon:
600 404 554

- ◆ SZPACHLOWANIE, MALOWANIE POMIESZCZEŃ. 609 360 233.
- ◆ Usługi budowlane, elewacje, remonty, rozbudowy budynków, adaptacja poddaszy, ogrodzenia. 692806021

SKUP AUT

SPRZEDAŻ CZĘŚCI NAJLEPSZE CENY

**Nowy Targ,
ul. Ceramiczna 7A
Tel. 696 774 738**

- ◆ TYNKI MASZYNOWE I TRADYCYJNE NA PIASKU KWARCOWYM, WYLEWKI MASZYNOWE, 507581818.

- ◆ ELEKTRYK - Tel. 662 140 933.
- ◆ PRZYJMĘ ZLECENIA NA TYNKI. 513 851 780, 18 26 598 80.
- ◆ Usługi hydrauliczne. 609064551
- ◆ SZPACHLOWANIE, MALOWANIE, REGIPSY. 508 950 884
- ◆ MISTRZ DEKARSTWA - 694 459 692

tatrynet
Internet service provider

34-500 Zakopane
ul. Chałubińskiego 5A
tel. 18 20 145 46
e-mail: info@tatrynet.pl

- ◆ TYNKI TRADYCYJNE Z BIAŁEGO KWARCU, POD MALOWANIE - ATRAKCYJNA CENA, WYLEWKI MASZYNOWE. 665719051.
- ◆ FASADY - DOCIEPLENIA - NA MATERIAŁACH WYSOKIEJ JAKOŚCI. ATRAKCYJNE CENY. 507581818
- ◆ DACHY - 694 459 692
- ◆ PŁYTKI, REMONTY, ELEWACJE, PODDASZA. 793 677 268.
- ◆ OKNA DACHOWE - 694 459 692.

- ◆ MALOWANIE DACHÓW, ELEWACJI. Wieleletnia praktyka, dobór materiałów. 338730601, 602882325 www.maluty.com.pl
- ◆ OCIEPLANIE DOMÓW na materiałach wysokiej jakości. 787 479 002.
- ◆ OGRODZENIA, www.hajdukowie.pl. 692 069 284.
- ◆ PŁYTKI, REGIPSY, MALOWANIE, WYKOŃCZENIE WNĘTRZ. 787 479 002.

inne

- ◆ WYCINKA, PRZYCINKA DRZEW W TRUDNYCH WARUNKACH - 691 317 098.

**Dorabiamy
KLUCZE
SAMOCHODOWE**

z immobilizernami
do samochodów europejskich,
japońskich, amerykańskich.

**AWARYJNE OTWIERANIE
ZATRZAŚNIĘTYCH SAMOCHODÓW**

AUTO SERWIS GALICA
ul. Piłsudskiego 19
34-520 Poronin
Tel. 18 20 741 74
605 610 691, 601 56 11 18

- ◆ CZYSZCZENIE DYWANÓW, WYKŁADZIN, TAPICERKI. ZAKOPANE i okolice. 536 212 505.
- ◆ PROFESJONALNA WYCINKA DRZEW, GAŁĘZI Z PODNOŚNIKA I Z UŻYCIEM LINY. 889 105 476
- ◆ Specjalistyczny ZAKŁAD ZWALCZANIA OWADÓW I GRYZONI. 18 20 63 868 w.21, 602 229658
- ◆ ZABEZPIECZANIE OBIEKTÓW PRZED SZKODNIKAMI zgodnie z założeniami GMP, GHP, HACCP. 18 20 63 868 w.21, 602 229 658

TEŁMACZENIA

- ◆ TEŁMACZ PRZYSIĘGŁY - JĘZYKA NIEMIECKIEGO - mgr Magdalena Rysula. Zakopane, Pod Lipkami 10. Tel. 18 20 17 239, 602 632 368.

APARATY SŁUCHOWE

- ◆ LEKARZ AUDIOLOG - LARYNGOLOG
- ◆ WIZYTY DOMOWE
- ◆ SPECJALISTYCZNE BADANIA SŁUCHU
- ◆ SPRZEDAŻ RATALNA
- ◆ DOBÓR KOMPUTEROWY
- ◆ REFUNDACJE NFZ I PFRON

ZAKOPANE
Droga do Olczy 8b

NOWY TARG RABKA
Szafarska 93 c Jana Pawła II 26

Tel./fax: 18 20 113 55
601 460 450
605 670 638

NAUKA

- ◆ Kurs z egzaminem UDT: wózki widłowe, ładowarki teleskopowe, zwykły, HDS, żurawie, suwnice Nowy Targ. 664259821

KOMUNIKATY

- ◆ INFORMACJA o wywieszeniu wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie oraz dzierżawę. Wójt Gminy Lipnica Wielka działając na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), informuje, że w dniu 23.10.2025 r. w Urzędzie Gminy Lipnica Wielka zostały wywieszone na tablicy ogłoszeń oraz opublikowane na stronie internetowej Gminy Lipnica Wielka przeznaczonych do oddania - w użyczenie; pomieszczenie w budynku nr 522 w Lipnicy Wielkiej, usytuowanego na dz. ewid. nr 9541 i 9545 w celu zapewnienia prawidłowej opieki zdrowotnej dla dzieci w wieku przedszkolnym; - w dzierżawę: część dz. ewid. nr 9226, obręb Lipnica Wielka o pow. 76 m2 z przeznaczeniem na cele związane z usługami rekreacyjno-wypoczynkowymi obejmującymi prowadzenie kawiarenki społecznej.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarła w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pani **ZOFIA STRZELECKA** z domu PANASIAK, zam. Nowy Targ, ul. Sankiego 12/30.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielki jest w smutku nasz pocieszenie: miłość"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarła w wieku 72 lat, po długiej chorobie, Pani **Anna PARDEL** Chyżne 272.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Chyżnym. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Święty Pamięci"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 88 lat, po długiej chorobie, Pan **ANDRZEJ BUŻEK** z domu Błażowska, ul. Świdnicka 2/1.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarła w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pani **OLGA BIEŚ-JERZYK** ZAKOPIANKA, SPORTOWIEC, NARCIARKA, NAJUKOCHAŃSZA MAMA, BABCIA, SIOSTRA I CIOTKA. Odešla spokojnie w domu dnia 23 października 2023r.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Zakopanem. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **Józef BOCHNAK** Zam. Chochotów 223 a.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Chochotowie. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarła w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pani **MARIA STASZAK** z domu ZABA, zam. Nowy Targ, ul. Kościuszki 34/8.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Święty Pamięci"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarła w wieku 88 lat, po długiej chorobie, Pani **MARIA KRAUZOWICZ** z domu Batkiewicz, zam. Nowy Targ, ul. Ogrodowa 91.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarła w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pani **ANNA ŚWIDER** NAJUKOCHAŃSZA MAMA, TEŚCIOWA, BABCIA I PRABABCIA. Przechyliła lat 82, rozpraszana Śm. Sakramentem zapała w Pańską dnia 23 października 2023r.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Zakopanem. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **PAWEŁ MATYS** zam. Nowy Targ, ul. Piłsudskiego 1/4.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **ADAM SULIMA** S.P.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarła w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pani **BARBARA PODSTAWKA** NAJA WYUKOCHAŃSZA MAMA, BABCIA, TEŚCIOWA I CIOTKA.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

STYKS

Zakład Usług Pogrzebowych
K.M.Janiczek S.C.
34-700 Rabka-Zdrój
ul. Zakopiańska 58B, ul. Kilińskiego 46B
tel. 18 26 79 260 kom. 609 106 956
www.styksrabka.pl
km.janiczek.styks@op.pl

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarła w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pani **Helena Tomala** S.P. wicedyrektor Pracowni Spółdzielczej w Zakopanem, Kierownik Oddziału Administracyjnego, który na zawsze przetrwał w naszej pamięci jako Wspaniały Człowiek i Przyjaciel.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Zakopanem. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **KAZIMIERZ KSIĄŻEK** z domu Nowy Targ, ul. Diekalski 7.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **DARIUSZ KŁAPACZ** zam. Nowy Targ, ul. Kościuszki 1.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

AR BRZOSTOWSCY

ZAKŁAD USŁUG PORZEBOWYCH
NOWY TARG
ul. Św. Anny 46
TEL. CALODOBOWY 18 266 98 94
kom. 601 46 57 59 kom. 507 52 33 34
www.arbrzostowscy.pl
Filia Łapsze Niżne, ul. Jana Pawła II
tel. 18 265 92 21

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarła w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pani **HELENA TOMALA** z domu Hankus.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Zakopanem. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **DARIUSZ KŁAPACZ** zam. Nowy Targ, ul. Kościuszki 1.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **Tomasz DŁUGOPOLSKI** zam. Działosie 200 A.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Nowym Targu. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

CAŁUN

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
PRZEWÓZ MIĘDZYNARODOWY
Czynne w godz. 7-18, tel./fax: 18 201 20 80
Całodobowy tel. 798 467 667, 519 631 731
Zakopane, ul. Nowotarska 18 (vis a vis cmentarza)
KWIACIARNIA KROKUS
Czynne: poniedziałek-sobota: 8.00-20.00, niedziela: 9.00-19.00
tel. 18 20 128 12, Zakopane, ul. Kościuszki 19A
calun-zakopane.pl

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **PAWEŁ PLEWA** zam. Łasek 117 / ul. Okulskiego 51a/29, Kraków.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Krakowie. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **Jerzy OMYŁAK** Jabłonia ul. Jana Pawła II 4.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Zakopanem. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **JAN DROŻDŻ** S.P. Sędziwa, ul. Teofilowa 13.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Zakopanem. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

JABŁOŃSKI

KOMPLEKSOWA ORGANIZACJA
CEREMONII POGRZEBOWYCH
JABŁONKA
601-966-905
RATUŁÓW
661-429-750
CZARNY DUNAJEC
661-429-750
KAPLICA DO MODLITW I POŻEGNAŃ
ZMARŁYCH

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarła w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pani **Aniela ZAWADZKA** zam. Ratułów 96 A.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Ratułowie. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **JAN SIECZKA** zam. Marlowy ul. Młodziejewicza 8.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Zakopanem. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

"Wielka jest siła miłości, która zwycięża śmierć"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadomiamy, że w dniu 23 października 2023 r. zmarł w wieku 84 lat, po długiej chorobie, Pan **ANDRZEJ FAFROWICZ** zam. Łasienice, ul. Cichańska 1.

Żegnania: w domu rodzinnym w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 10:00. Pogrzeb: w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 11:00 na cmentarzu w Zakopanem. Została pochowana w grobie rodzinnym.

Żal: Taty, Syna, Brata, Siostry, Wujki, Ciotki, Dziadków, Prapradziadków.

Strażacy ochotnicy siłą Małopolski

- Nie wahał się ani sekundy – strażak OSP uratował życie poszkodowanej.
- Interwencja strażaka ochotnika uchroniła niepełnosprawnego seniora.
- Funkcjonariusz OSP ocalił dziecko zakleszczone w zadymionym pojeździe.

Codziennie w internecie pojawiają się liczne nagłówki o lokalnych akcjach ratowniczych z udziałem Ochotniczych Straży Pożarnych. To pokazuje, jak ważną rolę pełnią – druhowie często jako pierwsi pomagają poszkodowanym nie tylko w czasie pożarów, ale też przy wypadkach drogowych, powodziach i w innych nagłych sytuacjach.

Dzięki wsparciu z funduszy unijnych, w ostatnich latach jednostki OSP otrzymały zaawansowany sprzęt. Nowoczesne wyposażenie, które trafiło do druhów z Małopolski, pozwala działać szybciej i sprawniej.

Służba z powołania

Jedną z osób zaangażowanych w kampanię „Wspólnie tworzymy przyszłość Małopolski” jest Magdalena Włosiak – od lat związana z OSP Maków Dolny. Dla niej to nie tylko dodatkowy obowiązek, ale przede wszystkim misja, która przynosi poczucie spełnienia.

Mam świadomość, że to, co robię, naprawdę się liczy. Każde wezwanie pokazuje, że nasza pomoc ma znaczenie. Najważniejsze jest dla mnie ratowanie ludzi – mówi Magdalena. Dzięki nowemu sprzętowi jesteśmy w stanie szybciej reagować i działać z większą precyzją.

Zwraca też uwagę, jak ważna jest wiedza z zakresu pierwszej pomocy. – Możemy spotkać osobę potrzebującą w każdej chwili – przy zawale, omdleniu czy wypadku. Im więcej osób zna podstawowe zasady udzielania pomocy, tym większa szansa, że ktoś zareaguje na czas – dodaje.

Lepszy sprzęt – większe możliwości

Władze regionu stawiają na rozwój służb ratowniczych, co przekłada się na poprawę jakości życia mieszkańców. Środki z Unii Europejskiej to ogromna szansa: nowe, lepiej wyposażone pojazdy i specjalistyczne szkolenia. To wszystko sprawia, że strażacy są jeszcze lepiej przygotowani do niesienia pomocy.

Setki milionów złotych z Funduszy Europejskich zostały przeznaczone na inwestycje w transport, infrastrukturę

i ochronę obywateli Małopolski. Jednym z przykładów, który pokazuje skuteczność tych działań, jest projekt „Bezpieczna Małopolska”.

W trzech edycjach tego przedsięwzięcia ponad 220 jednostek OSP dostało nowe wozy i sprzęt, dzięki którym pomoc dotarła szybciej do tysięcy osób – wielu z nich uratowano życie.

Lokalne jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych stanowią podstawę bezpieczeństwa w wielu gminach naszego województwa. Zależy nam, by ich odwaga była zawsze poparta odpowiednim zapleczem. Każda złotówka wydana na wyposażenie oraz szkolenie strażaków to inwestycja w życie i zdrowie mieszkańców. Cieszę się, że mamy możliwość wsparcia tych druhów, którzy na co dzień oddają swoje siły i czas, by pomagać innym – podkreśla Łukasz Smółka, Marszałek Województwa Małopolskiego.

Miliard wsparcia

Zarząd Województwa Małopolskiego rozpoczął negocjacje z Komisją Europejską w sprawie przekierowania części środków z programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 na inicjatywy mające na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców regionu.

Bruksela zatwierdziła plany budowy Centrum Szkoleniowo-Treningowego dla policji, modernizacji mostów wojewódzkich oraz doposażenia służb ratowniczych. Przewidziano również szkolenia z reagowania na sytuacje kryzysowe i zakup nowoczesnych narzędzi dla ratowników.

Unijne pieniądze zostaną także wykorzystane na projekty infrastrukturalne: rozbudowę sieci wodociągowej, poprawę jakości wody, remonty dróg, tworzenie tymczasowych schronień oraz organizowanie szkoleń dla obywateli i służb.

W sumie na te działania zostanie przeznaczony ponad 1 miliard złotych. To ogromny krok w kierunku zwiększenia skuteczności ratowników, poprawy warunków ich pracy i zapewnienia większego poczucia bezpieczeństwa dla mieszkańców regionu.

fol. Michał Stawowiak

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA